

POLSKI ZWIĄZEK FILATELISTÓW
OKRĘG WIELKOPOLSKI

WIELKOPOLSKIE WIADOMOŚCI FILATELISTYCZNE

• Z ŻYCIA OKRĘGU

SPOTKANIE PREZESÓW KÓŁ Z ZARZĄDEM, KOŁO GOSTYŃ -
TRADYCYJNY OPŁATEK, 65-LECIE KÓŁ W GOSTYNIU I RAWICZU,
Z KRONIKI OKRĘGU, Z ŻAŁOBNEJ KARTY

• WIELKOPOLANA

ZNACZEK, KARTA POCZTOWA, DATOWNIKI, POCZTA NAPOLEOŃSKA
Z OBECNEJ WIELKOPOLSKI

• WYSTAWY I POKAZY

100-LECIE KKS LECH, HISTORIA MIASTA LESZNA, DROGA KAROLA
WOJTYŁY DO WATYKANU, WYSTAWY LONDON 2022 I HUNFILEX 2022

• TEMATYKA

ZNACZKI KOMPANII MOZAMBIJSKIEJ, WYSTAWY LONDON 2022 I
HUNFILEX 2022

• RECENZJE

WĘDKARSTWO NA POCZTÓWKACH Z DAWNYCH LAT, PASJA
KOLEKCJONOWANIA

• ZE ŚWIATA

POLONICA – STADION MIEJSKI POZNANIA, AGENCI KORONNI
(CROWN AGENTS)

czerwiec 2022

59/1-2

Zapraszamy do wstąpienia w szeregi Polskiego Związku Filatelistów

W Polskim Związku Filatelistów każdy znajdzie Kolegów zainteresowanych zbieractwem znaków pocztowych.

Będąc członkiem PZF można:

- brać udział w spotkaniach wymiennych i wystawach,
- należeć do klubów zainteresowań zajmujących się
- poszczególnymi działami zbieractwa,
- zamówić pełny abonament filatelistyczny,
- uzyskać fachową literaturę filatelistyczną,
- uzyskać fachowe porady jak przygotować eksponat filatelistyczny na wystawę,
- korzystać z katalogów i porad w rozpoznawaniu znaczków i ich wycenie,
- korzystać z opinii ekspertów filatelistycznych,
- pogłębiać wiedzę filatelistyczną na Studium Filatelistyki PZF,
- zostać rzeczoznawcą i ekspertem filatelistycznym,
- w perspektywie zostać członkiem Polskiej Akademii Filatelistyki.

Wśród naszych propozycji z pewnością znajdziesz coś dla Siebie, a na pewno znajdziesz wielu przyjaciół, których łączy wspólna pasja. Chcesz wykazać się inicjatywą, załóż swoje Koło PZF gromadząc co najmniej pięciu takich entuzjastów jak Ty.

Zapraszamy także dzieci.

Każde dziecko zainteresowane zbieraniem znaczków znajdzie u nas miejsce w młodzieżowych kołach filatelistycznych, w których doświadczeni opiekunowie pomogą w rozwijaniu jego filatelistycznej pasji.

Informacje o kołach PZF oraz warunkach przynależności można uzyskać w Biurze Zarządu Okręgu Wielkopolskiego PZF, ul. Dmowskiego 37, 60-222 Poznań, tel. 669.702.851; kontakt: <http://pzfpoznan.pl>

WIELKOPOLSKIE WIADOMOŚCI FILATELISTYCZNE

Tom 59; zeszyty 1 i 2; rok 2022

Spis treści

	str.
<i>Redakcja:</i> Aktualny komentarz	2
<i>Jacek Wierzbicki:</i> Spotkanie prezesów kół z Zarządem Okręgu Wielkopolskiego PZF (2022.05.21)	3
<i>Andrzej Dudek:</i> Oplatek u gostyńskich filatelistów (2022.01.19)	5
<i>Mieczysław Rożek:</i> Obchody 65-lecia Koła PZF w Rawiczu 27 czerwca 2022 r.	7
<i>Redakcja:</i> Z kroniki Okręgu	9
<i>Zarząd Okręgu Wielkopolskiego PZF:</i> Z żalobnej karty	16
<i>Kazimierz Krawiarz, Bogumił Ciesielski:</i> Wielkopola (znaczek i karta pocztowa, datowniki)	17
<i>Stefan Petriuk:</i> Przesyłki Wielkiej Armii Napoleona Bonaparte z obecnej Wielkopolski na aukcji firmy Cherrystone	23
<i>Szymon Krawiec:</i> Mój ostatni udział w finałach OMKF	24
<i>Jacek Wierzbicki:</i> Pokaz filatelistyczny z okazji 100-lecia klubu sportowego KKS Lech Poznań (2022.03.21)	26
<i>Lech Woźny:</i> Pokaz filatelistyczny „Historia miasta Leszna zapisana znakami pocztowymi” (2022.04.25-05.07)	27
<i>Jacek Wierzbicki:</i> Pokazu zbioru Tadeusza Stańczyka „Droga Karola Wojtyły do Watykanu” (2022.05.20-31)	29
<i>Andrzej Dudek:</i> Jubileusz 65-lecia Koła PZF w Gostyniu i okolicznościowy pokaz filatelistyczny (2022.06.04-07.02)	30
<i>Ludwik K. Malendowicz:</i> Międzynarodowa Wystawa Znaczków LONDON 2022 (2022.02.19-26). Wystawa o podwójnym systemie ocen eksponatów	33
<i>Ludwik K. Malendowicz:</i> Specjalizowana Światowa Wystawa Filatelistyczna – Mistrzostwa Świata HUNFILEX 2022 (2022.03.31-04.03)	36
<i>Mieczysław Rożek:</i> Kompania Mozambijska (Companhia de Moçambique) - ciekawe ilustrowane całostki pocztowe	38
<i>Ludwik K. Malendowicz:</i> Międzynarodowa Wystawa Znaczków LONDON 2022 (2022.02.19-26). Eksponaty tematyczne	45
<i>Ludwik K. Malendowicz:</i> Specjalizowana Światowa Wystawa Filatelistyczna – Mistrzostwa Świata HUNFILEX 2022. Eksponaty tematyczne	46
<i>Jacek Wierzbicki:</i> O albumie „Wędkarstwo na pocztówkach z dawnych lat” Janusza Jaskulskiego	48
<i>Ludwik K. Malendowicz:</i> Czas zadumy, refleksji i wspomnień w „Pasji kolekcjonowania”	52
<i>Ludwik K. Malendowicz:</i> Stadion Miejski w Poznaniu na znaczkach Republiki Burundi z roku 2011	54
<i>Ludwik K. Malendowicz:</i> Crown Agents - Agenci Koronni, ich wszechobecny ślad w filatelistyce Wspólnoty Brytyjskiej	54

**Czy już zaprenumerowałeś
Wielkopolskie Wiadomości
Filatelistyczne?**

aktualny komentarz

Od Redakcji

Mimo ciągle pojawiających się nowych mutacji koronawirusa SARS-CoV-2 życie społeczne, w tym filatelistyka, powoli powracają do normalności. Stan taki obserwujemy zarówno w kraju jak i całym świecie. W I półroczu 2022 r. zorganizowano kilka wystaw pod patronatem lub z uznaniem FIP (Międzynarodowa Federacja Filatelistyki), czy też FEPA (Europejska Federacja Stowarzyszeń Filatelistycznych).

Również w kraju odnotowaliśmy kilka znaczących imprez filatelistycznych, przy czym część z nich uległa „przesunięciu w czasie”. Dotyczy to głównie imprez organizowanych w związku z 70-leciem PZF, czy też rocznicami powstania naszych kół. Wiele imprez tego typu odbyło się w Okręgu Wielkopolskim. Chyba wszyscy jesteśmy dumni z działalności publicystycznej naszych klubów oraz indywidualnych członków. Osiągnięcia te znajdują swoje odbicie w naszym kolejnym podwójnym zeszycie Wielkopolskich Wiadomości Filatelistycznych.

W naszym Okręgu odbyło się wiele spotkań, często połączonych z okolicznościowymi pokazami filatelistycznymi. Już tradycyjnie odbyło się spotkanie Zarządu Okręgu z prezesami i aktywnym naszych kół. Również tradycyjnie, na spotkaniu opłatkowym spotkali się filateliści z Gostynia. Gostyńscy filateliści również – w sposób bardzo uroczysty – obchodzili jubileusz 65-lecia Koła. Także filateliści z Rawicza świętowali swoje 65-lecie. Tradycyjnie zamieszczamy również kronikę Okręgu. Jak z niej wynika, ciągle cieszą się sporym zainteresowaniem „Wielkopolskie spotkania szkoleniowo-dyskusyjne”. W dziale „Wielkopolana” opisujemy znaczek i kartę pocztową oraz datowniki związane z Wielkopolską. W dziale tym zwracamy uwagę na ciekawe przesyłki Wielkiej Armii Napoleona Bonaparte z obecnej Wielkopolski. Cieszy udział kol. Szymona Krawca w ostatnim Ogólnopolskim Młodzieżowym Konkursie Filatelistyczny. Piszemy również o pokazach z okazji 100-lecia KKS Lech Poznań oraz o historii Leszna. Opisujemy również wystawy FIP-owskie LONDON 2022 oraz HUNFILEX 2022.

Tematykom polecamy bardzo ciekawe informacje o całostkach pocztowych Kompanii Mozambijskiej. Zamieszczamy również recenzje albumu „Wędkarstwo na pocztówkach z dawnych lat” oraz publikacji „Pasja kolekcjonowania”. Wreszcie, w dziale „Polonica” opisujemy znaczek Republiki Burundi, na którym widoczny jest Stadion Miejski w Poznaniu.

Zachęcamy zainteresowanych do odwiedzania strony internetowej Okręgu Wielkopolskiego PZF, na której można zapoznać się m. in. z częścią wcześniej wydanych roczników WWF. Jej adres to: **www.pzfpoznan.pl**.

Wszystkim życzymy przyjemnej lektury.

Poznań, 2022.06.30

Zespół Redakcyjny WWF

..... Z ŻYCIA OKRĘGU informacje.

Z ŻYCIA OKRĘGU

Spotkanie prezesów kół z Zarządem Okręgu Wielkopolskiego PZF (2022.05.21)

21 maja 2022 roku, od godz. 10:00, w Klubie Osiedlowym Krąg w Poznaniu (ul. Dmowskiego 37) odbyło się spotkanie prezesów kół z Zarządem Okręgu Wielkopolskiego PZF. Wśród gości honorowych znaleźli się były prezes Okręgu Wielkopolskiego PZF i Członek Honorowy PZF — Bogumił Ciesielski oraz Regionalny koordynator ds. Filatelistyki Poczty Polskiej w Poznaniu — Anna Plewa-Śróda.

Prezes Ryszard Prange poinformował zebranych o działalności Okręgu Wielkopolskiego w ciągu minionego roku, od Walnego Zebrania w czerwcu 2021 roku. Następnie dyplomy Zasłużonych dla Okręgu Wielkopolskiego odebrali koledzy uhonorowani tym wyróżnieniem przez Walne Zebranie w 2021 roku. Wręczono też odznaczenia związkowe.

Ostatnim punktem spotkania była interesująca prelekcja kol. Zbigniewa Maciejewskiego z koła Poznań-Miasto pod tytułem „Stemple i datowniki nadawcze urzędów pocztowych Poznań (Posen) 1915–1920”, powstała na bazie jego eksponatu, nagrodzonego na Okręgowej Wystawie Filatelistycznej „Centralny Okręg Przemysłowy — historia polskiego przemysłu zbrojeniowego 1936–1939” Koszalin 2022 medalem złotym (81 pkt.).

Jacek Wierzbicki, fot. Mieczysław Rożek i Jacek Wierzbicki

Zasłużeni dla Okręgu Wielkopolskiego PZF

Jednym z punktów obradującego 19 czerwca 2021 roku w Poznaniu Walnego Zebrania Sprawozdawczo-Wyborczego Delegatów Okręgu Wielkopolskiego PZF było przyznanie tytułu „Zasłużony dla Okręgu Wielkopolskiego PZF”. Tę honorową godność nadano 12 członkom. Przedstawiamy sylwetkę kolejnego Kolegi.

Stanisław Jesse

Stanisław Jesse (*1947 r. w Szczawnie Zdroju). Urodził się w rodzinie inteligenckiej. Po powrocie rodziny do Poznania, po ukończeniu szkoły podstawowej, w roku 1967 ukończył Technikum Budowlane. Pracował w kilku poznańskich biurach projektowych — od stanowiska asystenta do projektanta, w pracowniach architektoniczno-konstrukcyjnych, także przemysłowych, dla całego kraju. Pracował m.in. przy powstawaniu Hali Widowiskowej Arena, pomników Armii Poznań, Poznańskiego Czerwca 1956 r. i budynków sakralnych.

Filatelistyką zajmuje się od czasów szkoły podstawowej. Za namową Bernarda Stępczyńskiego wstąpił do MKF przy Pałacu Kultury (Zamek), a do Klubu Zbieraczy Znaczków Poczтовых o Tematyce Religijnej „Święty Gabriel” w roku 1983. Jak sam podkreśla, zainteresowanie znaczkami religijnymi zawdzięcza swym nauczycielom: Zdzisławowi Biadaszowi, Bernardowi Stępczyńskiemu i Władysławowi Alexiewiczowi. Wielokrotnie brał udział w organizowaniu pokazów i wystaw filatelistycznych. Swoje zbiory — „Beatyfikowani i kanonizowani przez Jana Pawła II” oraz „Beatyfikowany Kardynał Stefan Wyszyński” — prezentował na pokazach w kościołach. W kościołach prezentował również zbiory „1050 rocznica Chrztu Polski” i „Matka Teresa z Kalkuty”. Jest autorem publikacji w „Informatorze Klubowym Święty Gabriel”. Od wielu, wielu lat, jest skarbnikiem Klubu Św. Gabriel.

19 czerwca 2021 Walne Zebranie Delegatów Okręgu Wielkopolskiego PZF nadało kol. Stanisławowi Jessemu godność „Zasłużony dla Okręgu Wielkopolskiego PZF”.

Z ŻYCIA KOŁ

Oplatek u gośtyńskich filatelistów (2022.01.19)

Członkowie Koła Polskiego Związku Filatelistów im. Wacława Boratyńskiego w Gostyniu rok 2022 rozpoczęli od spotkania oplatkowego. Odbyło się ono 19 stycznia w sali wystaw czasowych gośtyńskiego Muzeum. Gośćmi spotkania byli m.in.: Ryszard Prange – prezes Okręgu Wielkopolskiego PZF w Poznaniu, ksiądz prałat Artur Przybył, Monika Bielka – właścicielka salonów meblowych Mirage w Gostyniu, Krzysztof Doliński – właściciel firmy transportowej Dol-Trans-Tour w Gostyniu i Robert Czub – dyrektor Muzeum w Gostyniu.

Po powitaniu gości Andrzej Dudek, prezes gośtyńskich filatelistów, przedstawił program spotkania. Następnie, po odśpiewaniu kolędy i przełamaniu się oplatkiem, zaprezentował sprawozdanie z działalności Koła PZF w Gostyniu za rok 2021. Przypomniawszy, że miejscowi filateliści w ubiegłym roku zorganizowali Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze Koła. Zarząd nie zmienił się, zaś korekty miały miejsce wyłącznie w składzie Komisji Rewizyjnej.

Od 7 do 22 sierpnia 2021 roku w Domu Katolickim pw. św. Józefa w Gostyniu czynna była niekonkursowa wystawa filatelistyczna „Gostyń 2020 – 100. rocznica urodzin świętego Jana Pawła II. 150 rocznica śmierci błogosławionego Edmunda Bojanowskiego, Rok 2020 – rokiem 70-lecia

Polskiego Związku Filatelistów”. Patronat nad imprezą objął kol. Henryk Monkos – prezes Zarządu Głównego PZF w Warszawie. Powołano też komitety honorowy i organizacyjny. Na ich czele stanęli odpowiednio: ksiądz kanonik Grzegorz Robaczyk – proboszcz parafii farnej w Gostyniu i Andrzej Dudek.

Na 125 ekranach wystawowych i w 7 gablotach poziomych swe eksponaty zaprezentowało 19 filatelistów z kół w Gostyniu, Głogowie, Koszalinie, Częstochowie, Katowicach, Trzciance i Śremie. Brali w niej również udział MKF Borek Wielkopolski, MKF Świebodzice oraz Stowarzyszenia Pamięć Jana Pawła II. Organizatorami wystawy byli: Koło PZF im. Wacława Boratyńskiego w Gostyniu, Muzeum w Gostyniu, Stowarzyszenie Pamięć Jana Pawła II, parafia pw. św. Małgorzaty w Gostyniu, Urząd Poczty Gostyń Poznański 1 oraz Zarząd Główny PZF w Warszawie. Była to pierwsza w 2021 roku impreza filatelistyczna z udziałem publiczności.

W dniach od 6 do 12 września gostyńscy filateliści zorganizowali wspólnie z gronem sympatyków kolejną wycieczkę po Dolnym Śląsku. Do działalności wystawienniczej powrócono z końcem roku. Wspólnie z Muzeum w Gostyniu zorganizowano w sali wystaw czasowych pokaz filatelistyczny „Powstanie Wielkopolskie na znakach pocztowych”. Imprezę przygotowano z okazji Narodowego Dnia Zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego. Wystawa czynna była od 8 grudnia 2021 roku do 31 stycznia 2022 roku. Na 28 ekranach wystawowych swe eksponaty zaprezentowali: Andrzej Dudek i Stefan Wolniewicz, obaj z Koła PZF w Gostyniu, Stefan Petriuk (Klub Zbieraczy Polskich Znaczków Poczty w Związku Filatelistów Niemieckich) oraz Grzegorz Kaniewski ze Stowarzyszenia Pamięć Jana Pawła II. O imprezie informowały szeroko lokalne media. Relacje pojawiły się także w TVP 3 Poznań i Radiu Poznań. Podczas spotkania oplatkowego Ryszard Prange oraz Andrzej Dudek wręczyli pamiątkowe dyplomy wystawcom oraz osobom i instytucjom, które przyczyniły się do organizacji grudniowego pokazu.

Podczas oplatki Ryszard Prange, reprezentujący Okręg Wielkopolski PZF, wręczył wszystkim obecnym drobne upominki filatelistyczne oraz podziękował gostyńskim filatelistom za działalność w 2021 roku. Podkreślił, że mimo pandemii zorganizowano dwie wspaniałe imprezy. Podziękował sponsorom za wspieranie lokalnych przedsięwzięć kulturalnych. Inni goście także z uznaniem wyrażali się o dotychczasowej działalności gostyńskiego Koła PZF i zaangażowaniu członków.

Prezes Koła poinformował zebranych o planach na 2022 rok. Jako najważniejsze uznano jednogłośnie obchody jubileuszu 65-lecia powstania gostyńskiego Koła PZF, lecz ze względu na pandemię koronawirusa trudno dokładnie ustalić termin (planowane maj-czerwiec). Również wrześniowy wyjazd na Dolny Śląsk połączony z VI spotkaniem filatelistów u „Michała” w Opawie jest uzależniony od sytuacji pandemicznej.

Gostyńscy filateliści serdecznie podziękowali za wsparcie Koła w 2021 roku, zaś goście pogratulowali członkom Koła aktywności i życzyli wszystkim zdrowia, pomyślności i realizacji zamierzeń w 2022 roku

Uczestnicy spotkania opłatkowego

Andrzej Dudek, fot. Robert Czub

Obchody 65-lecia Koła PZF w Rawiczu 27 czerwca 2022 r.

27 czerwca 2022 roku w Sali Witrażowej Rawickiego Domu Kultury odbyło się uroczyste spotkanie z okazji 65. rocznicy powstania Koła PZF w Rawiczu, jak również z okazji 70. rocznicy utworzenia Polskiego Związku Filatelistów. Uroczystości te początkowo zaplanowane były na marzec roku 2020, ale ze względu na pandemię i związane z nią obostrzenia mogły się odbyć dopiero teraz.

O pięknych latach świetności Koła opowiedział jego prezes, kol. Stefan Skrzypek, który sprawuje tę funkcję od 1979 roku. W dłuższym referacie przedstawił działalność Koła, jego członków, wybitnych działaczy, wspominał o licznych wystawach i nietuzinkowych inicjatywach. Równolegle — w trakcie prelekcji — prowadzona był na ekranie umiejscowionym obok prelegenta prezentacja opowiadająca o wydarzeniach w Kole od 1955 do 2020 roku. Kol. S. Skrzypek przypomniał przybyłym gościom liczne wystawy i inicjatywy Koła w Rawiczu, zilustrowane ogromną liczbą pamiątkowych kasowników i wydawnictw okolicznościowych.

Ponadto w sali obejrzeć można było na dziesięciu specjalnych ekranach pokaz arkusików wydanych przez Poczta Polską w zbiorze zatytułowanym „Arkusze i arkusiki” kol. Tomasza Derlatko. Od godz. 15:00 w Domu Kultury czynne było także stoisko pocztowe, na którym można było nabyć wydawnictwa okolicznościowe związane z 65. rocznicą Koła.

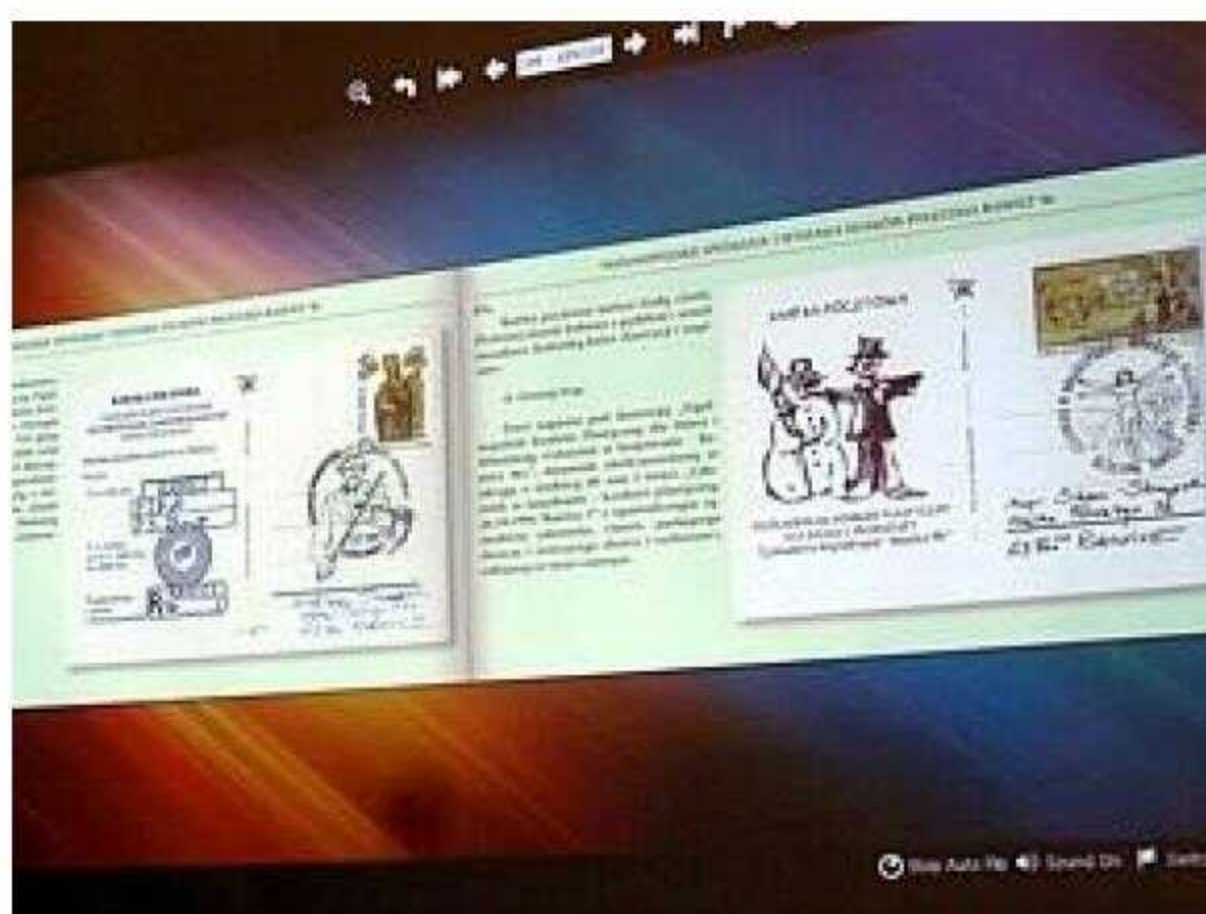
Po wygłoszonym referacie kol. S. Skrzypek przywitał imiennie wszystkich zaproszonych gości — przedstawicieli władz Związku i Okręgu Wielkopolskiego PZF, przewodniczących kół, klubów zainteresowań, miejscowych władz, kierownictwo Domu Kultury, jak również reprezentanta Poczty Polskiej. W dalszej kolejności głos zabrali zaproszeni goście. Kol. Maciej Kandulski odczytał list gratulacyjny od Prezesa Honorowego PZF kol. Ludwika K. Malendowicza, a kol. Maciej Bukczyński wręczył kol. S. Skrzypkowi „Złotą Erkę”. Były gratulacje od Koła w Śremie (kol. Włodzimierz Bobrowski), od przedstawicieli Domu Kultury oraz od przedstawicieli Okręgu Wielkopolskiego PZF, który reprezentowali kol. kol. Józef Kopeć i Mieczysław Rożek. Wręczyli oni dwa odznaczenia związkowe — złotą Odznakę Honorową Kołu w Rawiczu, przyznaną przez Zarząd Okręgu za wybitne zasługi w popularyzacji kolekcjonerstwa filatelistycznego oraz pracy na rzecz PZF, a srebrną Odznakę Honorową kol. Jerzemu Sewerynowi. Ponadto przekazali na ręce prezesa dla członków Koła specjalne wydawnictwa Poczty Polskiej, jak również piękny album tematycznie związany z malarstwem.

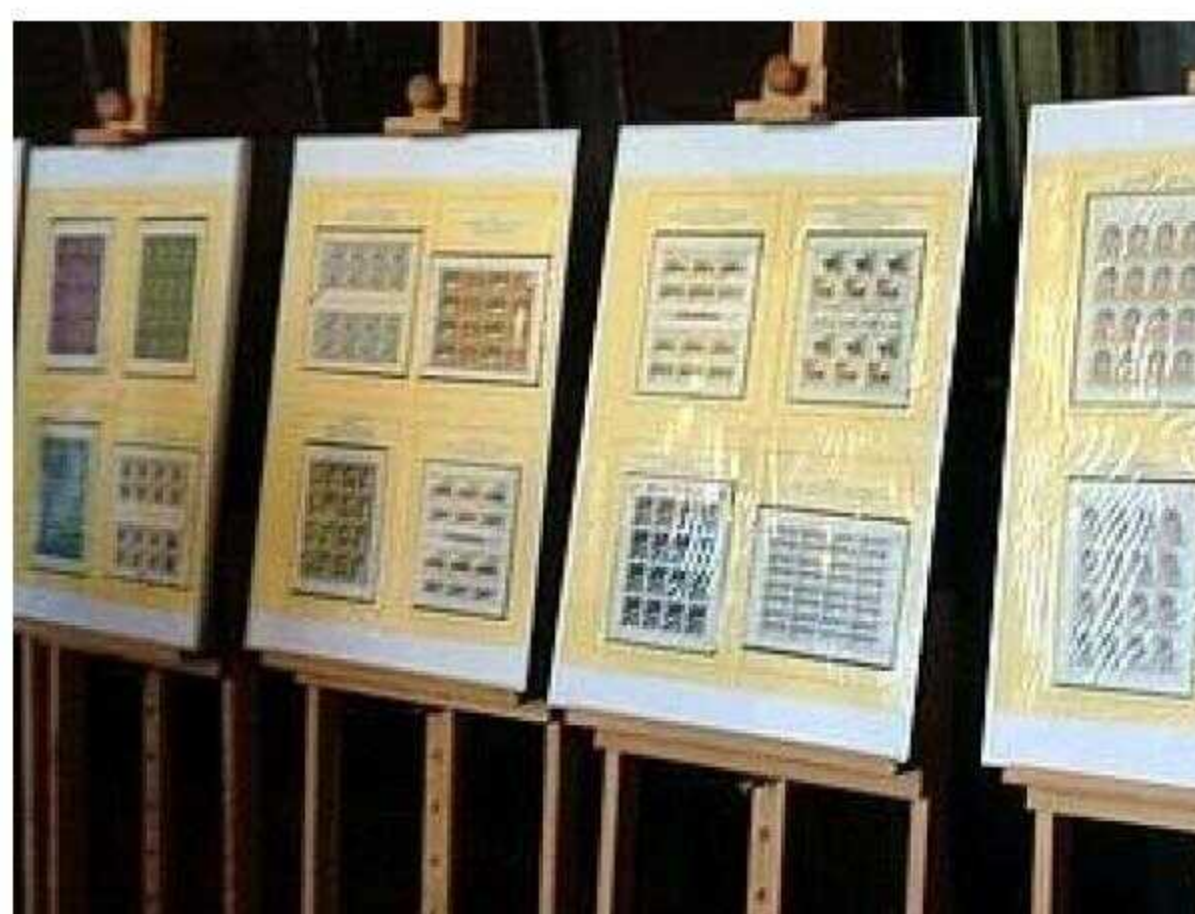
II. 1. *Sala Witrażowa Rawickiego Domu Kultury.
Goście zgromadzeni na uroczystości*

II. 2. *Okolicznościowa prelekcja
kol. Stefana Skrzypka*

II. 3. *Fragment prezentacji
kol. Stefana Skrzypka (MR)*

II. 4. *Fragment pokazu filatelistycznego
kol. Tomasza Derlatki (MR)*

***II. 5.** W imieniu Zarządu Głównego PZF
kol. Maciej Kandulski wręcza
pamiątkowy medal dla Koła PZF w Rawiczu*

***II. 6.** Przedstawiciele Okręgu,
koledzy Mieczysław Rożek i Józef Kopeć,
wręczają odznaczenia związkowe*

Na koniec kol. Stefan Skrzypek przekazał zaproszonym gościom pamiątkowe medale Rowlanda Hilla oraz pięknie opracowane ryciny z widokiem dawnego Rawicza z okresu wojny północnej (ok. 1720 r.).

Oficjalnie uroczystości zakończyło zaproszenie przez prezesa kol. S. Skrzypka przybyłych gości na spotkanie towarzyskie.

Mieczysław Rożek

Foto: Włodzimierz Bobrowski i Mieczysław Rożek (MR)

Z KRONIKI OKREGU

I i II kwartał 2022

2022.01.15. Poznań. Osiedlowy Dom Kultury „Na Skarpie”. Ogólnopolskie spotkanie wymienne organizowane przez Koło Poznań Miasto im. Jana Witkowskiego.

2022.01.19. Gostyń. Spotkanie opłatkowe Koła Polskiego Związku Filatelistów im. Wacława Boratyńskiego w Gostyniu. Szczegóły we wcześniejszej części niniejszego zeszytu Wielkopolskich Wiadomości Filatelistycznych.

2022.01.25. Poznań. W ramach organizowanych przez Okręg Wielkopolski PZF oraz Klub Zainteresowań TEMATYK „Wielkopolskich spotkań szkoleniowo-dyskusyjnych” kolejne (36) wirtualne szkolenie. Kol. Marcin Wysocki przedstawił opracowanie ***Drukarskie elementy graficzne na marginesach znaczków pocztowych***. Udział w spotkaniu wzięło 36 osób.

2022.02.01. Poznań. W ramach organizowanych przez Okręg Wielkopolski PZF oraz Klub Zainteresowań TEMATYK „Wielkopolskich spotkań szkoleniowo-dyskusyjnych” kolejne (37) wirtualne szkolenie. Kol. Stefan Jakucewicz przedstawił opracowanie ***Staloryt***. Udział w spotkaniu wzięły 43 osoby.

2022.02.12. Poznań. Osiedlowy Dom Kultury „Na Skarpie”. Ogólnopolskie spotkanie wymienne organizowane przez Koło Poznań Miasto im. Jana Witkowskiego.

2022.02.19-26. Londyn. Międzynarodowa Wystawa Znaczków LONDON 2022. Były to również Specjalistyczne Mistrzostwa Świata w Filatelistyce FIP. Komisarzem PZF na wystawę był kol. Ryszard Prange.

2022.03.01. Poznań. W ramach organizowanych przez Okręg Wielkopolski PZF oraz Klub Zainteresowań TEMATYK „Wielkopolskich spotkań szkoleniowo-dyskusyjnych” kolejne (38) wirtualne szkolenie. Kol. Janusz Manterys przedstawił opracowanie ***Austro-Węgierskie poczty polowe na ziemiach polskich w czasie I wojny światowej***. Udział w spotkaniu wzięło 28 osób.

2022.03.12. Poznań. Osiedlowy Dom Kultury „Na Skarpie”. Ogólnopolskie spotkanie wymienne organizowane przez Koło Poznań Miasto im. Jana Witkowskiego.

2022.03.21. Poznań. W holu urzędu pocztowego Poznań 2, w obecności przedstawicieli Poczty Polskiej i poznańskich filatelistów, otwarto pokaz filatelistyczny zorganizowany w związku z obchodami 100-lecia klubu sportowego KKS Lech Poznań. Prezentowano na nim fragment kolekcji Piotra Danielewicza ***Piłka nożna na znaczkach pocztowych świata***. Pokaz trwał jeden miesiąc. Dokumentacja w dalszej części niniejszego zeszytu Wielkopolskich Wiadomości Filatelistycznych.

2022.03.31-04.03. Budapeszt. Specjalizowana Światowa Wystawa Filatelistyczna – Mistrzostwa Świata HUNFILEX 2022. Kol. Ryszard Prange (Poznań) za eksponat ***Winorośl i wino – dary bogów, słońca i ziemi*** (klasa TEM) uzyskał medal Z (93 pkt.). Serdecznie gratulujemy tego sukcesu.

2022.03.31-04.03. Budapeszt. Specjalizowana Światowa Wystawa Filatelistyczna – Mistrzostwa Świata HUNFILEX 2022. Komisarzem PZF na wystawę był kol. Ryszard Prange.

2022.04.09. Poznań. Osiedlowy Dom Kultury „Na Skarpie”. Ogólnopolskie spotkanie wymienne organizowane przez Koło Poznań Miasto im. Jana Witkowskiego.

2022.04.12. Poznań. W ramach organizowanych przez Okręg Wielkopolski PZF oraz Klub Zainteresowań TEMATYK „Wielkopolskich spotkań szkoleniowo-dyskusyjnych” kolejne (39) wirtualne szkolenie. Kol. Bernard Jesionowski przedstawił opracowanie ***Epidemia cholery w Gdańsku i okolicy w 1831 roku***. Udział w spotkaniu wzięło 21 osób.

2022.04.14-23. Leszno. Koło Spinko. W kaplicy szpitalnej Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Lesznie zorganizowało pokaz filatelistyczny ***Święta Wielkanocne to jedne z najstarszych i najważniejszych świąt***. Otwierając pokaz ks. kapelan Grzegorz Suchocki przybliżył w kilku słowach tematykę paschalną Wielkiego Tygodnia. Prezentacja ukazała najstarsze i najważniejsze

święte to chrześcijańskie celebrujące misterium paschalne Jezusa Chrystusa: Jego mękę, śmierć i zmartwychwstanie. Pokaz cieszył się dużym zainteresowaniem odwiedzających chorych jak i wiernych uczestniczących we mszy świętej. Pokaz przygotowali członkowie z koła PZF Spinko w Lesznie Grzegorz Antoniak i Zdzisław Głapiak.

2022.04.25-05.07. Leszno. Koło Miejskie PZF. Pokaz filatelistyczny w Ratuszu ***Historia miasta Leszna zapisana znakami poczty***. Szczegółowe informacje w dalszej części niniejszego zeszytu Wielkopolskich Wiadomości Filatelistycznych.

2022.05.11-14. Koszalin. Okręgowa Wystawa Filatelistyczna „Centralny Okręg Przemysłowy - Historia Polskiego Przemysłu Zbrojeniowego 1936 - 1939” Koszalin 2022 (wystawa III stopnia). Udział członków Okręgu Wielkopolskiego PZF: kol. Jacek Wierzbicki (Poznań) za eksponat ***Epoka kamienna w Europie. Narodziny sztuki*** otrzymał 87 pkt. i medal Z (klasa TEM) a kol. Zbigniew Maciejewski (Poznań) za eksponat ***Stemple i datowniki nadawcze urzędów pocztowych Poznań (Posen) 1915-1920*** 81 pkt. i również medal Z (klasa HP).

2022.05.14. Poznań. Osiedlowy Dom Kultury „Na Skarpie”. Ogólnopolskie spotkanie wymienne organizowane przez Koło Poznań Miasto im. Jana Witkowskiego.

2022.05.20-31. Poznań. W Klubie Osiedlowym „Krań” Spółdzielni Mieszkaniowej „Grunwald” przy ul. R. Dmowskiego 37 prezentowany był pokaz eksponatu opracowanego przez Tadeusza Stańczyka ***Droga Karola Wojtyły do Watykanu***. Szczegóły w dalszej części niniejszego zeszytu Wielkopolskich Wiadomości Filatelistycznych.

2022.05.21. Poznań. W Klubie Osiedlowym Krań w Poznaniu (ul. Dmowskiego 37) spotkanie prezesów kół z Zarządem Okręgu Wielkopolskiego PZF. Szczegóły w pierwszej części niniejszego zeszytu Wielkopolskich Wiadomości Filatelistycznych.

2022.05.25. W ramach wykładów internetowych organizowanych przez Polską Akademię Filatelistyki oraz i-KF kol. Andrzej Macias (Poznań) przedstawił prezentację ***Nowa próba klasyfikacji odmian barwnych znaczków Fi 234 „Obiegowy Piłsudski” 25 gr z 1928 r.***

2022.06.11. Poznań. Osiedlowy Dom Kultury „Na Skarpie”. Ogólnopolskie spotkanie wymienne organizowane przez Koło Poznań Miasto im. Jana Witkowskiego.

2022.05.27-29. Ciechocinek. XXIX Konferencja Naukowa Polskiej Akademii Filatelistyki. Kol. Ludwik K. Malendowicz przedstawił opracowanie ***Ewolucja ocen medalowych i punktowych FIP eksponatów filatelistycznych, w ich aspekcie oficjalne „polskie” medale duże złote i złote***.

2022.05.27. Ciechocinek. Walne Zgromadzenie Członków Polskiej Akademii Filatelistyki. Kol. Ludwik K. Malendowicz, dotychczasowy Prezes, wybrany został Prezesem Honorowym Polskiej Akademii Filatelistyki.

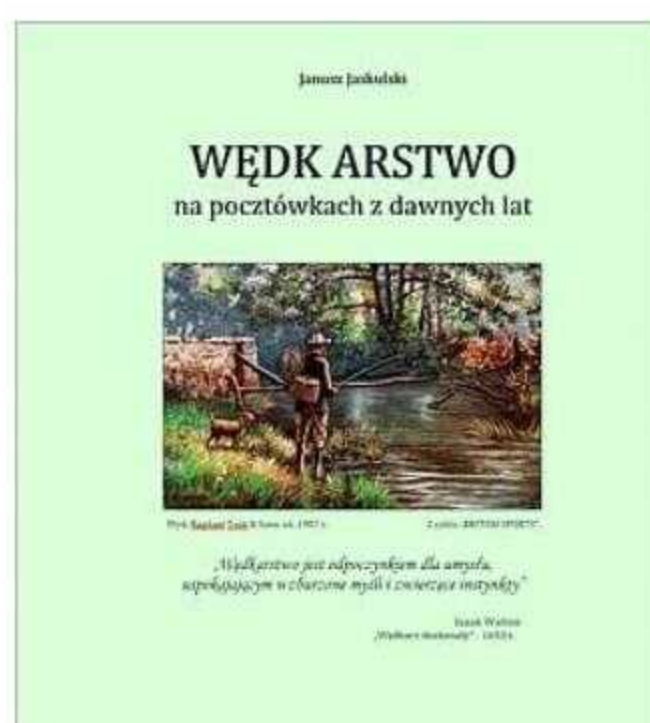
2022.06.04-07.02. Gostyń. W sali wystaw czasowych Muzeum w Gostyniu (ul. Kościelna 5) został otwarty pokaz filatelistyczny z okazji jubileuszu 65-lecia Koła PZF im. Wacława Boratyńskiego (1957–2022). Szczegóły w dalszej części niniejszego zeszytu Wielkopolskich Wiadomości Filatelistycznych.

2022.06.16-19. Iława. Finał 60. Ogólnopolskiego Młodzieżowego Konkursu Filatelistycznego pod hasłem „Iława w krainie Warmii i Mazur”. Szymon Krawiec (MKF Borek Wielkopolski) w swojej grupie wiekowej (szkoła ponadpodstawowa) zajął 5. miejsce. Szczegóły w dalszej części niniejszego zeszytu Wielkopolskich Wiadomości Filatelistycznych.

2022.06.22. Poznań. W ramach organizowanych przez Okręg Wielkopolski PZF oraz Klub Zainteresowań TEMATYK „Wielkopolskich spotkań szkoleniowo-dyskusyjnych” kolejne (40) wirtualne szkolenie. Kol. Marcin Wysocki przedstawił opracowanie ***Mnożenie nowych odmian barwnych na przykładzie polskich znaczków pocztowych — czy to dzielenie włosa na czworo?*** Udział w spotkaniu wzięło ponad 30 osób.

2022.06.27. Rawicz. W Domu Kultury w Rawiczu w odbyło się uroczyste spotkanie z okazji 65. rocznicy Powstania Koła PZF w Rawiczu, jak również z okazji 70. rocznicy utworzenia Polskiego Związku Filatelistów. Szczegóły we wcześniejszej części niniejszego zeszytu Wielkopolskich Wiadomości Filatelistycznych.

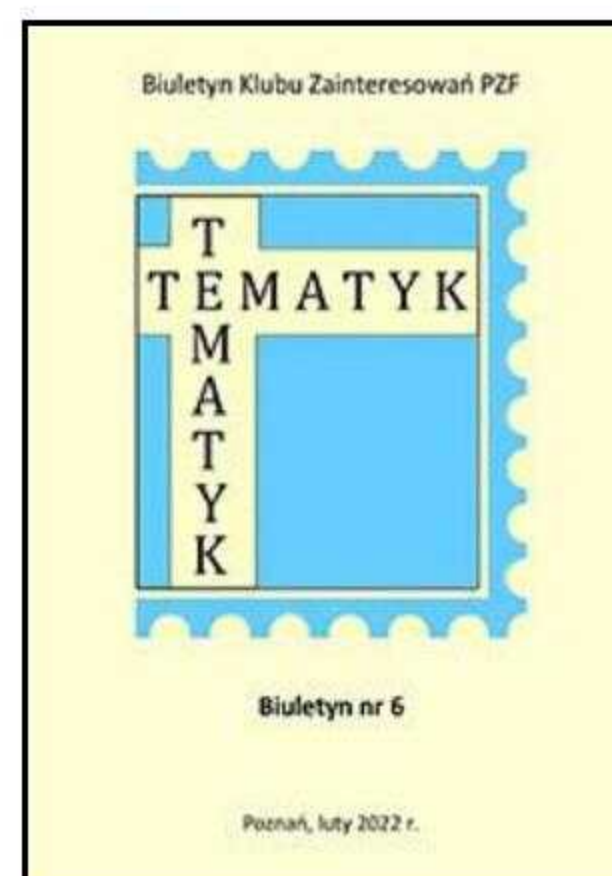
Grudzień 2021

W grudniu 2021 roku ukazała się książka ***Wędkarstwo na pocztówkach z dawnych lat*** autorstwa Janusza Jaskulskiego, wydana nakładem Polskiego Związku Wędkarskiego (Poznań 2021). To piękny 115-stronicowy album, w którym autor, znany w naszym środowisku przede wszystkim ze świetnego i wielokrotnie wysoko nagradzanego eksponatu ***Wędkarstwo — moje hobby***, przedstawił świat wędkarstwa i wędkarzy z 2. połowy XIX i 1. połowy XX wieku, za pomocą pełnych nostalgii i romantyzmu pocztówek/widokówek z tamtych lat. Szczegóły w dalszej części niniejszego zeszytu Wielkopolskich Wiadomości Filatelistycznych.

Luty 2022

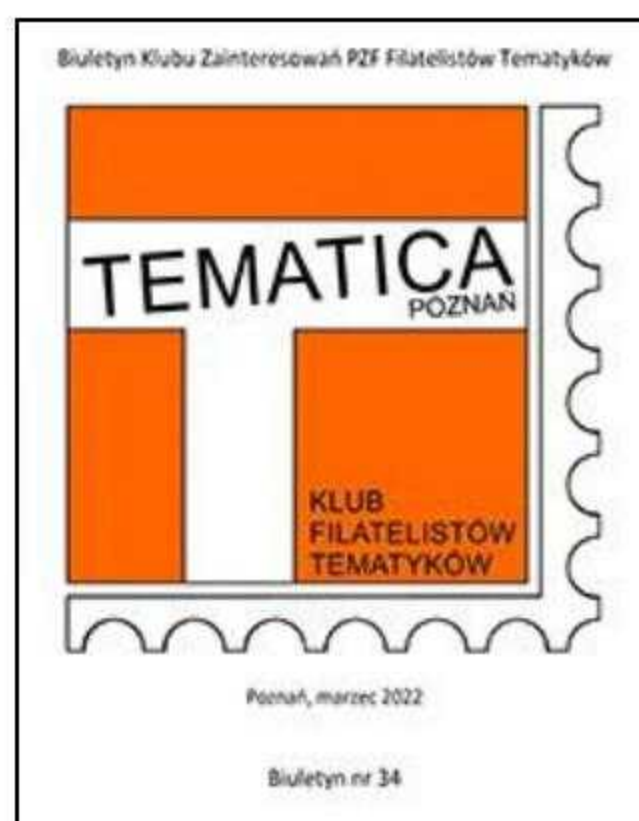
Ukazał się szósty zeszyt działającego przy Okręgu Wielkopolskim PZF Klubu TEMATYK ***Biuletynu Klubu Zainteresowań PZF TEMATYK***. Obejmuje on 56 stron druku plus okładki, cały w kolorze. Biuletyn zawiera 212 ilustracji, 8 984 wyrazy, 1 420 wierszy i 67 004 znaków. Aktualni członkowie Klubu znajdą w nim kolejne ciekawe artykuły siedmiu autorów o filatelistyce tematycznej.

W zeszycie tym kol. Ryszard Prange zamieścił następujące opracowania: „Rozpoczynamy drugi rok życia Klubu”, „Filatelistyka olimpijska i sportowa”, „Fabian Bura - ojciec polskiej aerofilatelistyki oraz filatelistyki olimpijskiej i sportowej”, „Brytyjskie telegramy życzeniowe”, „Telegramy Western Union”, „Ilustrowane sekretniki Tasmanii (1898-1911)”, „Znaczki z automatu - ATM”, „Pytania i odpowiedzi”, „Wirtualna pomoc przy budowie eksponatów”. W biuletynie znajduje się tłumaczenie artykułu Alona Colena i Yorama Lubianikera (Izrael) „Izraelskie znaczki z automatu” (tłum. Ryszard Prange), opracowanie Macieja Bukczyńskiego i Ryszarda Prange „Tematyczne znaki polecenia”. Ponadto znajdują się w nim następujące opracowania: Ludwik K. Malendowicz: „Od bloków »Belgijskiego Przeglądu Informacyjnego« do bloków »75-lecie UPU« Konga Belgijskiego i Rwandy-Burundi”, Marian Kазieczko: „Ostatnio kupiłem. Specjalizacja królów i książąt polskich” i Krzysztof Trawiński: „Uwaga oszustwo!”. Jak zwykle, znajduje się w nim „Kronika klubowa” (zestawił R. Prange). Jak zawsze, bardzo ciekawy zeszyt - gratulacje dla autorów.

Marzec 2022

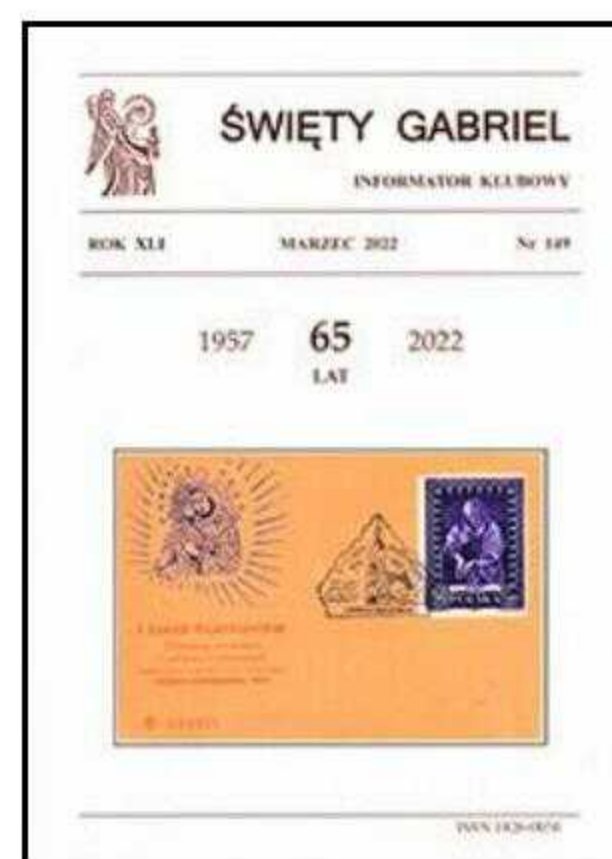
Ukazał się 34. zeszyt *Biuletynu Klubu Zainteresowań PZF Filatelistów Tematyków TEMATICA*. Biuletyn obejmuje 68 stron oraz kolorową okładkę. Zawiera on szereg ciekawych opracowań i informacji pogłębiających wiedzę tematyczną i filatelistyczną. Znajdujemy w nim m. in. kilka opracowań kol. Marka Zbierskiego: „Co w numerze”, „Abecadło wystawcy tematycznego. Deficyty (2)”, „Jeden taki eksponat... (3)”, „Trochę inny leksykon tematyka (6). ZDK”, „Dziwne znaczki tematyczne (1)”, „Szwajcarskie całostki charytatywne (2)” oraz „Pomocnik dla szukających”. Roman Babut i Marek Zbierski są autorami opracowania „Bokserzy wiecznie żywi”, a kol. Krzysztof Trawiński napisał „Czy można poprawić dobry eksponat? (4)”, „Działal-

ność filatelistyczna firmy Międzynarodowa Kniaga” i „Amerykańskie całostki i koperty w rozmiarze XXL”. Natomiast „Kolekcjonerstwo muzyczne” to opracowanie Janusza Łojka. W zeszycie, jak zawsze, również „Kronika towarzyska / Nasza aktywność i sukcesy”. Bardzo ciekawy zeszyt - gratulacje dla autorów.

Marzec 2022

W 65. roku działalności Klubu Zbieraczy Znaczków Poczтовых o Tematyce Religijnej „Święty Gabriel” ukazał się kolejny, 149. numer *Informatora Klubowego Święty Gabriel*. Zeszyt obejmuje 32 strony druku (z okładkami), cały wydany w kolorze, bogato ilustrowany.

Kol. Bogdan Michalak jest autorem następujących opracowań: „Dzień Patrona Pocztców i Filatelistów Św. Gabriela Archaniola”, „Bł. Karol I Habsburg”, „Zenon Wechmann - uczestnik I Zjazdu Klubu »Święty Gabriel«”, „Akwarele Biskupa Reinholda Stechera”, „Wspomnienie o śp. Marzannie Dąbrowskiej”, „Nowości polskie” oraz „Ex libris”. Wilhelm Remes jest autorem informacji „Błogosławiony Ksiądz Otto Neururer” oraz „Boże Narodzenie w Austrii”, natomiast kol. Dionizy Danielewicz „75. rocznica święceń kapłańskich Karola Wojtyły” i „Papież Jan Paweł II na znakach pocztowych - Ciekawostki (9)”. Ponadto Luba Tarabova opisała „Pokłon Trzech Króli”. W zeszycie również (jak zawsze) „Kronika Klubu »Święty Gabriel«”. Do każdego zeszytu dołączana jest 4-stronicowa wkładka w języku niemieckim lub angielskim, które przygotowuje Prezes Klubu. Jak zawsze, bardzo ciekawy zeszyt - gratulacje dla autorów.

Kwiecień 2022

Ukazał się siódmy zeszyt działającego przy Okręgu Wielkopolskim PZF Klubu TEMATYK *Biuletynu Klubu Zainteresowań PZF TEMATYK*. Obejmuje on 56 stron druku plus okładki, cały w kolorze.

W zeszycie tym kol. Ryszard Prange zamieścił następujące opracowania: „To nasz wspólny biuletyn”, „Cezary Rudziński – prekursor nowoczesnej tematyki w Polsce” oraz „Warto przeczytać”. W biuletynie znajdują się również tłumaczenie artykułów Jariego Majandera „Nietypowe znaczki pocztowe – zagrożenie czy możliwość dla filatelistyki tematycznej” oraz Francisca Pinielli „Jak ulepszyć (przebudować) eksponat?”, cz. 1 - oba tłumaczone przez Ryszarda Prange. Jacek Wierzbicki jest autorem opracowania „Ukraina – migawki

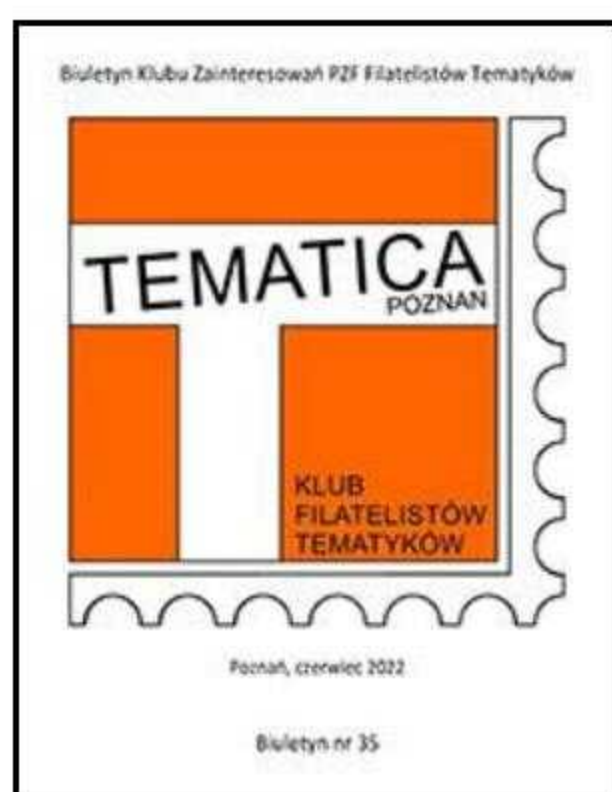
z historii”, a kol. Zygmunt Janik wspomnienia „Cezary Rudziński – filatelista, podróżnik, przyjaciel”. Kol. Andrzej Mrowiński jest autorem opracowania „Ekspонат powstał – ale czy to już koniec pracy nad nim?”, natomiast Ludwik K. Malendowicz opisał „Epir Północny – wydanie lokalne Moskopola z 1914 r. Piękne tematy, lecz czy to materiał do ekspozycji?”. Koledzy Bogdan Cymerys i Ryszard Prange zamieścili opracowanie „Tajemnice izraelskich tabów”, natomiast kol. Mieczysław Rożek opisuje „Izraelską książeczkę z całostkami”. Aż trzy opracowania związane są ze skrzydłami. Oto one: Piotr Zubielik, „Ptasie ciekawostki. Wrona z Wroniek”, Adam Staroń „Ptasie ciekawostki. Rarytas z Francji” i Andrzej Jarzynkowski „Filatelistyka lotnicza na przykładzie ekspozycji o szybowcach”. Jak zwykle, znajduje się w nim „Kronika klubowa” (zestawił R. Prange). Jak zawsze, bardzo ciekawy zeszyt - gratulacje dla autorów.

Kwiecień 2022

Jako wydawnictwo Klubu „Święty Gabriel” ukazała się publikacja zwarta **Pasja kolekcjonowania** autorstwa Bogdana Michalaka i Sławomira Michalaka. Publikacja ta poświęcona jest śp. Ligii Grażynie Michalak, znanej członkini Klubu. Omówienie tej bardzo interesującej pozycji znajduje się w dalszej części niniejszego zeszytu Wielkopolskich Wiadomości Filatelistycznych.

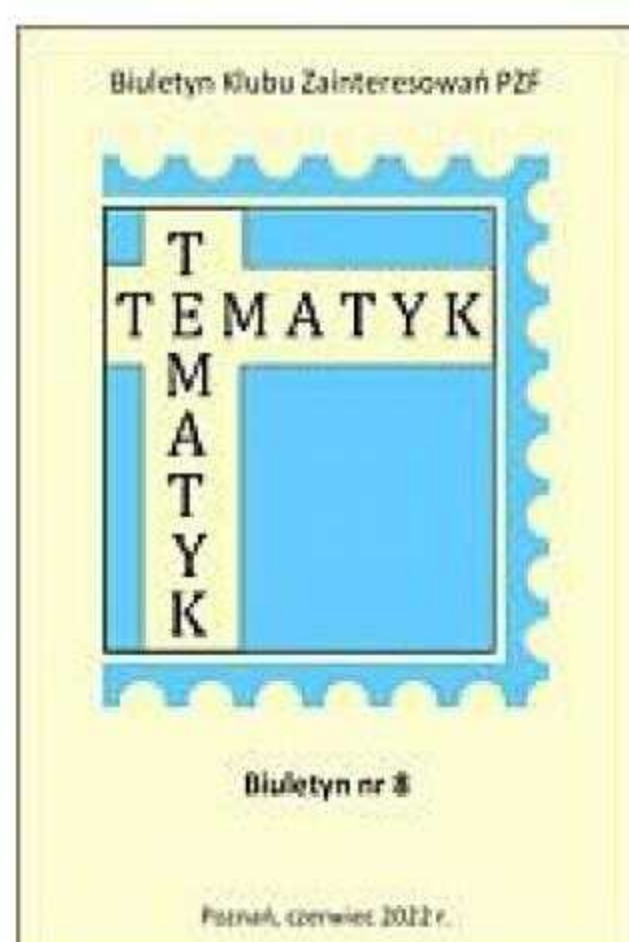
Maj 2022

Ukazał się 35. zeszyt **Biuletynu Klubu Zainteresowań PZF Filatelistów Tematyków TEMATICA**. Biuletyn obejmuje 68 stron druku oraz kolorową okładkę. Jak zwykle, zawiera on szereg ciekawych opracowań i informacji pogłębiających wiedzę tematyczną i filatelistyczną. Znajdujemy w nim m. in. wiele opracowań kol. Marka Zbierskiego: „Publicystyka tematyczna”, „Abecadło wystawcy tematycznego” - części 5-7 [„A tych wagonów jest ze czterdzieści, sam nie wiem, co się w nich jeszcze mieści” (5); „Wiedzy nigdy nie za wiele (6)” oraz „Dlaczego abecadło wystawcy tematycznego? (7)”, „Tematyka w kilku słowach” części 4 i 6 [„Pocztowy plasterek (4)”, „Całostka, której nie było (6)”, „Śladami reklam na włoskich znaczkach z lat 1924-25”, „Stemple z dedykacją”, „Dziwne znaczki tematyczne (2)” oraz „Skromne podsumowanie”. Kol. Krzysztof Trawiński jest autorem następujących opracowań: „Krótka historia wojennego znaczka Ukrainy”, „Na drzewo weszła księżniczka, a zeszła królowa”, „Tematyka w kilku słowach” część 4 [„Perforacja z liściem (5)”, „Postogram - co to takiego?”, „Nowy międzynarodowy kupon na odpowiedź” oraz „Amerykańskie całostki i koperty w rozmiarze XXL (2)”. Natomiast kol. Wojciech Wojtyra jest autorem opracowania „Błędy na znaczkach Nowej Funlandii”. Gratulacje dla autorów.

Czerwiec 2022

Ukazał się ósmy zeszyt działającego przy Okręgu Wielkopolskim PZF Klubu **TEMATYK** *Biuletynu Klubu Zainteresowań PZF* **TEMATYK**. Obejmuje on 56 stron druku plus okładki, cały w kolorze.

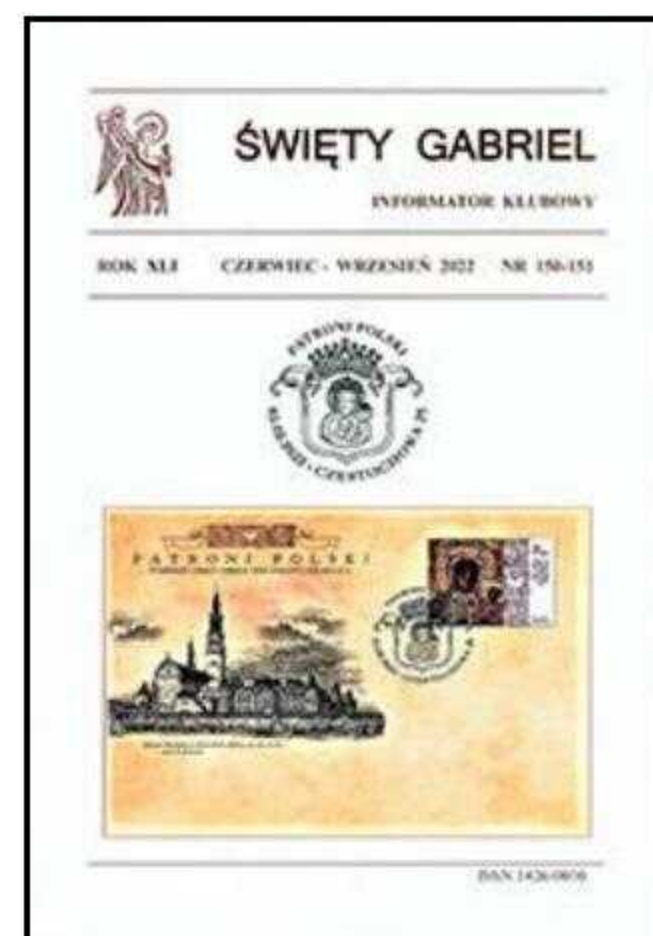
W zeszycie tym kol. Ryszard Prange zamieścił następujące opracowania: „Money, money i co w numerze”, „Indyjskie telegramy reklamowe w latach 20. i 30. XX wieku”, „Ilustrowane całości wysp Pacyfiku. Całości nowozelandzkie 1897–1913”, „Aerogramy wysp Tonga 1970–1978”, „Tematyczne nadruki na znaczkach”, „Irlandzkie zeszyciki znaczkowe — tematyczne okładki”, „Reklamy na przywieszkach niemieckich znaczków z lat 1911–12”, „Ekspozaty Mistrzów. Starożytna matematyka grecka, jej rozwój i oddziaływanie — ekspozat Dietera Egelriede”. Francisco Piniella jest autorem opracowania „Jak ulepszyć (przebudować) ekspozat?, cz. 2” (tłum. Ryszard Prange), a Jacek Wierzbicki opracowania „Tytuł i plan — na ilu kartach?”. Adam Staroń opisał „Tajemnicze prowizorium z Boliwii”, a Ludwik K. Malendowicz „Najciekawsze odwrotki znaczków religijnych”. Szczególną uwagę Kronikarza zwraca artykuł kol. Macieja Kandulskiego „O ekspozacie Dietera Egelriede kilka słów od matematyka”. Jest to fascynujące spojrzenie na ekspozat o matematyce, autorstwa prof. Macieja Kandulskiego z Zakładu Logiki Matematycznej UAM. Piękna retoryka, merytorycznie głęboka i bardzo finezyjna analiza!

Jak zwykle, w zeszycie znajduje się „Kronika klubowa” (zestawił R. Prange). Bardzo ciekawy zeszyt - gratulacje dla autorów.

Czerwiec 2022

Ukazał się kolejny *Informator Klubowy Święty Gabriel*. Zeszyt, o numerach 150-151, obejmuje 28 stron druku (wraz z okładkami), cały w kolorze.

Kol. Bogdan Michalak jest autorem następujących opracowań: „30 lat Stowarzyszenia Świętego Gabriela na Słowacji”, „Święci i błogosławieni wyniesieni na ołtarze przez papieża Jana Pawła II” (św. Alojzy Orione, św. Gianna Beretta Molla), „Kazimiera Dąbrowska — Wystawa biograficzno-filatelistyczna w 50. rocznicę śmierci miniaturzystki”, „Watykan”, „Nowości zagraniczne”, „Nowości polskie” (Wielkanoc, św. Anna z Faras) oraz ciekawego wstępu „Drodzy Przyjaciele!”. Natomiast kol. Dionizy Danielewicz zamieścił w zeszycie kolejny odcinek „Papież Jan Paweł II na znakach pocztowych — Ciekawostki (10)”. Uwagę zwraca nekrolog śp. Mariana Dorawy, wybitnego członka Klubu „Święty Gabriel”, wybitnego wirtuoza - organisty, inicjatora wydania m. in. znaczków Poczty Polskiej S.A. poświęconych zabytkowym organom. Jak zwykle, w zeszycie znajduje się również Kronika Klubu „Święty Gabriel”. Bardzo ciekawy zeszyt - gratulacje dla autorów.

Z ŻAŁOBNEJ KARTY

Henryk Bogusz (1930-2022)

Piątego lutego 2022 r. w wieku 91 lat zmarł Henryk Bogusz, długoletni, zasłużony członek PZF.

Urodził się 24 lutego 1930 r. w Poznaniu. W latach 60. XX w. był członkiem Koła PZF przy zakładach POMET w Poznaniu. Po zamieszkaniu w Swarzędzu zorganizował Koło PZF przy Spółdzielni Mieszkaniowej. Przy „Klubie filatelistycznym” Spółdzielni zorganizował również Młodzieżowe Koło Filatelistyczne. Był organizatorem licznych pokazów filatelistycznych oraz współorganizatorem wystaw filatelistycznych organizowanych przez Koło Miejskie PZF w Swarzędzu.

Bardzo zaangażowany w promocję filatelistyki. Na pokazach w klubie prezentował liczne zbiory, m. in. „Dzieci”, „Bajki”, „Jan Paweł II”.

Za działalność w PZF wyróżniony został „Złotą Odznaką Honorową PZF” (1980 r.). W roku 2006 Walne Zebranie Delegatów Okręgu nadało kol. Henrykowi Boguszowi godność „Zasłużony dla Okręgu Wielkopolskiego PZF”.

Odszedł z naszych szeregów pasjonat filatelistyki, wychowawca młodych filatelistów, organizator i współorganizator licznych imprez filatelistycznych. W naszej pamięci pozostanie jako niezwykle pogodny, uczynny i serdeczny Kolega. Cześć Jego pamięci.

Pochowany został na cmentarzu komunalnym w Swarzędzu.

Zarząd Okręgu Wielkopolskiego PZF, Redakcja WWF

Wojciech Muszyński (1938-2022)

17 lutego 2022 roku zmarł w wieku 84 lat kol. Wojciech Muszyński. Urodził się 12 stycznia 1938 r. w Wągrowcu. Z wykształcenia był inżynierem elektrykiem.

Do PZF wstąpił 2.07.1973 roku w Wągrowcu i przez całe życie był związany z tym Kołem. W latach 1979–1981 był członkiem komisji rewizyjnej Koła, następnie w latach 1981–1984 członkiem zarządu Koła – skarbnikiem, a od 1995 r. do chwili śmierci jego prezesem.

Interesował się historią poczty i filatelistyki, w szczególności swego regionu. Był doskonałym wystawcą i publicystą. Posiadał kilka eksponatów prezentowanych na licznych wystawach: KWF „Ochrona Środowiska”, Katowice 1987 — eksponat „Ptaki” (medal brązowy); KWF „70. rocznica uzyskania niepodległości Polski”, Rawicz 1988 — eksponat „Herby miast polskich” (medal posrebrzany); WF Poznań - Hannover 1994 — eksponat „Znaki pocztowe Wągrowca i okolicznych miejscowości do 1919 r.” (medal złoty); XVII OWF WARSZAWA’95 — eksponat jw. (medal pozłacany); KWF Bydgoszcz 650 1996 r. — eksponat jw. (medal pozłacany); KWF Lublin '97 (medal duży pozłacany); XVIII OWF

WAŁBRZYCH-KSIAŻ'98 (medal duży srebrny); OWF Warszawa 2000 (medal srebrny). Dużym zainteresowaniem cieszył się Jego najnowszy eksponat tematyczny „Jak poznawano ogrom Wszechświata”. Na wystawach I stopnia (XXI OWF WARSZAWA 2014; XXII OWF POZNAŃ 2018) wyróżniany był medalem połączonym, II stopnia - medalami nawet do złotego.

W. Muszyński poszczycić się mógł wieloma poważnymi publikacjami filatelistycznymi. Należą do nich m.in. „Znaki pocztowe Wągrowca i okolicznych miejscowości do 1919 r.” — opracowanie wyróżnione II nagrodą w konkursie na publikacje z okazji 100-lecia polskiej filatelistyki opublikowane w „Historyczno-Badawczym Biuletynie Filatelistycznym”, 1993, nr 1/4. Powyższe opracowanie, poszerzone i wydrukowane w formie broszury na XVII OWF WARSZAWA'95, zostało nagrodzone medalem brązowym. Opublikował też wiele artykułów w „Wielkopolskich Wiadomościach Filatelistycznych” oraz w „Gazecie Wągrowieckiej” i „Głosie Wągrowieckim”. Był autorem (wspólnie z Romanem Wikielem) opracowania „100 lat poczty w Rogoźnie Wlkp.”, wydanego w formie broszurowej przez RUP Piła, nagrodzonego na XVIII OWF WAŁBRZYCH-KSIAŻ'98 medalem brązowym oraz „Zarys dziejów poczty w Skokach od czasów najdawniejszych”, wydane przez RUP Piła w 2001 r.

Za swą wieloletnią działalność w Polskim Związku Filatelistów wyróżniony został następującymi odznaczeniami: brązową (1977 r.), srebrną (1982 r.) i złotą (1986 r.) „Odznaką Honorową PZF”, odznaką „100 lat filatelistyki polskiej” (1993 r.), odznaką „50-lecia PZF” (2000 r.) oraz tytułem „Zasłużony dla Okręgu Wielkopolskiego PZF” (2002). W roku 2006 wyróżniony został brązową odznaką „Za Zasługi dla Polskiej Filatelistyki”.

W Okręgu Wielkopolskim PZF kol. Wojciech Muszyński był powszechnie szanowanym filatelistą, o dużej wiedzy, otwarty na zmieniające się zasady opracowywania eksponatów. Dzielił się swoimi wiadomościami na licznych szkoleniach. Życzliwy dla wszystkich, skromny i serdeczny. Takim pozostanie w naszej pamięci.

Śp. Wojciech Muszyński pochowany został 19 lutego 2022 r. na cmentarzu nowofarnym w Wągrowcu. Cześć Jego pamięci.

ZO Wielkopolskiego PZF, Redakcja WWF

WIELKOPOLANA

ZNACZEK POCZTOWY

100-lecie KKS Lech Poznań (Fi 5203)

19 marca 2022 r. wprowadzono do obiegu znaczek pocztowy „100-lecie KKS Lech Poznań” o nominale 4,50 zł. W lewym górnym rogu znaczka znajduje się pierwszy historyczny herb, a w centralnej części kompozycji nazwa emisji „100-LECIE KKS LECH POZNAŃ” oraz złota gwiazdka (błąd projektanta, powinna być srebrna). Ilustracja przedstawia koloryzowane zdjęcie z opisem „ZESPÓŁ TS LIGA-DEBIEC 1922/23”, w tle zarys Stadionu Miejskiego w Poznaniu (powszechnie zwanym Stadionem Lecha). Na przywieszce znajduje się jubileuszowa wersja logo klubu. Kolorystyka znaczka i arkusika nawiązuje do barw klubowych.

Znaczek wydrukowano offsetem, na papierze fluorescencyjnym, w formacie 40,5 x 40,5 mm, w nakładzie 135.000 sztuk. Arkusik sprzedażny zawiera 5 znaczków oraz przywieszkę (3x2, przywieszka w pozycji 2). Na marginesach arkusika zamieszczono wizerunki czołowych zawodników drużyny. Autorem projektu znaczka jest Agnieszka Sancewicz.

KARTA POCZTOWA

Historia Polskich Organizacji Sportowych: 100-Lecie Golfa w Polsce (Fi 1951)

27 marca 2022 r. minęło 100 lat od momentu powołania na terenie koszar 7. Pułku Artylerii Ciężkiej w Poznaniu pierwszego polskiego klubu golfowego - Poznańskiego Klubu Golfowego. Z okazji tej rocznicy, z inicjatywy Polskiego Stowarzyszenia Golfa Kobiet, 25 marca 2022 r. Poczta Polska S.A. wprowadziła do obiegu kartę pocztową upamiętniającą to wydarzenie. Karta ta ukazała się w ramach cyklu „Historia Polskich Organizacji Sportowych”.

Na znaku opłaty z oznaczeniem wartości A (3,60 zł) ukazano fragment strony tytułowej Przeglądu Sportowego nr 10 (43) z 10 marca 1922 r. oraz fragment strony z informacją o założeniu Poznańskiego klubu golfowego (il. 1). Natomiast na jej części ilustracyjnej przedstawiono hrabiego Alfreda Potockiego, właściciela dwóch prywatnych obiektów golfowych - w Julinie i Łańcucie - golfistę, ambasadora polskiego golfa na arenie międzynarodowej oraz przedstawicielkę młodego współczesnego pokolenia polskich golfistek i golfistów – Marię Żrodowską (il. 2).

Kartę o wymiarach 148 x 105 mm wydrukowano jednostronnie, techniką offsetową, na kartonie białym, w nakładzie 5.000 sztuk. Projektantem karty jest Jan Konarzewski.

W dniu wprowadzenia karty do obiegu w UP Warszawa 1 stosowano datownik okolicznościowy.

II. 1

II. 2

Bogumił Ciesielski

DATOWNIKI

Datowniki okolicznościowe jednodniowe – I i II kwartał 2022

2022.02.20. UP 60-700 Poznań 2. Datownik okrągły z sylwetką Antoniego Gąsiorowskiego „Ślepy Antek” z napisem: **80. rocznica Akcji Bollwerk - Antoni Gąsiorowski „Ślepy Antek” ZWZ-AK 1901-1943 / 20.02.2022 Poznań 2.** Autorami projektu datownika są Anna Plewa-Śróda i Michał Przybył.

2022.03.03. UP 62-200 Gniezno 1. Datownik okrągły, otwarty, portretowy. Opis na obwodzie: **Kazimiera Kinga Dąbrowska (1890-1972) 03.03.2022 GNIEZNO 1.** Napis wewnątrz: **Polska / miniaturzystka / malarka / projektantka / znaczków / Poczty / Watykańskiej.** Na ilustracji sylwetka artystki. Autorem projektu datownika jest Waldemar Kawiński.

2022.03.19. UP 60-700 Poznań 2. Datownik okrągły, opisy na obwodach: zewnętrzny - **100-LECIE KKS LECH POZNAŃ, 19.03.2022 POZNAŃ 2,** wewnętrzny - **Towarzystwo Sportowe „Liga”. Poznań-Dębiec,** w środku logo klubu (DL). Autorką projektu datownika jest Agnieszka Sancewicz.

2022.04.28. UP 63-100 Śrem 1. Datownik okrągły, zamknięty, z sylwetką Józefa Wybickiego i następującą treścią: **JÓZEF WYBICKI 1747-1822 POCZTA ROWEROWA MANIECZKI-BĘDOMIN. 28.04.2022 Śrem 1.** Projektantem datownika jest Włodzimierz Bobrowski.

2022.04.29. UP 86-010 Koronowo 1. Datownik okrągły, otwarty z sylwetką Józefa Wybickiego i następującą treścią: na obwodzie - **2022 - Rok Józefa Wybickiego;** wewnątrz - **95 lat temu / „Mazurek / Dąbrowskiego” / ustanowiono / polskim / hymnem / narodowym.** Projektantem datownika jest Waldemar Kawiński.

2022.06.04. UP 63-800 Gostyń Poznański 1. Datownik prostokątny z owalnym jednym bokiem, z treścią: **65 LAT KOŁA POLSKIEGO ZWIĄZKU FILATELISTÓW IM. WACŁAWA BORATYŃSKIEGO W GOSTYNIU / Pokaz Filatelistyczny / 04.06-02.07.2022. 65 PZF 04.06.2022 GOSTYŃ POZNAŃSKI 1.** Autorem projektu datownika jest Sławomir Tomków.

2022.06.11. UP 64-100 Leszno 1. Datownik okrągły, otwarty z napisem: **Jubileusz 60-lecia Szkoły Podstawowej nr 9 / im. ks. kard. St. Wyszyńskiego**; ilustracja - SP Leszno 9; **11.06.2022 Leszno 1.** Autorem projektu datownika jest Lech Woźny.

2022.06.25. UP 60-700 Poznań 2. Datownik okrągły z treścią: **20-lecie Klubu Generalów Państwowej Straży Pożarnej RP**. **25.06.2022 Poznań 2.** Autorką projektu jest Anna Plewa-Śróda.

2022.06.26. UP 61-740 Poznań 9. Datownik prostokątny z napisem: **POLSKA OD KUCHNI**. **26.06.2022 POZNAŃ 9.** Autorką projektu datownika jest Anna Plewa-Śróda.

Nowe datowniki stałe, ozdobne ze zmienną datą - I i II kwartał 2022

od **2022.02.01 do 2023.01.22. UP 60-700 Poznań 2.** Datownik kwadratowy z napisem: **Rok Tygrysa 虎 / Poznań 2.** Ilustracja - głowa tygrysa. Autorką projektu datownika jest Anna Plewa-Śróda.

od **2022.03.01 do 2023.02.28. UP 62-650 Kłodawa.** Datownik nieregularny, z napisem: **SÓL KŁODAWSKA / KOPALNIA SOLI „KŁODAWA”**. Projekt: Anna Plewa-Śróda.

od **2022.03.01 do 2022.12.31. UP 64-100 Leszno 1.** Datownik półokrągły z panoramą Leszna i napisem: **JUBILEUSZ NADANIA PRAW MIEJSKICH 1547 2022 LESZNO 1.** Autorem projektu datownika jest Lech Woźny.

od 2022.03.21 do 2022.12.31. UP 60-700 Poznań 2. Datownik prostokątny otwarty z treścią: **165 LAT / POZNAŃSKIEGO / TOWARZYSTWA / PRZYJACIÓŁ NAUK / POZNAŃ 2**. Autorką projektu datownika jest Joanna Pakuła.

od 2022.03.24 do 2022.12.31. UP 64-100 Leszno 1. Datownik prostokątny zamknięty z treścią: ***24.03.1897 + 10.07.1972 / 125 50 / 2022 w Lesznie / Rokiem / Leona Rozpendowskiego ROZPEND. LESZNO 1**. Autorem projektu datownika jest Sławomir Tomków.

od 2022.04.01 do 2022.12.31. UP 62-057 Rakoniewice. Datownik z treścią: **GMINA RAKONIEWICE / 770. rocznica powstania Rakoniewic / 360-lecie nadania praw miejskich / RAKONIEWICE**. Autorem projektu datownika jest Oliwia Kaczmarek.

od 2022.04.11. do 2023.04.10. UP 63-800 Gostyń Poznański 1. Datownik okrągły z następującą treścią: **1392 - 2022 BOREK WIELKOPOLSKI / Gostyń Poznański 1**. Projektantem datownika jest Sławomir Tomków.

od 2022.04.21 do 2023.04.19. UP 60-700 Poznań 2. Datownik w kształcie serca z napisem: **Polska solidarna z Ukrainą на солідарність з Україною Poznań 2**. Autorkami projektu datownika są Natalia Szyk i Klaudia Karlińska.

od 2022.04.23 do 2023.04.22. UP 62-200 Gniezno 1. Datownik kwadratowy z napisem: **Bogarodzica / NAWIEDZENIE OBRAZU / MATKI BOŻEJ JASNOGÓRSKIEJ / W ARCHIDIECEZJI GNIEŹNIEŃSKIEJ 2022-2023 / GNIEZNO 1**. Autorką projektu datownika jest Anna Plewa-Śróda.

od 2022.05.20 do 2023.05.19. UP 61-381 Poznań 38. Datownik kwadratowy z napisem: **103 / 50 lat / 50 lat / Zespół Szkół Specjalnych nr 103 / im. Marii Grzegorzewskiej / Poznań 38**. Autorką projektu datownika jest Anna Plewa-Śróda.

od 2022.06.24 do 2022.12.31. UP 60-700 Poznań 2. Datownik kwadratowy z następującą treścią:
ORZEŁ / KRZYŻ / Park Dzieje / Murowana Goślina / Poznań 2. Autorką projektu datownika jest Anna Plewa-Śróda.

Wznowienie stosowania datowników stałych ozdobnych ze zmienną datą I i II kwartał 2022

od 2022.01.03 do 2022.12.31. UP 62-200 Gniezno 1. Jubileusz Urzędu Pocztowego 1890-2020
od 2022.01.03 do 2022.12.31. UP 63-200 Jarocin Poznański 1. 200 lat Poczty w Jarocinie 1816-2016
od 2022.01.03 do 2022.12.31. UP 63-600 Kępno 1. 360-lecie nadania praw miejskich 1661 2021
od 2022.01.03 do 2022.12.31. UP 63-700 Krotoszyn 1. 600 lat 1415-2015 Krotoszyn współdziałamy
od 2022.01.03 do 2022.12.31. UP 60-700 Poznań 2. Pieczętki-Poligrafia Kubala rok założenia 1971
50 lat uvopex
od 2022.01.03 do 2022.12.31. UP 60-700 Poznań 2. Sklep Filatelistyczny
od 2022.01.03 do 2022.12.31. UP 61-740 Poznań 9. Stary Rynek
od 2022.01.03 do 2022.12.31. UP 61-740 Poznań 9. XX lat Towarzystwa im. H. Cegielskiego
w Poznaniu
od 2022.01.03 do 2022.12.31. UP 61-740 Poznań 9. Zamek Królewski Przywrócony Poznaniowi
od 2022.01.03 do 2022.12.31. UP 63-630 Rychtal. Gmina Rychtal w granicach Rzeczypospolitej
Polskiej 100 lat
od 2022.01.03 do 2022.12.31. UP 63-100 Śrem 1. Jubileusz Urzędu Pocztowego 1890-2020
od 2022.01.03 do 2022.12.31. UP 64-980 Trzcianka. 290. rocznica nadania Trzciance praw
miejskich

Kazimierz Krawiarz

Powyżej prezentowane znaki pocztowe opracowano w oparciu o dane Poczty Polskiej SA oraz kzp.pl

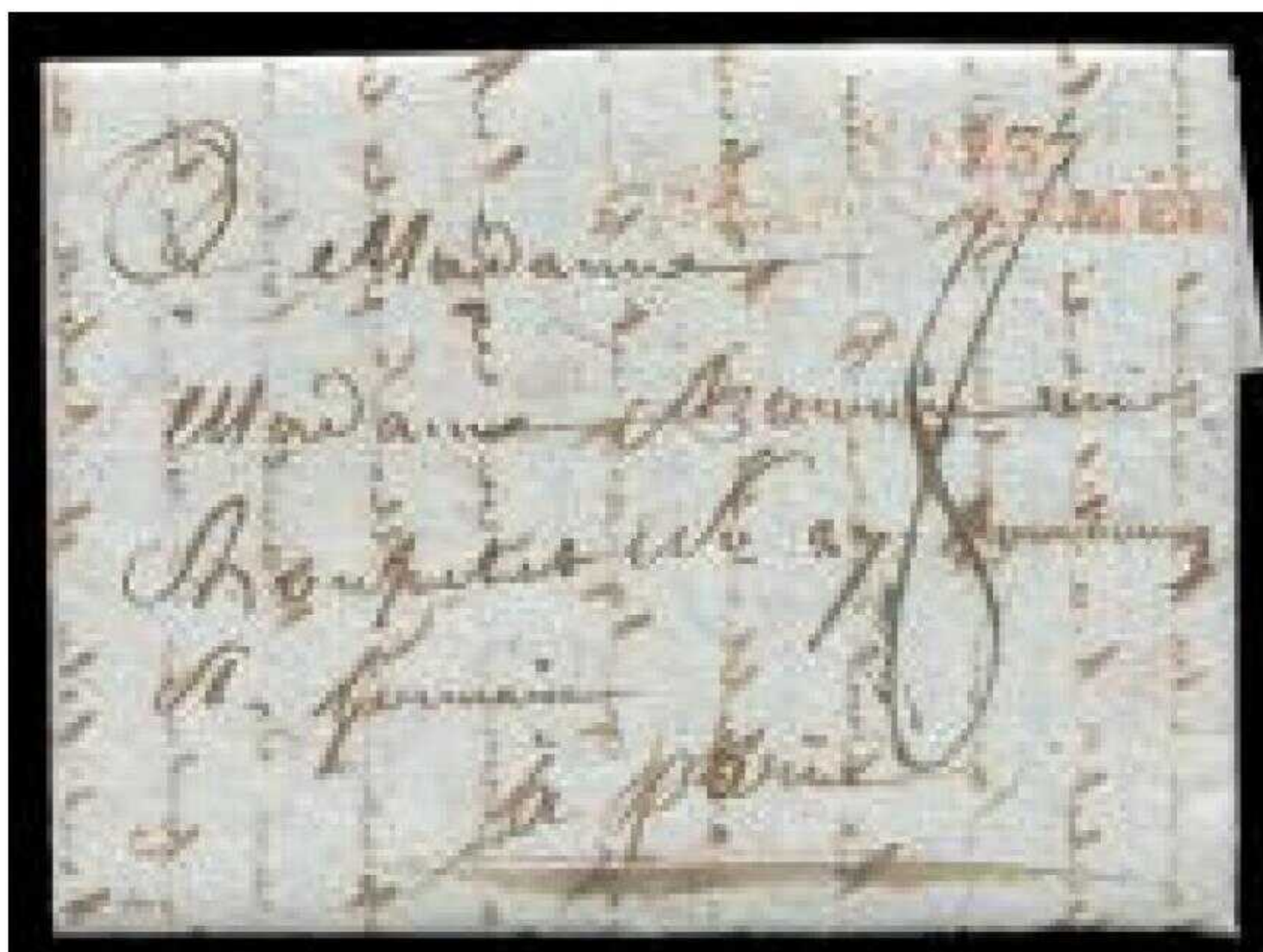

Przesyłki Wielkiej Armii Napoleona Bonaparte z obecnej Wielkopolski na aukcji firmy Cherrystone

Jak wiadomo, w całym świecie - nie tylko w filatelistyce - istnieje wielkie zainteresowanie Napoleonem Bonaparte. Stąd wszelkie pamiątki związane bezpośrednio lub pośrednio z tym cesarzem Francuzów i królem Włoch wciąż są poszukiwane. W filatelistyce bardzo popularnym tematem są przesyłki z Wielkiej Armii. Poczta ta obsługiwana była przez pocztę wojskową francuską przy Wielkiej Armii (1803-1813), jej placówki znajdowały się przy wszystkich jej jednostkach. Do stemplowania przesyłek używano czarnego lub czerwonego tuszu, na pieczętkach znajdował się „numer dywizji / i napis „GRANDE ARMÉE”. W samym Księstwie Warszawskim znajdowało się 1807 skrzynek pocztowych [1].

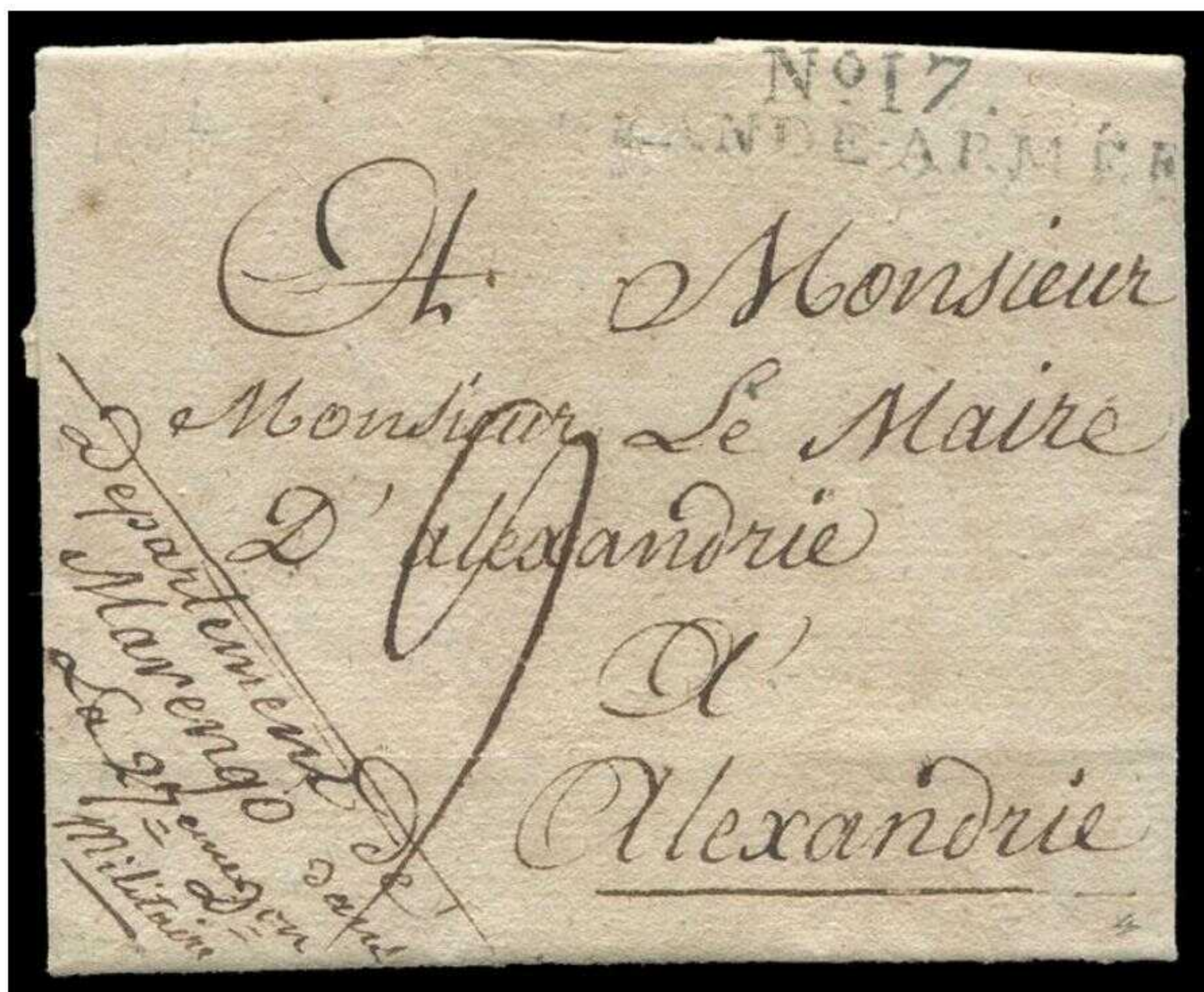
Na aukcji firmy Cherrystone „U.S. & Worldwide Stamps & Postal History December 15-16, 2020” pojawiły się dwie przesyłki tego typu, które wysłane zostały z terenu obecnej Wielkopolski. Czytelnikom pragnę je przybliżyć.

Pierwsza z nich (Lot #5164) to folio z nadrukiem „Empire Française / Le Colonel du 96e Régiment d'Infanterie de Ligne” (Cesarstwo Francuskie / Pułkownik 96. pułku piechoty liniowej), z czerwoną pieczęcią „No.23 / GRANDE ARMÉE”, wysłany z Gołańczy (10 grudnia 1806 r.) do Paryża, z opłatą „8” (decymów), z prawie pełną pieczęcią pułkową i stemplem odbiorczym na rewersie. Przesyłka ta została sprzedana za 190 USD (il. 1).

Il. 1

Drugi walor (Lot #5166) to list złożony, wysłany 8 lutego 1808 r. z miejscowości Psarskie (od 1 stycznia 1951 r. część Poznania, w obrębie osiedla samorządowego Kiekrz), z czarną pieczęcią „No.17 / GRANDE ARMÉE”, adresowany do burmistrza Aleksandrii (Włochy), z opłatą „9” (decymów), z adnotacją „Department de Marengo” oraz „Militaire”. Przesyłka ta została sprzedana za 210 USD (il. 2).

II. 2

Zachęcam wszystkich filatelistów Wielkopolski do poszukiwania podobnych walorów. Jestem przekonany, iż redakcja WWF chętnie będzie je publikować.

Stefan Petriuk, FRPSL, Wiceprezes PAF

- [1]. Hampel, T. (red.): Encyklopedia Filatelistyki. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 1993, s. 677. ISBN 83-01-11373-1.
- [2]. Petriuk, S.: 1558-2008 – 450 Jahre Polnische Post. Bundesarbeitsgemeinschaft Polen, Mitteilungsblatt 69: 25-47 (2008)

..... młódzież

Mój ostatni udział w finałach OMKF

W dniach 16–19 czerwca 2022 roku odbył się w Iławie finał 60. OMKF „Iława w Krainie Warmii i Mazur”, w którym brałem udział. Finału miał miejsce w pięknym Hotelu „Stary Tartak”, położonym nad najdłuższym jeziorem w Polsce - Jeziorakiem. Obok trenowała olimpijska reprezentacja Chin w kajakarstwie i kanadyjkach.

Przed przyjazdem do Iławy uczestnicy mieli do wykonania projekt znaczka pocztowego, tematycznie związany z finałem. Najlepsze projekty zostały zrealizowane i wręczono je zwycięzcom w każdej grupie wiekowej. Na miejscu zostaliśmy powitani przez przewodniczącą Komisji Młodzieżowej Grażynę Błażejankę oraz Prezesa Zarządu Głównego PZF Henryka Monkosa.

Fot. Uczestnicy oraz opiekunowie młodzieży biorący udział w finale
60. Ogólnopolskiego Młodzieżowego Konkursu Filatelistycznego „Iława w Krainie Warmii i Mazur”
(zaczepnięto ze strony ZG PZF)

Pierwszego dnia rozwiązywaliśmy w grupach wiekowych testy tematyczny (związany z miejscem konkursu) oraz filatelistyczny, a następnie była praca z katalogiem. Do ścisłego finału kwalifikowało się po pięć osób z każdej grupy wiekowej, z najlepszymi wynikami testów. Popołudnie spędziliśmy na zwiedzaniu Iławy z przewodnikiem, następnie mogliśmy skorzystać z basenu. Wieczorem zostały ogłoszone wyniki testu. Znalazłem się wśród tych, którzy zakwalifikowali się do finału, z czego byłem bardzo zadowolony.

Wiezorami można było spotkać się i porozmawiać z uczestnikami poprzednich finałów (w dwóch ostatnich latach finały nie odbywały się z powodu pandemii).

Następny dzień rozpoczęliśmy trzygodzinną wycieczką po Kanale Ostródzko-Elbląskim na pokładzie statku „Bursztyn”. Rozpoczęliśmy od pochylni Bączyniec przez pochylnię Kąty i Oleśnica, wróciliśmy tą samą drogą. Pochylnie, po których przetacza się statki, umieszczone są na platformach ustawionych na szynach. Zastosowano w tym celu urządzenia wyciągowe napędzane siłą przepływu wody — różnica poziomów sięga 100 metrów. Duże wrażenie sprawiał widok statku „płynącego” po trawie.

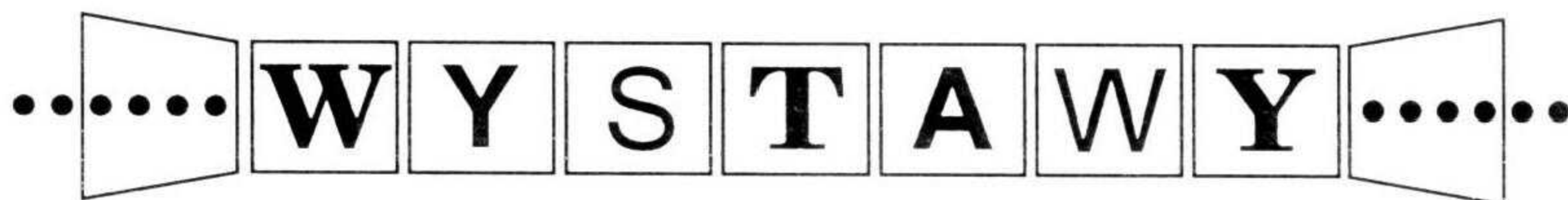
W drodze powrotnej odwiedziliśmy wieś Ławice, miejsce urodzenia Emila von Behringa — bakteriologa uważanego za twórcę immunologii, laureata pierwszej Nagrody Nobla w dziedzinie medycyny.

Po powrocie do hotelu rozegrany został finał konkursu, w trakcie którego każdy z uczestników musiał odpowiedzieć na dziesięć pytań, a gdy to nie przyniosło rozstrzygnięcia, były dodatkowe pytania, aż do wyłonienia zwycięzców.

Ostatecznie ogłoszono wyniki i wręczono nagrody. Każdy uczestnik otrzymał nagrody, których sponsorami byli „Dawtona”, „Pszczołka”, Poczta Polska, Gmina Iława oraz Polski Związek Filatelistów. Dodatkowo otrzymaliśmy, wspólnie z koleżanką z Iławy, nagrody dla najstarszego i najmłodszego uczestnika.

Na zakończenie Wojciech Lewandowski zaprosił wszystkich uczestników na następny 61. Finał do Torunia, którego tematem ma być Mikołaj Kopernik. Mnie już tam nie będzie, bo w finałach Ogólnopolskiego Młodzieżowego Konkursu Filatelistycznego startowałem od 2014 roku (wtedy finał odbywał się w Gnieźnie). Pozostaną wspomnienia i przyjaźnie zawarte na tych spotkaniach i mam nadzieję, że jeszcze się spotkamy na wystawach filatelistycznych, bo pasja do znaczków pozostanie.

Szymon Krawiec

WYSTAWY I POKAZY

WYSTAWY I POKAZY W OKREGU

Pokaz filatelistyczny z okazji 100-lecia klubu sportowego KKS Lech Poznań (2022.03.21)

21 marca 2022 roku w holu urzędu pocztowego Poznań 2, w obecności przedstawicieli Poczty Polskiej i poznańskich filatelistów, otwarto pokaz filatelistyczny zorganizowany w związku z obchodami 100-lecia klubu sportowego KKS Lech Poznań. Fragment kolekcji Piotra Danielewicza „Piłka nożna na znaczkach pocztowych świata” przedstawił jego dziadek, Dionizy Danielewicz. Pokaz trwał jeden miesiąc. Poniżej kilka fotek z pokazu.

Jacek Wierzbicki

Pokaz filatelistyczny „Historia miasta Leszna zapisana znakami pocztowymi” (2022.04.25-05.07)

30 kwietnia 1547 roku król Zygmunt Stary nadał Rafałowi Leszczyńskiemu przywilej lokacyjny Leszna. W wyniku tego przywileju wieś Leszno stała się miastem. Stąd też społeczeństwo miasta ogłosiło rok 2022 rokiem jubileuszu 475-lecia Leszna. Z tej okazji w mieście odbywa się wiele wydarzeń upamiętniających ten doniosły jubileusz. W obchodach tych biorą również udział filateliści tego miasta, którzy poszczycić się mogą wieloma osiągnięciami zarówno krajowymi jak i międzynarodowymi. Należy przy tym zaznaczyć, że Koło Miejskie PZF w br. obchodzi 70-lecie powstania i z tej okazji we wrześniu odbędą się uroczystości jubileuszowe.

Wracając do jubileuszu miasta, leszczyńscy filateliści wraz z Poczta Polską oraz samorządem Leszna przygotowali „oprawę filatelistyczną” tego jubileuszu. Składają się na nią m. in. MójZNACZEK przedstawiający panoramę współczesnego Leszna, stały datownik ze zmienną datą (z panoramą miasta z XVI w.), kartki beznominałowe oraz okolicznościowy karnet.

Filateliści Koła Miejskiego PZF przygotowali również okolicznościowy pokaz filatelistyczny, który już tradycyjnie prezentowany był w miejscowym Ratuszu. Tytuł tego pokazu to „Historia miasta Leszna zapisana znakami pocztowymi”. W oparciu o zbiory kolegów Tadeusza Posikaty i Lecha Woźnego zaprezentowano na nim bogaty materiał filatelistyczny związany z Lesznem. Jak zwykle, lokalizacja pokazu w Ratuszu przyciągała wielu zwiedzających.

II. 4. Migawki z okolicznościowego pokazu filatelistycznego

Lech Woźny
Fot. Archiwum Koła Miejskiego PZF w Lesznie

Pokazu zbioru Tadeusza Stańczyka „Droga Karola Wojtyły do Watykanu” (2022.05.20-31)

20 maja 2022 roku w Klubie Osiedlowym „Krąg” Spółdzielni Mieszkaniowej „Grunwald” przy ul. R. Dmowskiego 37 otwarty został uroczystie o godz. 18:00 pokaz zbioru opracowanego przez kol. Tadeusza Stańczyka pt. „Droga Karola Wojtyły do Watykanu”. Wystawcę powitał kwiatami kierownik Klubu Krąg Janusz Heller, gratulując mu pasji, która zaowocowała tak wspaniałą prezentacją.

Ten eksponat, mocno rozbudowany od czasów debiutu w 2014 roku, składa się z 20 ekranów po 9 kart każdy. Pokazuje życie Karola Wojtyły oraz pierwsze dni jego pontyfikatu jako papieża Jana Pawła II. Jest to eksponat popularyzujący życie Karola Wojtyły, jego aktywność w trudnych dla Polski czasach. Pokazane są też przy okazji sylwetki innych wybitnych Polaków, między innymi Stefana Wyszyńskiego oraz Antoniego Baraniaka. Oryginalność eksponatu (forma jego opracowania odbiega od standardów określonych dla wystaw konkursowych) podkreślają opisy oparte w dużej mierze na wypowiedziach Karola Wojtyły, z podaniem ich miejsca i daty. Na ostatnim ekranie kol. Tadeusz Stańczyk umieścił planszę z retrospekcjami z ostatnich 40 lat swej działalności w PZF.

Zwiedzający mogli wpisać się do książki pamiątkowej.

*Jacek Wierzbicki
Fot. Mieczysław Rożek*

Jubileusz 65-lecia Koła PZF w Gostyniu i okolicznościowy pokaz filatelistyczny (2022.06.04-07.02)

W 2022 roku Koło Polskiego Związku Filatelistów im. Wacława Boratyńskiego w Gostyniu obchodzi jubileusz 65-lecia istnienia. Należy do grona najstarszych i najbardziej aktywnych organizacji pozarządowych działających w mieście. Od 2000 roku zorganizowało 43 imprezy filatelistyczne — wystawy i pokazy, wydało 25 informatorów, cztery katalogi, cztery palmaresy, cztery medale pamiątkowe i było organizatorem kilkudziesięciu wyjazdów. Poczta Polska w tym okresie wydała na wniosek gostyńskich filatelistów: 25 kasowników okolicznościowych, 46 kartek beznominałowych, 17 arkusików znaczków personalizowanych („MójZnaczek”) i pięć specjalnych erek.

Jubileuszowe obchody odbyły się 4 czerwca 2022 roku w sali wystaw czasowych Muzeum w Gostyniu, gdzie z tej okazji otwarto pokaz filatelistyczny „65 lat Koła Polskiego Związku Filatelistów im. Wacława Boratyńskiego w Gostyniu 1957–2022”. Na uroczystość przybyli m.in.: Henryk Monkos — prezes Zarządu Głównego PZF w Warszawie, Jolanta Monkos — kierownik biura ZG PZF, Ryszard Prange — prezes Zarządu Okręgu Wielkopolskiego PZF w Poznaniu, Robert Marcinkowski — starosta gostyński, Jerzy Kulak — burmistrz Gostynia, Mirosław Żywicki — przewodniczący Rady Miejskiej w Gostyniu, Marek Banaszak — prezes Powiatowego Banku Spółdzielczego w Gostyniu, ksiądz prałat Artur Przybył, dr Zbigniew Kulak, Andrzej Wawrzyniak — były długoletni nadleśniczy Nadleśnictwa Piaski, Adam Kęstowicz — prezes Koła PZF nr 1 w Głogowie, Włodzimierz Bobrowski — prezes Koła PZF w Śremie, Sławomir Tomków — sekretarz Koła Miejskiego PZF w Lesznie.

II. 1. Widok ogólny okolicznościowego pokazu filatelistycznego oraz uczestników jubileuszu 65-lecia Koła PZF w Gostyniu

Decyzją Zarządu Głównego PZF Koło w Gostyniu uhonorowane zostało najwyższym odznaczeniem — złotą odznaką „Za Zasługi dla Polskiej Filatelistyki”, którą wręczył prezes Henryk Monkos. Trzej członkowie gostyńskiego Koła wyróżnieni zostali odznakami honorowymi Polskiego Związku Filatelistów: Andrzej Niewrzęda — złotą, Lucjan Pawlaczyk — srebrną i Andrzej Jankowiak — brązową. Odebrali je z rąk prezesa Ryszarda Prange. Brązowy medal Rolanda Hilla otrzymała Dagmara Walinowicz — prezes firmy Zuptor sp. z o.o., za wieloletnie wspieranie przedsięwzięć filatelistycznych.

Na jubileuszowy pokaz składały się fragmenty zbiorów gostyńskich filatelistów. Na 21 ekranach swoje eksponaty wystawowe zaprezentowali: Ewa Jankowiak i Andrzej Dudek — „Pamiętki Koła”, Andrzej Dudek — „Gostyń”, „Ptaki”, Ewa Jankowiak — „Kwiaty”, Andrzej Jankowiak — „Zwierzęta Afryki”, Zdzisław Zimny — „Pożarnictwo”, Andrzej Wolniewicz — „Dinozaury”, Stefan Wolniewicz — „Wacław Boratyński”, Lucjan Pawlaczyk — „Wystawy filatelistyczne”, Andrzej Świdurski — „Moje Polskie ABC” oraz Henryk Chwierot — „Góry”.

Ekspozycję uzupełniały archiwalne fotografie z ważnych dla członków Koła PZF w Gostyniu wydarzeń oraz publikacje, medale i dyplomy. Organizatorami pokazu byli: Koło PZF w Gostyniu i Muzeum w Gostyniu.

II. 2. Prezes ZG PZF kol. Henryk Monkos wręcza kol. Andrzejowi Dudkowi złotą odznakę „Za Zasługi dla Polskiej Filatelistyki”, przyznaną Kołu PZF w Gostyniu (L), a prezes ZO Wielkopolskiego PZF kol. Ryszard Prange dyplom tej odznaki (P)

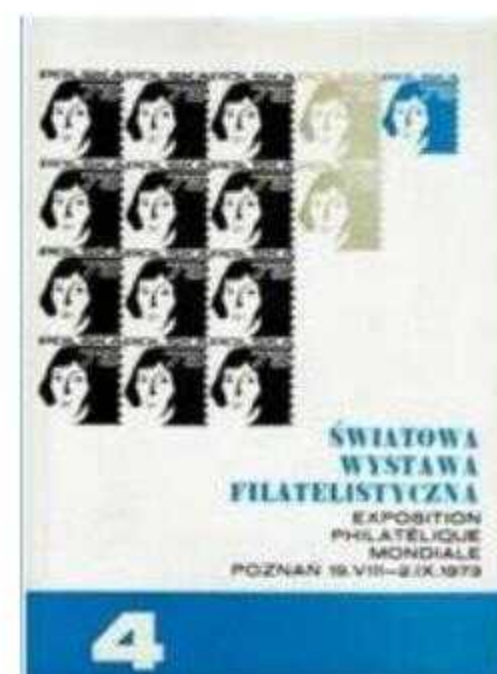
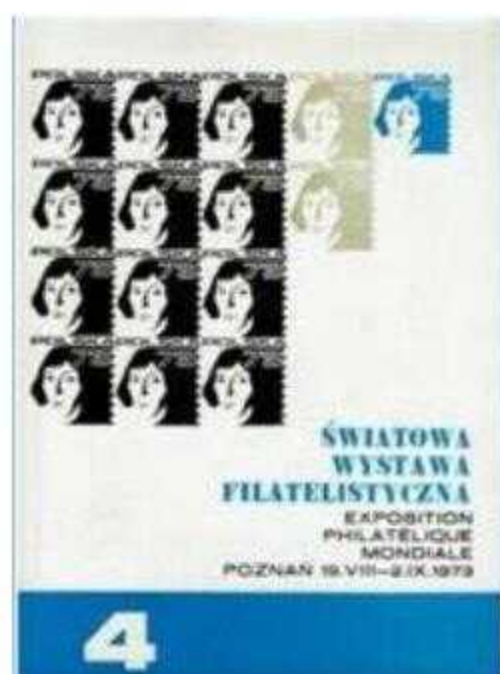

II. 3. Okolicznościowy upominek otrzymuje kol. Jolanta Monkos

II. 4. Kol. Adam Kęstowicz przekazuje okolicznościowy upominek kol. Andrzejowi Dudkowi

Z okazji jubileuszu 65-lecia Koła wszyscy członkowie otrzymali pamiątkowe medale, a Poczta Polska wydała okolicznościowy kasownik, dwie kartki beznominałowe i trzyznaczkowy arkusik „Mój znaczek”.

Andrzej Dudek
Fot. Robert Czub

WYSTAWY KONTYNENTALNE

Międzynarodowa Wystawa Znaczków LONDON 2022 (2022.02.19-26). Wystawa o podwójnym systemie ocen eksponatów

W lutym br. odbyła się, przekładana z uwagi na pandemię COVID-19, wystawa LONDON 2022. Patronat nad wystawą objęła Jej Wysokość Królowa Elżbieta II.

Jak wynika z regulaminu wystawy, były to „Specjalizowane Mistrzostwa Świata w Filatelistyce”, odbywające się pod patronatem Międzynarodowej Federacji Filatelistyki (FIP). Wystawa posiadała również uznanie Europejskiej Federacji Stowarzyszeń Filatelistycznych (FEPA). Ta, raczej karkołomna struktura, znalazła swe odbicie w ocenie prezentowanych eksponatów - według mojej wiedzy była to chyba pierwsza wystawa światowa (?) oceniana dwoma systemami. Pierwszy z nich to system FIP, drugi to system organizatorów Międzynarodowej Wystawy Znaczków LONDON 2022. Stąd występują pewne różnice w ocenach prezentowanych eksponatów. System organizatorów był bardziej przyjazny dla wystawców, dlatego też w analizie uzyskanych ocen przedstawiłem wyniki organizatorów wystawy.

Międzynarodowe jury pracowało pod kierunkiem Chrisa Harmana (Wielka Brytania), honorowym prezydentem sądu konkursowego był prezydent FIP Bernard Beston. W jury pracowało 32 sędziów oraz 8 aspirantów.

Mistrzem świata został James Peter Gough (USA) za eksponat *UPU i jego wpływ na światowy system pocztowy*. Kandydowali również Richard Malmgren (USA) z eksponatem *Pocztą zagraniczną Hawai* oraz Keith Klugman (USA) z opracowaniem *Natal z okresu królowej Wiktorii 1857-1899*. Łącznie w dziale „Mistrzostwa” prezentowano 20 znanych i uznanych eksponatów.

Zdobywcą **Grand Prix National** został Howard Hughes (Wielka Brytania) za eksponat *Krzyż maltański*, natomiast **Grand Prix International** otrzymał Vittorio Morani (Włochy) za eksponat *Toskania 1836 do UPU: Przesyłki w, z i do Toskanii: Trakty, taryfy i opłaty*.

Z danych ujętych w palmaresie wynika, iż na wystawie oceniono 874 eksponaty (il. 1), lecz jak wspomniałem wcześniej, istnieją różnice w ocenach FIP i organizatorów. Część eksponatów (30) prezentowano jako fotokopie (skany), natomiast nie dostarczono aż 63 zgłoszonych eksponatów.

London 2022 Palmares

Country	FIP Medals										Total
	LG	G	LV	V	LS	S	SB	B	CoP	1F	
Grand Total	90	167	193	146	90	45	10	6	42	85	874

Country	London 2022 Medals										Total
	LG	LV	G	V	LS	S	SB	B	CoP		
Grand Total	93	229	184	169	102	55	16	7	19		874

II. 1. Wykaz wyróżnień eksponatów prezentowanych na wystawie LONDON 2022, dane z oceny według FIP oraz organizatorów LONDON 2022. Medale: LG - DZ; G - Z; LV - DPZ; V - PZ; LS - DS; S - S; SB - PS; B - B; CoP - certyfikat uczestnictwa; 1F - eksponaty jednoekranowe

Z prezentowanych danych ogólnych ukazanych na il. 1 trudno wysnuć jakieś bardziej szczegółowe wnioski. Przykładowo, w zamieszczonym w palmaresie protokole jury podaje, że oceniło 545 eksponatów znaków pocztowych oraz 318 pozycji literatury, spośród których 38 to pozycje zdigitalizowane, czyli razem **863** eksponaty (a w palmaresie istnieją dane o **874** pozycjach). Na tejże ilustracji w przypadku „Medale FIP” pojawia się pozycja „1F” – to nie są medale, to jest liczba eksponatów jednoekranowych. Zgodnie z regulaminami FIP pozycja ta winna znaleźć się w danych określonych „CoP” (certyfikat uczestnictwa).

Ogółem organizatorzy wystawy LONDON 2022 przyznali 93 medale DZ oraz 184 medale Z.

W poszczególnych klasach konkursowych najlepszymi eksponatami były:

TR - Joseph Hackmey (Zjednoczone Królestwo) *Półmetek Wiktorii* (97 pkt., DZ)

PH - Vittorio Morani (Włochy) *Toskania 1836 do UPU: Przesyłki listowe w, z i do Toskanii: trakty, taryfy i opłaty* (97 pkt., DZ)

CP - Behruz Nassre-Esfahani (USA) *Persja. Całostki pocztowe z okresu dynastii Kadżarów 1876-1925* (96 pkt., DZ)

FIS - Michael Mahler (USA) *Panorama historii znaków fiskalnych USA z okresu wojny cywilnej* (97 pkt., DZ)

AE - Bjorn A. Schoyen (Norwegia) *Pierwsza poczta powietrzna Zjednoczonego Królestwa – pierwsza trwała usługa pocztowa w świecie* (95 pkt., DZ)

TEM - David Griffiths (Zjednoczone Królestwo) *Tu są smoki* (96 pkt., DZ)

LIT (drukowana) - James Peter Gough (USA) *Historia pocztowa UPU: Karty pocztowe* (97 pkt., DZ)

LIT (zdigitalizowana) - *Strona internetowa GBPS* (Great Britain Philatelic Society) (97 pkt., DZ)

MOD (filatelistyki współczesnej) - Guy Heyblom (Belgia) *STUDY Belgijski portret króla Baudouin, typ „VELGHE”* (88 pkt., DPZ)

WID - Jennifer Long (Nowa Zelandia) *Badanie widokówek Nowej Zelandii* (95 pkt., DZ)

OP - Iva Mouritsen (Dania) *A Royal Ménage À Trois and Its Historical Consequences* (96 pkt., DZ)

MŁ - Dinda Alisha Rahima (Indonezja) *Upierzeni przyjaciele* (90 pkt., DPZ)

Ciekawie przedstawiają się oceny eksponatów jednoekranowych, co przedstawia poniższa tabela:

M	TR	HP	CP	AE	FIS	TEM	OP	AS	WID	MŁ	Suma
DZ											
Z	2	3				1					6
DPZ	8	18	3	1	1						31
PZ	10	4	1			1	4	1			21
DS	4	2			1	2			1		10
S	3	4	1			1			1		10
PS	2	2					1				5
B			1							1	2
Suma	29	33	6	1	2	5	5	1	2	1	85

M - medal, TR - klasa tradycyjna, HP - historia poczty, CP - całostki pocztowe, AE - aerofilatelistyka, FIS - klasa znaków fiskalnych, TEM - klasa tematyczna, OP - klasa otwarta, WID – klasa widokówek, MŁ – młodzież

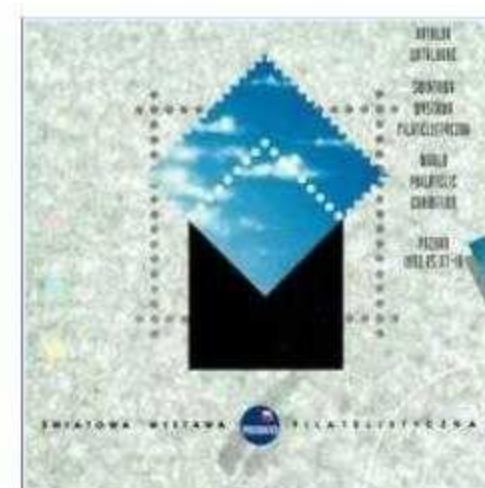
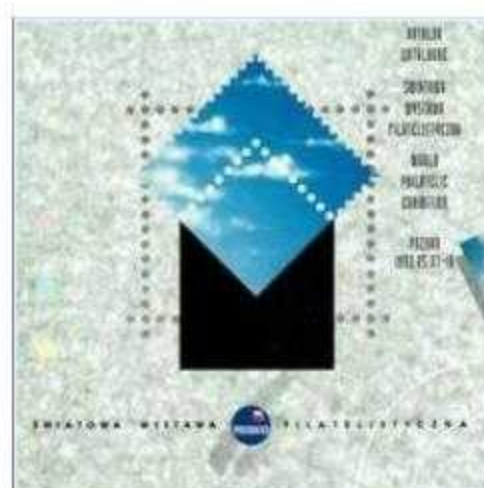
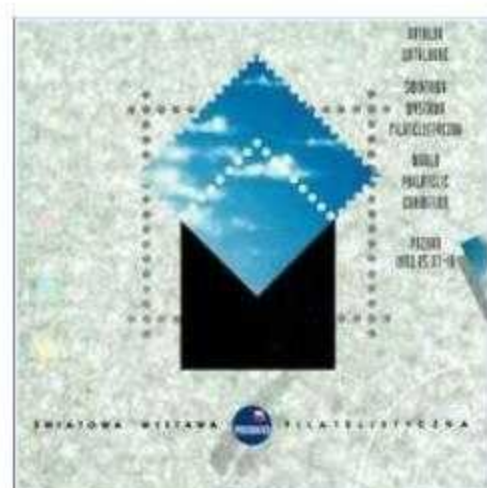
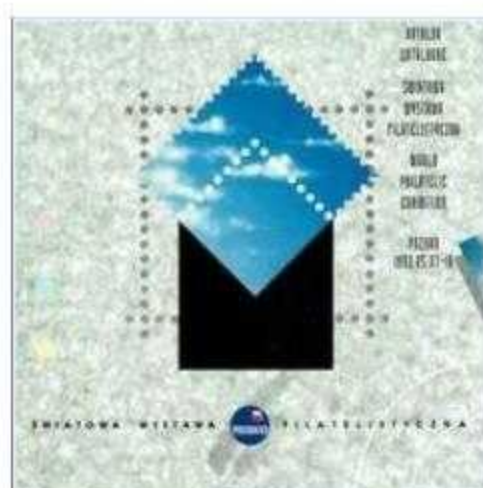
Polscy wystawcy na wystawie LONDON 2022 uzyskali następujące wyniki:

Julian Auleytner **Początki poczty w niepodległej Polsce. Listopad 1919-1920** (HP, 92 pkt., medal Z)
 Przemysław Drzewiecki **Armia generała Andersa w ZSRR w dokumentacji pocztowej 1941-1942** (HP-JE, 85 pkt., medal DPZ)
 Mirosław Miętus **Internetowe Koło Filatelistów PZF (i-KF) strona internetowa www.i-kf.pl** (LIT zdigitalizowana – 90 pkt., medal Z)
 Hans Vogels **Poczta Polska w Wolnym Mieście Gdańsku 1920-1939. Tom 4** (LIT drukowana – 90 pkt., medal Z)
 Witold Mikołajczyk **Gmina Bojanowo traktem i znakami pocztowymi opisana** (LIT drukowana – 88 pkt., medal DPZ)
 Leszek Ośródk **Historia poczty w Łodzi 1824-1918** (LIT drukowana – 87 pkt., medal DPZ)
 Polski Związek Filatelistów **Filatelist 2019** (LIT drukowana – 85 pkt., medal DPZ)
 Stefan Jakucewicz i Svitlana Khadzhynova **Drukowanie znaczków pocztowych** (LIT drukowana – 82 pkt., medal PZ)
 Mirosław Miętus **Korespondencja z pruskiej sieci posterunków opadowych na dzisiejszych ziemiach polskich. Wielkopolska 1919-1920** (LIT drukowana – 80 pkt., medal PZ)
 Stefan Petriuk i Julian Auleytner **Polskie pocztowe wydania lokalne 1918-1919 na znaczkach Germania** (LIT drukowana – 83 pkt., medal PZ)
 Grzegorz Śmiałkowski **Katalog wspólnych wydań Poczty Polskiej** (LIT drukowana – 76 pkt., medal DS)

Cieszy udany, w mojej opinii, udział naszych wystawców w tej prestiżowej wystawie.

Komisarzem narodowym wystawy LONDON 2022 był kol. Ryszard Prange.

Ludwik K. Malendowicz

Specjalizowana Światowa Wystawa Filatelistyczna – Mistrzostwa Świata HUNFILEX 2022 (2022.03.31-04.03)

Nasi węgierscy przyjaciele zorganizowali Specjalizowaną Światową Wystawę Filatelistyczną – Mistrzostwa Świata HUNFILEX 2022. Wystawa odbywała się w Budapeszcie od 31 marca do 3 kwietnia br. – eksponaty prezentowano w pomieszczeniach klubu piłkarskiego Ferencvaros. Wystawa odbywała się pod patronatem Międzynarodowej Federacji Filatelistyki (FIP), posiadała ona również uznanie Europejskiej Federacji Stowarzyszeń Filatelistycznych

(FEPA). Wystawę zorganizowano z okazji 100. rocznicy powstania Federacji Filatelistów Węgier - MABÉOSZ. Wystawcami byli filatelisci 42 państw, z wystawy wykluczone zostały eksponaty z Białorusi i Rosji. Eksponaty z Ukrainy wystawione zostały w formie skanów.

W skład prezydium sądu konkursowego wystawy wchodził: Bernard Beston – honorowy prezydent, Eliahu Weber – prezydent, wiceprezydenci: Turhan Turgut, Aldo Samame y Samame oraz Prakob Chirakiti, Lars Engelbrecht - sekretarz oraz Kurt Kimmel, jako konsultant. Członkami jury byli koledzy Roman Babut oraz Przemysław Drzewiecki.

W klasie „Mistrzostwa świata” prezentowano 10 bardzo znanych eksponatów.

Mistrzem świata został Damian Läge (Niemcy) z eksponatem *Życie ptaków Australazji*. Drugie miejsce zajął Jean Voruz (Monako) z eksponatem **Genewa od poczty kantonowej do federalnej 1839-1862**. Trzecie miejsce przypadło Vittorio Morani (Włochy) za eksponat **Toskania 1836 do UPU**.

Zdobywcą **Grand Prix National** został Adriano Bergamini (Szwajcaria) za eksponat **Austriacka poczta na Węgrzech 1850-1867**, natomiast **Grand Prix International** Tom Komnaes (Norwegia) za eksponat **Norweskie przesyłki opłacone znaczkami w walucie skillingowej – w kraju i za granicą**.

Wyniki prac sądu konkursowego wystawy HUNFILEX 2022 przedstawia poniższa tabela:

Medal	TR	HP	FIS	TEM	OP	LIT	Suma
DZ	5	9	3	4		2	23
Z	13	24	3	7	1	4	52
DPZ	15	25	6	4	4	8	62
PZ	3	10		3	3	14	33
DS	9	5	1	9	2	10	36
S	2			1		5	8
PS	1			2		1	
B		1					1
ZU	2	4					6
Suma	50	78	13	30	10	42	221

Objaśnienia: TR – klasa tradycyjna, HP – historia poczty, FIS – znaki fiskalne, TEM – tematyka, OP – klasa otwarta, LIT – literatura filatelistyczna, ZU – zaświadczenia uczestnictwa

Jak wspomniano powyżej, wystawcy z Ukrainy prezentowali swoje opracowania w formie skanów. Jury oceniało je punktowo, lecz przyznawało tylko ZU (zaświadczenia uczestnictwa). Należy podkreślić, iż dwa z tych eksponatów oceniono nawet na ponad 90 pkt. W tej grupie (ZU) znalazł się również eksponat z USA, który uzyskał aż 95 pkt.

Prezentowano również eksponaty jednoekranowe, które nie otrzymywały medali - oceniano je tylko na punkty. Były to: TR – 11; HP – 20; FIS – 2; TEM – 6, w sumie 39 eksponatów.

Należy podkreślić, iż po raz pierwszy w historii Filatelistycznych Mistrzostw Świata mistrzem został eksponat tematyczny.

Polscy wystawcy na wystawie HUNFILEX 2022 uzyskali następujące wyniki:

Ryszard Prange *Winorośl i wino – dary bogów, słońca i ziemi* (TEM, 93 pkt., medal Z),
Sławomir Chabros *Polskie Legiony 1914-1918* (HP, 91 pkt., medal Z),
Witold Mikołajczyk *Gmina Bojanowo – moja mała Ojczyzna* (OP, 85 pkt., medal DPZ),
Jacek Kosmala *Polska Armia we Francji w dokumentacji pocztowej* (HP, 81 pkt., medal PZ),
Andrzej Jarzynkowski *Wyżej – szybciej – dalej, czyli Bractwo Potrójnej Mewy* (TEM, 80 pkt., medal PZ),
Jerzy Musiał *Historia poczty w Rejencji Koszalińskiej do 1945 roku* (HP, 76 pkt., medal DS).

Komisarzem wystawy był kol. Ryszard Prange.

II. Ogólny widok wystawy HUNFILEX 2022

*Ludwik K. Malendowicz
Fot. Ryszard Prange*

Kompania Mozambijska (Companhia de Moçambique) - ciekawe ilustrowane całostki pocztowe

Katalogi, które znamy, umieszczają w swych zestawieniach znaczki i karty pocztowe państwa - nie państwa „COMPANHIA DE MOÇAMBIQUE” (*África Oriental Portuguesa*).

Mały łyk historii i wszystko jasne. Już w 1609 r. Mozambik stał się kolonią portugalską, jednakże kolonialiści nie zdołali podbić wnętrza kraju aż do schyłku XIX w. W końcu XIX w. podupadająca kolonia potrzebowała kapitału i nowego zarządcy. Wielki wpływ na tę sytuację miał konflikt graniczny z Wielką Brytanią. Po trudnych rozmowach, i to nie tylko w sprawach granicznych, Portugalia ostatecznie ratyfikowała postanowienia Kongresu Berlińskiego z 1884 r. i zgodziła się na budowę linii kolejowej z Beiry do Rodezji, aby ta uzyskała połączenie do morza.

Wzorem Wielkiej Brytanii, celem realizacji tego skomplikowanego zadania, Portugalia powołała Kompanię Mozambijską (Companhia de Mozambique SARL). Jej organizatorem był Paivo de Andrada, a działała ona w prowincjach Manica i Sofala Afryki Wschodniej. Paradoksalnie, większość kapitału akcyjnego Kompanii Mozambijskiej należała jednak do prywatnych inwestorów brytyjskich. Działalność Kompanii Mozambijskiej opierała się na zawartej **11 stycznia 1891 r.** umowie z władzami Portugalii, której czas trwania określono na 50 lat, z możliwością jej przedłużenia o 25 lat. Należy podkreślić, że terytoria te nadal prawnie należały do Portugalii. Kompania uzyskała prawa do rozwijania gospodarki w tym regionie, ze szczególnym uwzględnieniem sieci kolejowej, posiadała również prawo pobierania podatków. Kompania zaopatrywała w tanią i najczęściej przymusową siłę roboczą kopalnie złota i plantacje w pobliskich koloniach brytyjskich oraz w innych regionach Afryki Południowej [1, 2].

Należy podkreślić, że w tym czasie istniały inne podobne firmy, które wydawały znaczki. M. in. były to: Kompania Wschodnioindyjska, Brytyjska Kompania Północne Borneo, Imperialna Brytyjska Kompania Wschodnioafrykańska, włoska Kompania Benadir, a także inna spółka w Mozambiku - Kompania Nyassa.

Granice terytorialne Kompanii Mozambijskiej były następujące: na północy po rzekę Zambezi od jej ujścia do rzeki Luenha; na północnym zachodzie po rzekę Luenha; na zachodzie po granicę z Rodezją, między rzekami Luenha i Limpopo do 33. południka; na południu po 22. równoleżnik, a na wschodzie po Ocean Indyjski. Zajmowała ona powierzchnię 135 757 km².

We wspomnianej powyżej umowie Kompania Mozambijska miała gwarancję prowadzenia działalności pocztowej, w tym również wydawania znaków pocztowych. Od podpisania umowy do końca jej trwania, to jest do 1941 roku włącznie, wydano około **280 znaczków** (il. 1-2) i **97 całostek pocztowych**, w taryfach zgodnych dla terytorium Kompanii oraz dla korespondencji zagranicznej. Wśród całostek pocztowych znajduje się 40 ilustrowanych, a ich ilustracje opierają się na bazie 13 fotografii z małego kolonialnego miasta Beiry oraz jednej z Chimoio – ośrodka administracyjnego prowincji Manica.

II. 1. Oficjalne znaczki nie państwa, lecz spółki handlowej – Kompanii Mozambijskiej

II. 2. Kompania Mozambijska. Znaczki (nominały 10, 50 i 65 R - reis) nadrukowane na kartach pocztowych i sekretkach z 1904 r. oraz znaczek Mi:MZ-C 47 (1904 r.) o nominale 400 R

Większość znaczków (szczególnie od roku 1918) drukowano w Londynie, podobnie było z całostkami pocztowymi, które doskonale sprawdzają się w ekspozycjach tematycznych (port, kolej, mosty, architektura, folklor, statki, komunikacja, stroje, obserwatorium meteorologiczne itd.). Ilustrowane całostki pocztowe (karty pocztowe, karty pocztowe na odpowiedź i sekretniki) to, obok znaczków, ciekawe wyzwanie kolekcjonerskie, a to ze względu na ich rok wydania i egzotykę walorów (il. 1). Poza tym dla Kompanii była to nowa i ciekawa forma zwiększania dochodów.

II. 3. Kompania Mozambijska. Karta pocztowa używana do roku 1904. Nadruk na portugalskim znaku opłaty

Zgodnie z dekretem z lipca 1941 r. prowincje Manica i Sofála wróciły do portugalskich władz kolonialnych w styczniu 1942 r. Od tego momentu tereny te obsługiwała poczta Portugalii. Część walorów pocztowych Kompanii Mozambijskiej to nadruki na walorach Portugalii (il. 3). Znaczk i całostki pocztowe Kompanii były ważne do 18 lipca 1942 roku włącznie. Po tej dacie część z tych znaków pocztowych została przedrukowana jako „REPUBLICA” (il. 5).

II. 3. *Kompania Mozambijska. Klasyczna karta pocztowa z 1904 r. (10 R) z nadrukiem „ULTRAMAR” – za granicę (jest to wzór UPU). Na ilustracji rezydencja „szefa” w Chimoio (ośrodek administracyjny prowincji Manica)*

II. 5. *Sekretnik Kompanii Mozambijskiej z nadrukiem „REPUBLICA” na znaku opłaty (po roku 1942)*

Całostki pocztowe:

Jeśli w katalogach łatwo odnajdziemy znaczki Kompanii Mozambijskiej, to już trudniej jest z całostkami pocztowymi. W tym przypadku czeka nas spore wyzwanie. Pierwsze będące w użyciu od roku 1892 r. klasyczne karty pocztowe (il. 3) to nadruki na znaku opłaty kart portugalskich. Pierwsze samodzielne karty pocztowe zostały wydane dla Kompanii w sierpniu 1904 r. Na kartach wydrukowano znaczek z serii z 1904 r. Są to dwa słonie podtrzymujące herb. Z powodu braku szerszych możliwości ilustracyjnych seria tych kart oraz sekretników miała swoją specyfikę - małe kolonialne miasteczko Beira dostarczyło 13 ciekawych fotografii. Ilustracje wykorzystano w wielu formach wydawniczych – klasyczne karty, karty na odpowiedź (il. 6) oraz sekretniki (il. 13, 14). Przy tych samych ilustracjach kolejna różnorodność wynikała z różnych nominałów. Pierwsze klasyczne karty pocztowe dla Kompanii wydano w 1904 r. (nominał 10 R). Wszystkie ilustrowane karty wydane w 1904 roku używane były aż do 1942 roku, przy czym żaden katalog nie wspomina czy dokonano w tym okresie jakichkolwiek dodruków, czy też nadruków.

II. 6. *Kompania Mozambijska. Karta pocztowa na odpowiedź (tzw. podwójna) z roku 1904. Identyczne ilustracje na obu częściach karty, różne zapisy pod znakiem opłaty („com resposta paga” lub „resposta”)*

Aby uwiarygodnić moją opowieść należało oprzeć rozważania na specjalistycznych katalogach. Oba w zupełnie inny sposób podchodzą do klasyfikacji tych całostek pocztowych. Jeden katalog firmowała poczta Portugalii – PTT [3], drugi jest opracowaniem prywatnym kolekcjonera Paolo sá Machado [4]. Na podstawie obu katalogów opracowałem dwie tabele, które oddają wszelkie aspekty ilustrowanych kart pocztowych z 1904 roku. Obrazy i grafika są autorstwa José Sérgio de Carvalho e Silva. Ilustrowane karty są ozdobione reprodukcjami fotograficznymi z miasta portowego Beira, w kolorze czarnym, w różnych formach graficznych. Tylko jedna karta – nr 8 z tabeli I, przedstawia Chimoio – ośrodek administracyjny prowincji Manica. Inna numeracja kart w obu katalogach dotyczy

sekretników. W obu walory mają numery katalogowe od 1 do 4, czyli 4 ilustracje, każda w trzech nominałach (tabela II).

Tabela I. Ilustrowane karty pocztowe Kompanii Mozambijskiej z roku 1904, w tym karty podwójne (na odpowiedź). W katalogu PTT [3] numery 9-12*. Wykaz ilustracji, nominały (R - reis mozambijski), kolor oraz położenie znaku opłaty na karcie. x – karta występuje.

L.p. nr il.	Nr katalogowe (9, 10, 11,12) – nominały → Ilustracja ↓	10 R	20 R	10+10 R	20+20 R
Znaczek w prawym górnym rogu					
1	Club de Beira	x	x	x	x
2	BEIRA – Rua Conselheiro Ennes	x	x	x	x
3	BEIRA – Observatorio meteorologico	x	x	x	x
4	BEIRA – Edyficio dos Correios	x	x	x	x
5	BEIRA – Capitania do porto	x	x	–	–
6	Cominho de Ferro da Beira - ponte sobre o "Revue"	x	x	–	–
7	Sala de Gremio dos empregados da Comphania de Moçambique.	x	–	–	–
8	Chimoio – Residencia do Chefe	x	x	x	x
Znaczek w lewym górnym rogu					
9	BEIRA – Rua Conselheiro Ennes	x	x	–	–
Znaczek w prawym dolnym rogu					
10	Neves Ferreira – Residencia do Chefe	x	?	–	–

Kolor znaku opłaty na karcie: 10 R - lilaróżowy, 20 R - fioletowy, 10+10 R - lilaróżowy, 20+20 R – fioletowy.

Dwa różne widoki ulicy Conselheiro Ennas (w tabeli numery 2 i 9)

Istnienie ilustracji nr 10 z nominałem 20 R jest wątpliwe.

**Numeracja kart zgodna z nominałami: karta nr 9 – 10 R, nr 10 - 20 R, nr 11 - 10+10 R, nr 12 - 20+20 R [3].*

Tabela II. Ilustrowane sekretniki Kompanii Mozambijskiej z roku 1904. W obu katalogach [3, 4] numery 1-4. Wykaz ilustracji (kontynuacja z tabeli I), nominały (R - reis mozambijski), kolor znaku opłaty na karcie. Druk na kartonie w kolorze: 25 R - kremowy, 50 R – szarawobiały, 65 R – jasnoszaro niebieskawy. x – karta występuje.

L.p. nr il.	Nr katalogowe 1-4 – oraz 3 taryfy Ilustracja ↓	25 R	50 R	65 R
11	BEIRA – Rua Conselheiro Castilho	x	x	x
12	BEIRA – Estação do Caminho de Ferro	x	x	x
13	BEIRA – Club de sport	x	x	x
14	BEIRA – Alfândega	x	x	x

Kolor znaku opłaty na karcie: 25 R - różowokarminowy, 50 R - brązowy, 65 R - niebieski.

Jeśli spojrzymy na tabele to łatwo zauważymy, jak wiele wariantów całostek powstało na skutek powielenia obrazków z Beiry na klasyczne karty pocztowe, karty na odpowiedź oraz sekretniki. Wszystko zamknęło się w ramach 13 obrazków z miasta Beira oraz jednego z Chimoio. W związku z czym na rynku znajduje się od 40 do 54 odmian, które trudno zebrać, a to ze względu na rozproszenie materiału na świecie oraz dzisiejszą cenę. Mimo że prezentowane na ilustracjach obiekty „przeminęły z wiatrem”, są one doskonałą pamiątką minionych lat, dzięki której możemy zobaczyć

dawne kolonialne miasto. Filatelistyka w tych ilustrowanych całostkach odkrywa nowe wartościowe obiekty do kolejnych eksponatów.

P.T. Czytelnikom prezentuję jeszcze kilka tych interesujących całostek. Proszę zwrócić uwagę na różne miejsca umieszczenia znaku opłaty w stosunku do ilustracji (il. 7-11).

Mieczysław Rożek

Źródła

- [1]. Kock, G.: COMPANHIA DE MOÇAMBIQUE and África Oriental Portuguesa: www.filatelia.fi/articles/mozambique.html (dostęp 2022.04.26)
- [2]. www.filatelia.fi/articles/mozambique.html
- [3]. José da Cunha Lamas, A.H. de Oliveira Marques: Catálogo de inteiros postais portugueses: Açores e Madeira, antigas colónias, Macau vol. 2. Wyd. Lisboa: Correios e Telecomunicações de Portugal, str. 210 (1985)
- [4]. Paulo sá Machado: Companhia de Moçambique – Catálogo de Inteiros Postais (1984)

II. 7. *Kompania Mozambijska. Karta pocztowa (10 R) z ilustracją Rua Conselheiro Ennes*

II. 8. *Kompania Mozambijska. Karta pocztowa z ilustracją rezydencji „szefa” z Beira*

II. 9. *Kompania Mozambijska. Kapitanat portu w Beira*

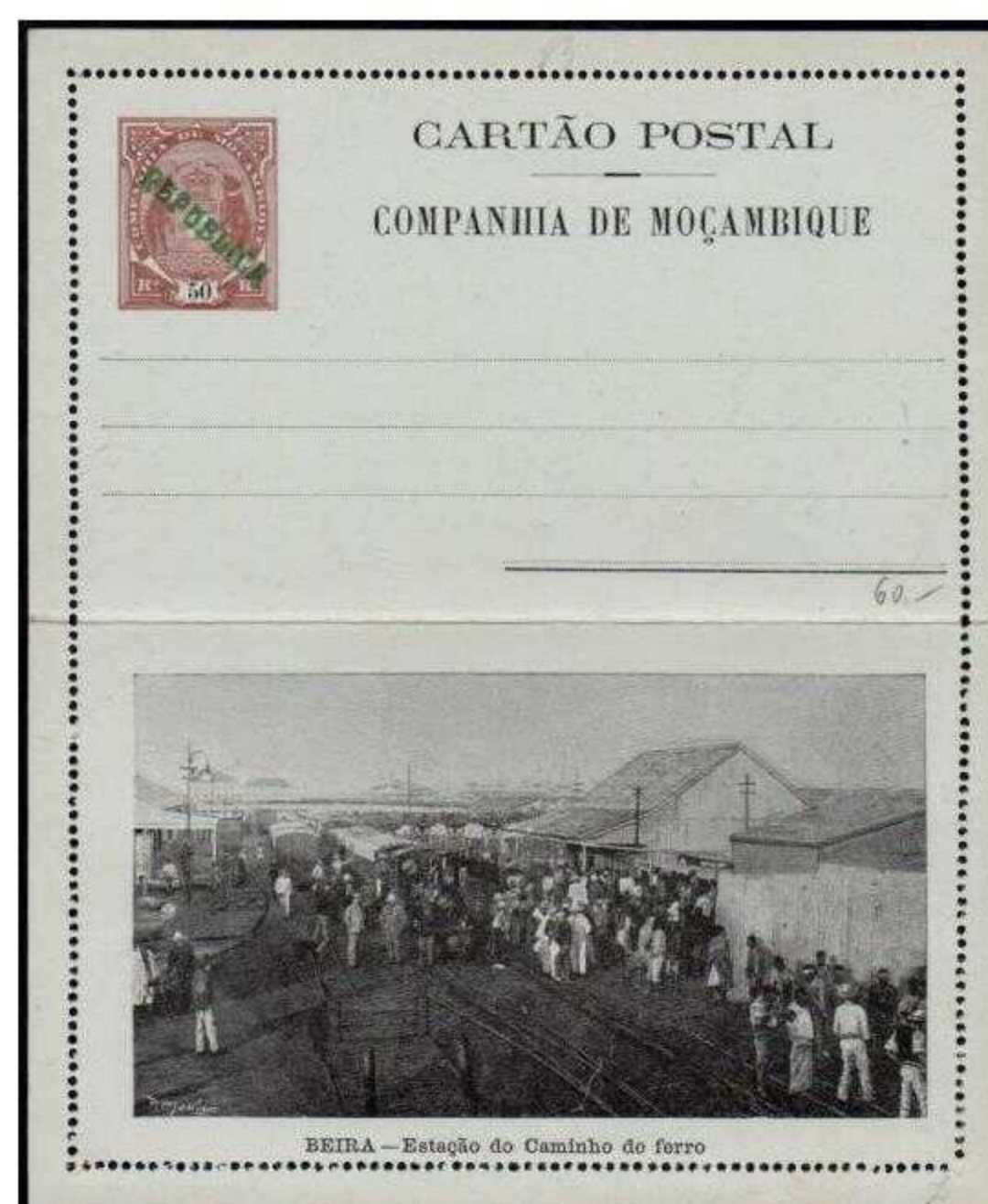
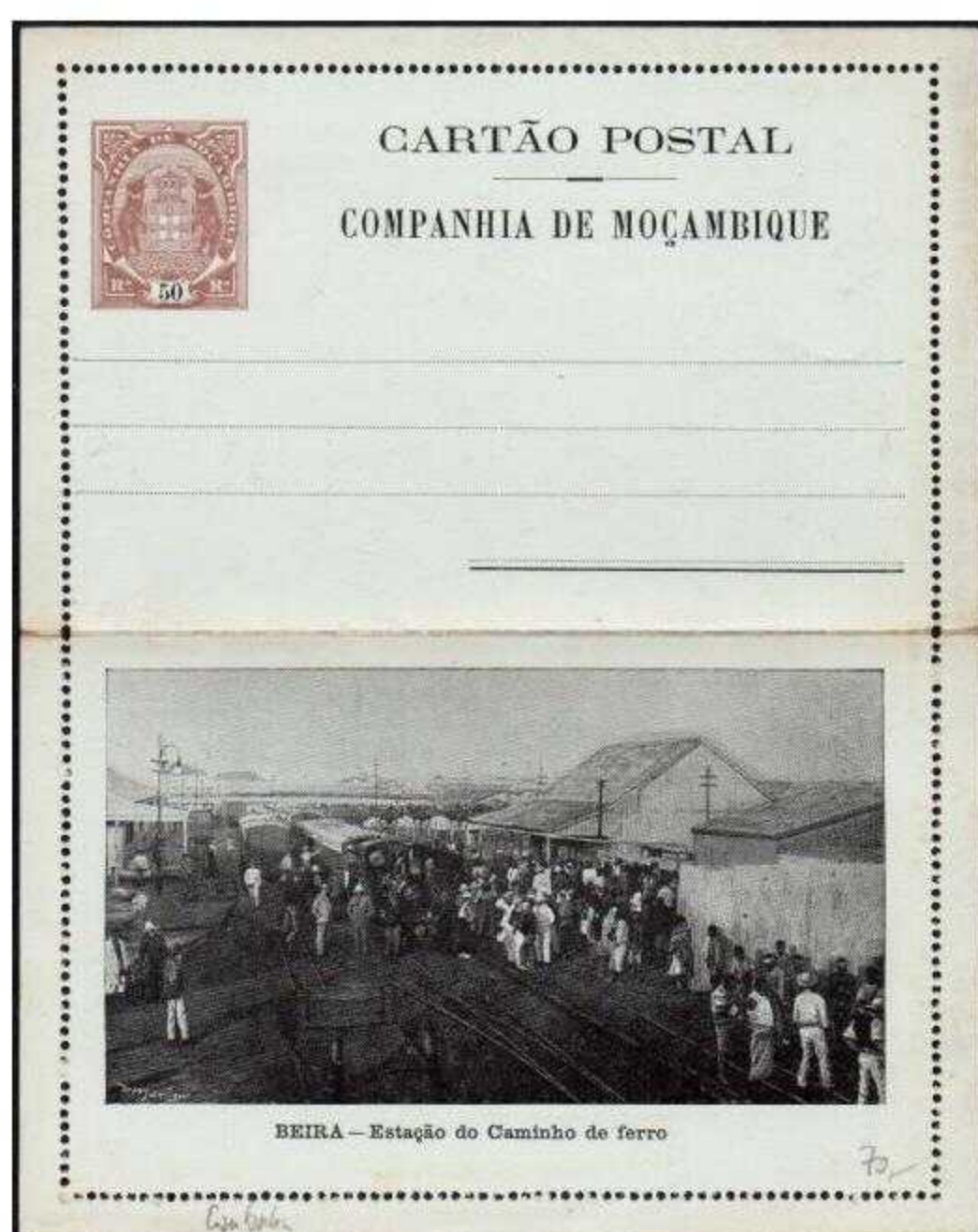
II. 10. *Kompania Mozambijska. Obserwatorium meteorologiczne w Beira*

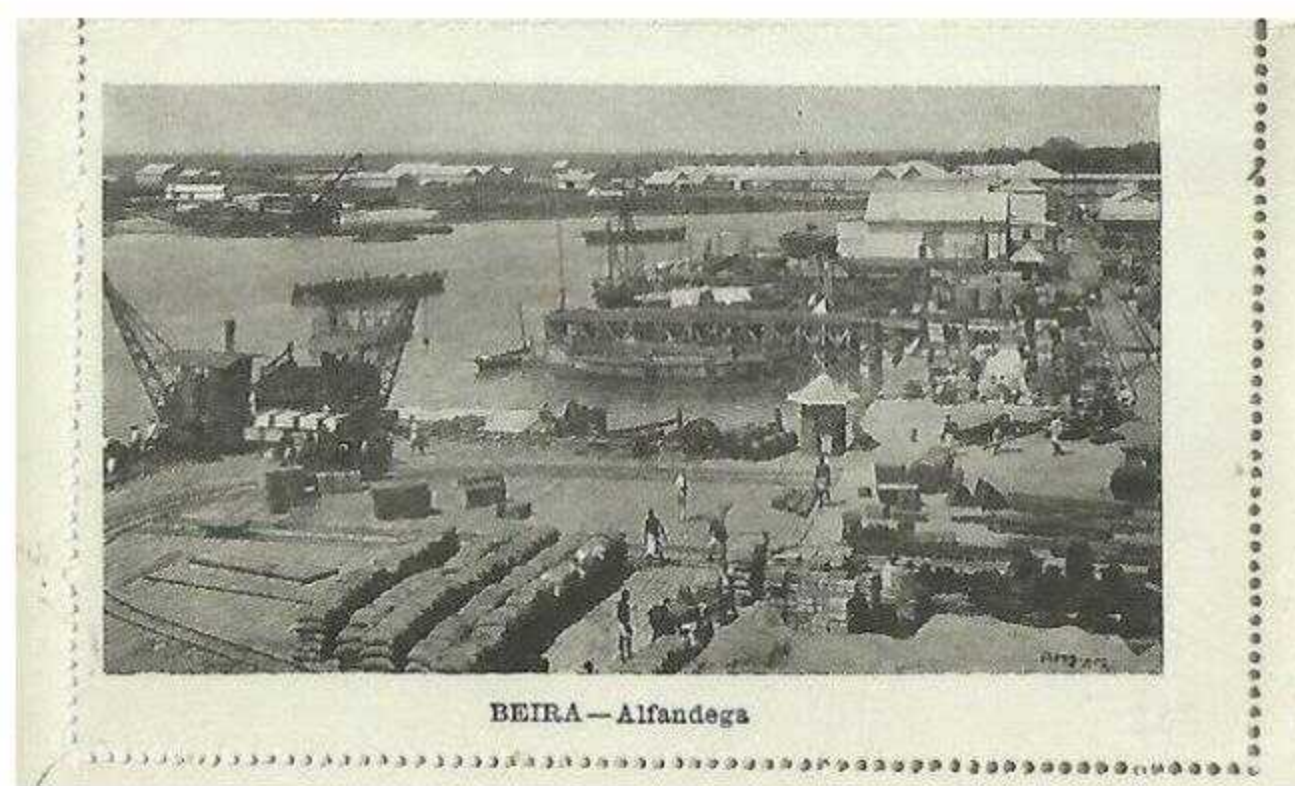
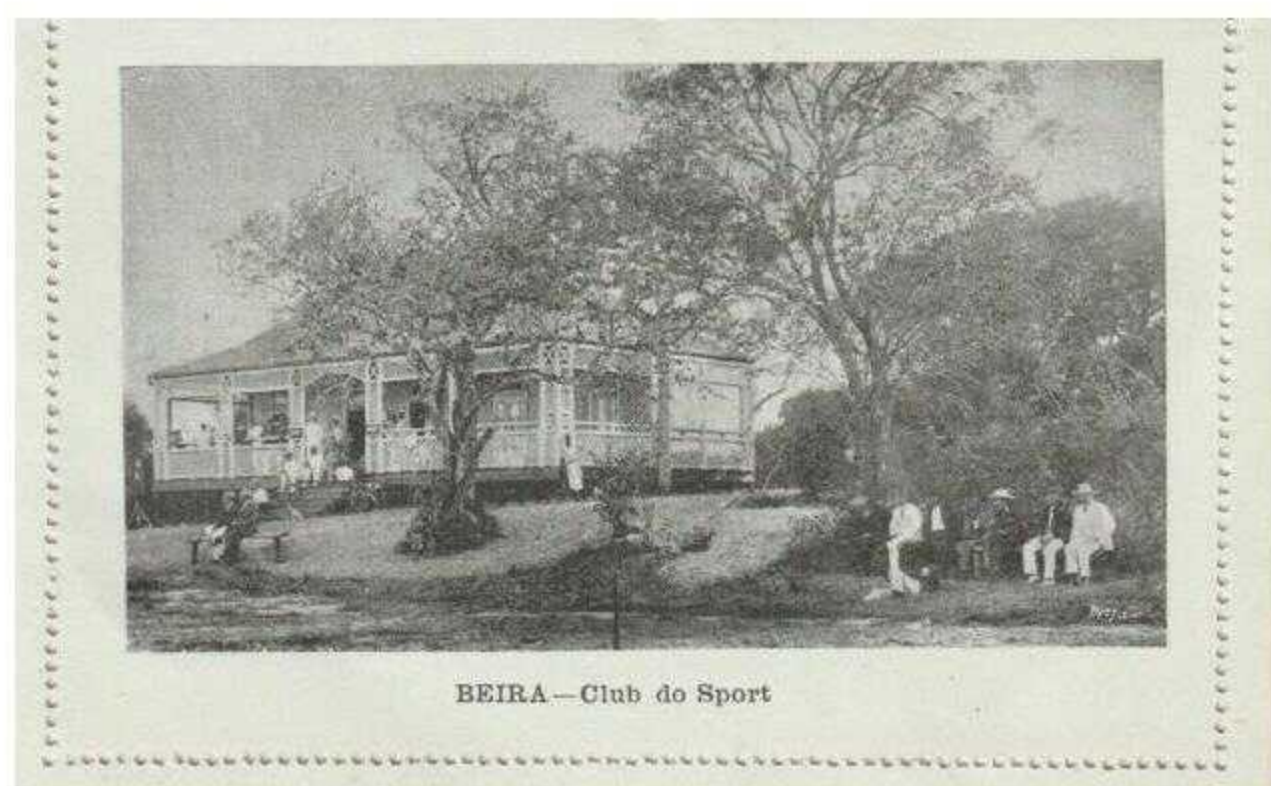
II. 11. *Kompania Mozambijska. Piękna tematycznie całostka z mostem kolejowym nad rzeką Revue*

II. 12. *Kompania Mozambijska. Sala spotkań pracowników Kompanii w Beira*

II. 13. *Sekretniki Kompanii Mozambijskiej z 1904 r. oraz z nadrukiem „REPUBLICA” (po 1942 r.). Na ilustracji stacja kolejowa w Beira*

II. 14. *Dalsze ilustracje sekretników Kompanii Mozambijskiej z 1904 r.: po lewej - klub sportowy w Beira, po prawej - port i skład celny*

Międzynarodowa Wystawa Znaczków LONDON 2022 (2022.02.19-26).
Ekspozycje tematyczne

W lutym br. odbyła się, przekładana z uwagi na pandemię COVID-19, wystawa LONDON 2022. Patronat nad wystawą objęła Jej Wysokość Królowa Elżbieta II. Były to „Specjalizowane Mistrzostwa Świata w Filatelistyce” odbywające się pod patronatem Międzynarodowej Federacji Filatelistyki (FIP). Wystawa posiadała również uznanie Europejskiej Federacji Stowarzyszeń Filatelistycznych (FEPA). Zdziwienie wywołuje fakt, iż w ocenie ekspozycji zastosowano dwa systemy – FIP-owski oraz organizatorów wystawy. W drugim z nich wyniki oceny są bardziej przyjazne wystawcom, dlatego też prezentację ekspozycji tej wystawy przedstawiam w oparciu o oceny organizatorów.

Na wystawie LONDON 2022 łącznie prezentowano 42 ekspozycje tematyczne. Dwa z nich brały udział w mistrzostwach, były to bardzo dobrze znane tematycznie ekspozycje:

Joshua MAGIER, (Izrael) *Uprawa roli od początku rolnictwa do czasów obecnych*,
Ki-Hoon KIM, (Korea) *Historia smaku - medytacyjne, teoretyczne, historyczne i life stylowe studium transcendentnego epikureizmu*.

Zgodnie z regulaminem FIP, ekspozycje te uzyskały certyfikaty uczestnictwa w mistrzostwach.

Ekspozycje 5- i 8-ekranowe (łącznie 35) uzyskały następujące wyróżnienia medalowe: DZ - 6, Z - 9, DPZ - 12, PZ - 3, DS - 3, S - 1, PS - 1. Natomiast ekspozycje jednoekranowe (łącznie 5) wyróżniono następującymi medalami: Z - 1, PZ - 1, DS - 2, S - 1.

Medalami DZ wyróżniono 6 znanych ekspozycji, które wcześniej były już nagradzane podobnymi medalami, a były to opracowania:

Daryl KIBBLE (Australia) *Anielskie stworzenia. Nasza historia* (96 pkt.),
Alain ISRAEL (Francja) *Czerwony Krzyż od Solferino do dnia dzisiejszego* (95 pkt.),
Turid VEGGELAND (Norwegia) *Gorzkie pigułki i mocne krople* (95 pkt.),
David GRIFFITHS (Wielka Brytania) *Tu są smoki* (96 pkt.),
Lesley MARLEY (Wielka Brytania) *Opowieść o wielorybach* (96 pkt.),
Peter WEIR (Wielka Brytania) *Płyn życia – krew – od starożytnych wierzeń do współczesnej medycyny* (95 pkt.).

Medalami Z wyróżniono 9 ekspozycji. Spośród nich jeden ekspozycja dotychczas nie był wystawiany na wystawach FIP (według mojej wiedzy). Jest to opracowanie:

Glenn MORGAN (Wielka Brytania) *Produkcja znaczka* (90 pkt.).
Pozostałe ekspozycje tej grupy to znane opracowania, którymi były:
Sang Boom RYOO (Korea) *Historia o pogodzie i klimacie* (93 pkt.),
Jean-Marc SEYDOUX (Szwajcaria) *Nasz ojciec – słońce* (93 pkt.),
Félix ALBE (Francja) *Niedziela zwyczajna lub świąteczna - zjawisko społeczne* (92 pkt.),
Akinori KATSUI (Japonia) *Historia telefonu - od telegrafu do digitalizacji* (92 pkt.),
Johann VANDENHAUTE (Belgia) *Czekolada, od napoju bogów do znanego przez wszystkich smaku* (91 pkt.),
Reinaldo E. MACEDO (Brazylia) *Rzeki ujarzmione - wolna energia* (90 pkt.),
Philip STAGER (USA) *Palma kokosowa - palma życia i palma handlu* (90 pkt.),
Yosuke NAITO (Japonia) *Historia Hong-Kongu* (90 pkt.).

Medalem DPZ wyróżniono 12 eksponatów. W grupie tej znalazły się opracowania, które na wcześniejszych wystawach nagradzano medalami Z [przykładowo Linda LEE (Australia), Brian SOLE (Wielka Brytania)], ale także pojawiło się kilka eksponatów, które dotychczas nie były prezentowane na wystawach tego stopnia. Do nich należą:

Andrea HEIRWEGH (Belgia) **Odkrywanie białego złota** (86 pkt.),

Louisa HAMON (Francja) **Istnienie** (85 pkt.),

Reviglio FRANCOISE (Francja) **Malaria** (85 pkt.),

George HENSHILWOOD (Wielka Brytania) **Zabawy z liczbami** (85 pkt.).

W klasie eksponatów jednoekranowych prezentowano 5 eksponatów. Jedno opracowanie wyróżniono **medalem Z**. Jest to:

Simon MOORCROFT (Wielka Brytania) **Winston Churchill - „Gdzie popełniłem błąd?”** (90 pkt.).

Ludwik K. Malendowicz

Specjalizowana Światowa Wystawa Filatelistyczna – Mistrzostwa Świata HUNFILEX 2022. Eksponaty tematyczne

Specjalizowana Światowa Wystawa Filatelistyczna – Mistrzostwa Świata HUNFILEX 2022 odbywała się w Budapeszcie od 31 marca do 3 kwietnia br. Wystawa miała patronat Międzynarodowej Federacji Filatelistyki (FIP), posiadała ona również uznanie Europejskiej Federacji Stowarzyszeń Filatelistycznych (FEPA). Wystawcami byli filateliści 42 państw. Na wystawie tej prezentowano bardzo dobre eksponaty w klasie tematycznej.

Na podkreślenie zasługuje fakt, iż po raz pierwszy w historii mistrzem świata został wystawca prezentujący eksponat tematyczny. Jest nim prof. Damian Läge (RFN) a jego eksponat **Życie ptaków Australazji** zna znakomita większość wystawców klasy tematycznej.

W klasie tematycznej wystawy HUNFILEX 2022 prezentowano 30 eksponatów, za które przyznano następujące medale: DZ - 4, Z - 7, DPZ - 4, PZ - 3, DS - 9, S - 1, PS - 2. Ponadto, w grupie eksponatów jednoekranowych prezentowano 6 eksponatów, którym przyznawano punkty - od 68 do 83.

Z powyższych danych można zorientować się, jak wysoki poziom prezentowały eksponaty tematyczne – połowa z nich otrzymała medale DZ, Z i DPZ.

Medalami DZ wyróżnione zostały następujące, dobrze wcześniej znane opracowania, którymi były:

Daryl KIBBLE (Australia) **Anielskie stworzenia. Nasza historia** (96 pkt.),

Giovanni LICATA (Włochy) **Palma, królewska roślina** (95 pkt.),

Yoram LUBIANIKER (Izrael) **Szachy - gra walki** (95 pkt.),
Turid VEGGELAND (Norwegia) **Gorzkie pigułki i mocne krople** (95 pkt.).

Medalami Z wyróżniono następujące eksponaty:

Lawrence FISHER (Izrael) **Państwo Żydów - nasza walka o przetrwanie** (93 pkt.),
Dieter EGELRIEDE (RFN) **Matematyka starożytnej Grecji - jej rozwój i znaczenie** (93 pkt.),
Ryszard PRANGE (Polska) **Winorośl i wino – dary bogów, słońca i ziemi** (93 pkt.),
Chang Han KIM (Korea) **Sztuka i kultura herbaty** (91 pkt.),
María Teresa MIRALLES (Hiszpania) **Pielęgniarstwo: dla opieki, nauki i komfortu** (91 pkt.),
Anand KAKAR (India) **Ptaki z rodziny bażantowatych** (90 pkt.),
Ruth ORDÓNEZ SANZ (Hiszpania) **Myślistwo: od sportu do eksterminacji** (90 pkt.).

Cieszy kolejny medal złoty kol. Ryszarda Prange. Zastanawiam się, co ma jeszcze uczynić wystawca, aby otrzymać za swój piękny eksponat co najmniej 95 pkt. W tej grupie wyróżnień po raz pierwszy – według moich danych – pojawiło się opracowanie Koreańczyka C.H. Kima, pozostałe opracowania były już wcześniej wystawiane.

Medalami DPZ wyróżnione zostały następujące eksponaty:

Jacques PAQUET (Belgia) **Katedra gotycka – pomiędzy bogiem a ludźmi** (88 pkt.),
Gwang Seok PARK (Korea) **Historia energii i siły** (88 pkt.),
Gottfried STEINMANN (RFN) **Skauci jako listonosze** (88 pkt.),
Artúr BANAS (Węgry) **Sport pochodzący z Alp - narciarstwo alpejskie** (85 pkt.).

W tej grupie wyróżnień, również wystawca z Korei nie był notowany na innych wystawach światowych.

W wystawie HUNFILEX 2022 brał udział również kol. Andrzej Jarzynkowski, który za swój eksponat **Wyżej – szybciej – dalej, czyli Bractwo Potrójnej Mewy** otrzymał 80 pkt. i medal PZ. Ten debiut na wystawie światowej uważam za udany.

Ludwik K. Malendowicz

II. Blok wydany przez Pocztę Węgierską z okazji 100. rocznicy powstania Federacji Filatelistów Węgier - MABÉOSZ

RECENZJA

O albumie „Wędkarstwo na pocztówkach z dawnych lat” Janusza Jaskulskiego*

Pod koniec 2021 roku ukazało się długo oczekiwane interesujące wydawnictwo albumowe pt. „Wędkarstwo na pocztówkach z dawnych lat”. Jego autorem jest kol. Janusz Jaskulski — filatelista, a także filokartysta, zdobywca wielu złotych medali na krajowych i światowych wystawach filatelistycznych za eksponat tematyczny „Wędkarstwo – moje hobby”. Wydanie prezentowanego albumu jest zwieńczeniem jego 50-letniej działalności wystawienniczej, propagującej jego życiową pasję — wędkarstwo — tym razem przede wszystkim za pośrednictwem dawnych pocztówek i różnych walorów pocztowych ze świata.

Inspiracją do powstania tego opracowania, jak przyznaje to sam autor, był eksponat z pocztówkami, który po raz pierwszy zaprezentował (poza konkursem) na Krajowej Wystawie Filatelistycznej „Leszno 450” w 1997 r., a później na wielu innych. W lipcu i sierpniu 2001 r. eksponowany był on w Muzeum Poczty i Telekomunikacji we Wrocławiu, a ostatnio na XXII Ogólnopolskiej Wystawie Filatelistycznej „Poznań 2018” (w klasie eksponatów zaproszonych).

J. Jaskulski w 10 zasadniczych rozdziałach albumu zawarł wiele interesujących aspektów historycznych związanych z amatorskim połowem ryb. Odnajdujemy tam historię powstawania najstarszych klubów i stowarzyszeń w Polsce i na świecie, charakterystykę pierwszego sprzętu i jego wytwórców, różne sposoby i techniki połowu oraz ciekawe miejsca, gdzie najlepiej biorą ryby określonych gatunków. Czytelnik znajdzie w tym albumie m.in. także trochę humoru, informacje o rekordowych rybach i sportowej rywalizacji wędkarzy. Poza aspektem wędkarskim, można też dowiedzieć się wiele o genezie powstawania kart pocztowych, oficynach wydawczych, technikach druku pocztówek oraz ich twórcach, artystach, ilustratorach itd., a także o uwiecznionych na pocztówkach ludziach, wydarzeniach, miejscowościach i ich zabytkach.

O niezwykle szerokim zakresie merytorycznym omawianej publikacji najlepiej świadczą tytuły poszczególnych rozdziałów: 1. Izaak Walton – ojciec wędkarstwa, 2. Prekursorzy wędkarskiego hobby, 3. Łowiska (stawy i jeziora, rzeki i potoki, nadmorskie plaże i nabrzeża portowe, połowy spod lodu), 4. Wędkujące panie, 5. Uroczę dzieciaki, 6. Artystyczne impresje, 7. Humor i satyra, 8. Wydawnictwa okazjonalne, 9. Kluby i towarzystwa sportowe, 10. Ryby – nasze trofea. Nie ma się co dziwić, wszak mottem albumu J. Jaskulskiego są słowa Adama Cybulskiego-Łady (1878–1957): *Gdyby zaginęły wszystkie biblioteki, wszystkie galerie, wszystkie źródła z których przeszłość czerpać kiedyś będzie mogła znajomość naszych czasów, a zachowały się trafem tylko ilustrowane karty pocztowe w tych czasach wydane — wystarczyłyby one zupełnie do odtworzenia dziejów naszej z końca XIX a początków XX w. europejskiej cywilizacji.* I chyba nie ma w tych słowach zbyt dużo przesady.

Dzieło J. Jaskulskiego zilustrowane zostało ponad dwustoma pocztówkami z lat 1895–1930 z całego świata oraz kilkoma tematycznymi znaczkami pocztowymi i walorami historyczno-muzealnymi. Wszystkie pochodzą z kolekcji autora, gromadzonej pieczołowicie przez lata. Największą zaletą tego albumu jest bez wątpienia niecodzienna forma przekazu wielopokoleniowej tradycji wędkarskiego hobby. Układ graficzny poszczególnych stron może być też wykorzystany do tworzenia eksponatu wystawowego w klasie pocztówek o dowolnej tematyce.

Wydawcą albumu jest osiem Zarządów Okręgowych Polskiego Związku Wędkarskiego: Piła, Elbląg, Jelenia Góra, Legnica, Słupsk, Wałbrzych, Wrocław i Zielona Góra.

PT Czytelnikom prezentuję kilka kart z tego albumu.

*Janusz Jaskulski, *Wędkarstwo na pocztówkach z dawnych lat*, Polski Związek Wędkarski: Poznań 2021, 113 ss. + 3 nlb., format 230×256 mm, nakład 1000 szt.

Jacek Wierzbicki

52

Wędkujące panie

Kołowrotek stanowi dodatkową część wędziska, która ułatwia zarzucanie przynęty na dowolną odległość i skutecznie amortyzuje opór ryby walczącej podczas holowania, nie narażając wędziska na złamanie czy uszkodzenie. Ze względu na rozwiązania konstrukcyjne, rozróżnia się dwie grupy: o szpuli ruchomej i stałej. Jednak podstawowy podział wynika z różnego ich przeznaczenia. Nie ma bowiem kołowrotek uniwersalnych. Pierwszy multiplikator wykonał w 1770 r., Onesimus Ustonsen, angielski producent przyborów do wędkowania. Robił też kołowrotki muchowe. Jego egzemplarze, zwłaszcza z początku XIX w. są dzisiaj poszukiwanymi przedmiotami kolekcjonerskimi. Jeden, wykonany z mosiądzu i kości słoniowej, sprzedany został na aukcji w 2007 r. za 6000 funtów.

Brak nazwy wydawcy, seria 20286
obieg poczt. 1912 r.

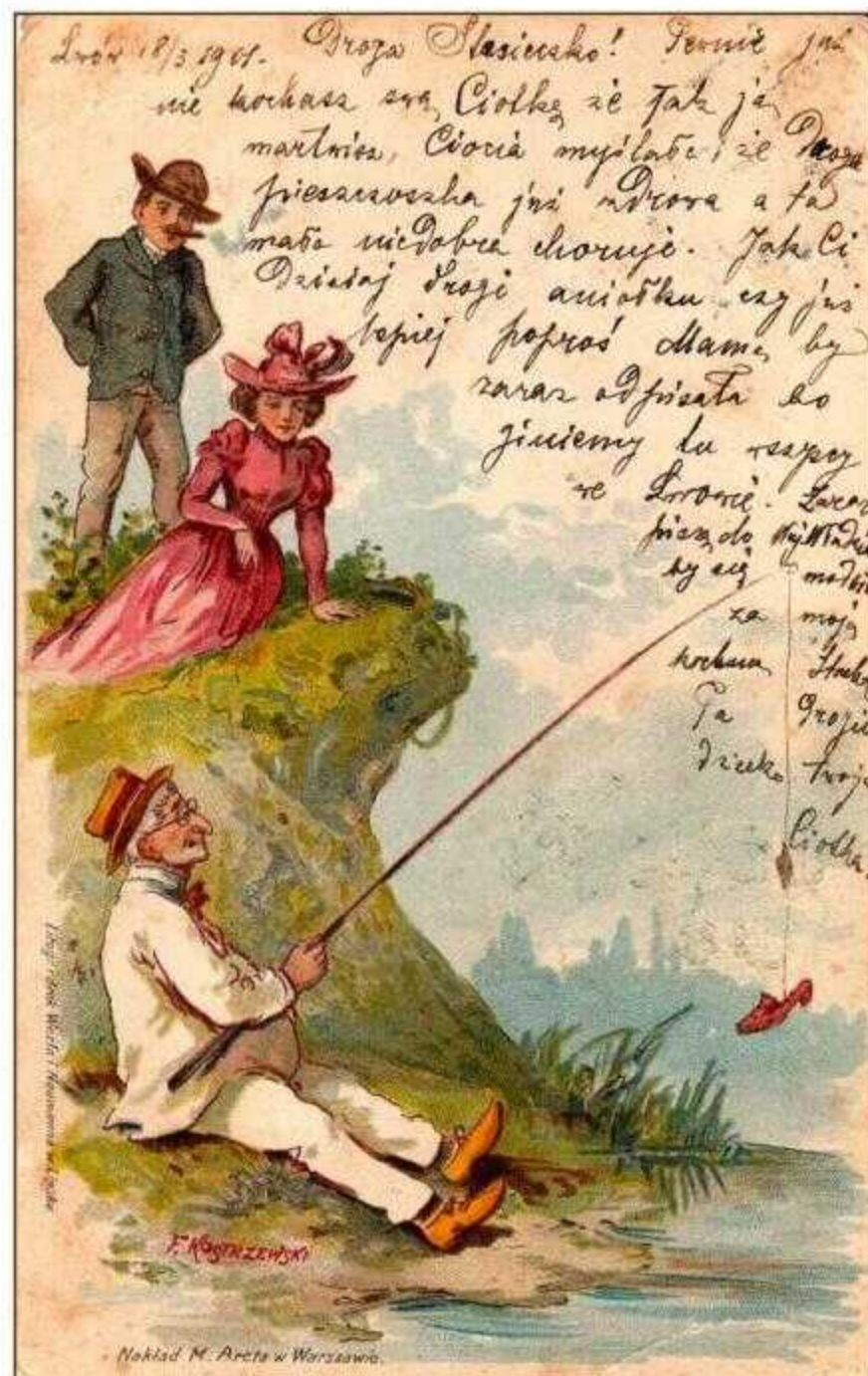
Syg. R. Fuhrmann.

Współczesne kołowrotki wykonuje się z lekkich komponentów tytanowo-węglowych, co sprawia ich długą trwałość a duża liczba modeli, umożliwia właściwy wybór do każdego sposobu łowienia.

Za najpopularniejsze w Europie, na przełomie XIX i XX wieku, uchodziły kołowrotki; „Perfekt” opatentowany w 1891 r. przez firmę „Hardy” i późniejsze modele „Altex” i „Hardex” z lat 1932/33. Niezawodne były też modele „Federhemmung” z Niemiec oraz angielski „Nottingham’s”. Były niedrogie, niezawodne, solidnie wykonane i dostosowane do wszystkich metod połowu.

Wyd. WSSB, (Wilhelm S. Schroeder), Berlin - seria nr 1115,
około 1910 r.

Wyd. Michał Arct – Warszawa,
obieg poczt. 1901 r.

Litografia i druk
Wezla i Naumanna w Lipsku.

Autorem tej humoreski, wydanej przez Michała Arcta jest Franciszek Kostrzewski (1826–1911), polski artysta malarz, znany ilustrator, rysownik i karykaturzysta.

Michał Arct (1840–1916), był też współautorem słowników i wielu książek dla dzieci. Współpracował m.in. z Marią Konopnicką. Przez dwa lata praktykował w wydawnictwie i księgarni swojego stryja Stanisława Arcta w Lublinie. Kolejne cztery lata spędził, praktykując w berlińskim wydawnictwie B. Behr's Und Bock. W 1881 r. przejął firmę stryja i przeniósł ją do Warszawy. Od 1922 r. do czasu likwidacji w 1953 r., funkcjonowała jako spółka akcyjna.

Został pochowany na cmentarzu
ewangelicko-reformowanym w Warszawie.

Pocztówki
chromolitograficzne

„Prawdziwy wędkarz łowi dla swojej
przyjemności a wędkarstwo jest dla
niego źródłem radości i wypoczynku”.

Izaak Walton

Wyd. Raphael Tuck & Sons – Londyn,
obieg poczt. 1909 r.

Seria - „Write Away”.

Zadowolony łowca
filatelistycznych okazów.

Newfoundland - 2c.
(wyd. II z 1880 r.)

Wyd. von S. Wulffsohn - Hamburg
druk: Louis Glaser - Lipsk
około 1895/1900 r.

(chromolitografia).

Trofeum tego niecodziennego wędkarza, być może również filatelisty, jest pierwszy na świecie znaczek z wizerunkiem ryby (dorsz atlantycki, zwany też dorszem nowofundlandzkim) wydany przez pocztę Nowej Fundlandii. Okazją do jego emisji była czterechsetna rocznica odkrycia wyspy przez Giovanniego Cabota, włoskiego żeglarszą pływającego pod angielską banderą jako John Cabot.

„...Prawdziwego rybolowcę poznaje się jak wiadomo – po sińcach na ramieniu, na którym uderzeniem drugiej ręki pokazywał rozmiary złowionych potworów...”.

Z felietonu
Kornela Makuszyńskiego
„Ryby śpiewają w Nowym Targu” - 1948 r.

Udany połów szczupaka.

Wyd. B.K.W.I. nr 488,
około 1920/1925 r.

Pod monogramem B.K.W.I. ukrywał się Salomon Kohn, fotograf i wydawca. Wspólnie z braćmi Adolfem i Alfredem otworzyli w Wiedniu w 1898 r. drukarnię. Autorem tej pocztówki jest artysta wiedeński Emil Ranzenhofer (1864–1930). Wraz z innym artystą E.O. Branthalem (1873–1939) wykonali wiele znanych serii obejmujących takie tematy jak piłkarstwo, rybactwo, wioślarstwo czy murzyńskie dzieci. Na tym obrazie Ranzenhofer prawdopodobnie zaprojektował tło a Branthal wykonał postacie.

*Można oczy zamknąć na rzeczywistość, ale nie na wspomnienia.
Stanisław Jerzy Lec*

W kwietniu 2022 r., jako wydawnictwo Klubu „Święty Gabriel”, ukazała się publikacja zwarta „Pasja kolekcjonowania”^{*} autorstwa Bogdana Michalaka i Sławomira Michalaka. Publikacja ta poświęcona jest śp. Ligii Grażynie Michalak, znanej członkini Klubu. Jest to wyjątkowo piękny życiorys autorstwa Męża i Syna, z którego możemy się wiele dowiedzieć o życiu ukochanej osoby, osoby o głębokim, wyniesionym z rodzinnego domu patriotyzmie, kolekcjonerce o szerokich zainteresowaniach oraz malarce.

Układ tej publikacji daleko odbiega od obecnych standardów - dokumentują to tytuły poszczególnych części: „Umiłowana córka Narcyza”, „Z wrażliwości na świat ... na kanw malowanie ...”, „Laleczki, moje laleczki ...”, „Znana filatelistka”, „Kurpiowskie wycinanki”, „Miłośniczka kwiatów, roślin, ogródka ...” oraz „Kolofon”.

Autorzy z wielkim szacunkiem wspominają swoją Żonę i Mamę, osobę niezwykle skromną, ciepłą, otwartą na świat. Opisują Jej rodzinę, w tym o. ppłk. Zygmunta Rydlewskiego, dziekana Błękitnej Armii gen. Józefa Hallera oraz Jej ojca - Narcyza Jana Dakowskiego, prowadzącego konspiracyjną działalność w Biurze Propagandy i Informacji Komendy Głównej Armii Krajowej, więźnia Pawiaka rozstrzelanego przez Niemców. W kolejnych częściach autorzy opisują śp. Ligę, jako malarzkę oraz zbieraczkę lalek. Pokażny rozdział wspomnień poświęcony jest filatelistyce. Po pojawieniu się na świecie syna Sławomira zaczęła opracowywać wielokrotnie wystawiany eksponat „Dziecko w filatelistyce”. Po reaktywowaniu w roku 1981 Klubu Zbieraczy Znaków Poczтовых o Tematyce Religijnej „Święty Gabriel” śp. Ligia bierze udział w jego pracach oraz opracowuje kolejny eksponat - „Święta Anna - Matka Maryi”. Był on prezentowany na wielu wystawach krajowych a nawet światowych. W tejże części autorzy wspominają również udział Żony i Mamy w różnorodnych Kongresach i spotkaniach Bractwa Św. Gabriela w kraju (Poznań 1992 r.) oraz za granicą.

W publikacji uderza wielki szacunek i przeogromna wdzięczność dla Żony i Mamy. Jestem przeświadczony, że tylko niewiele osób zdolnych jest do upamiętnienia w ten sposób swoich najbliższych.

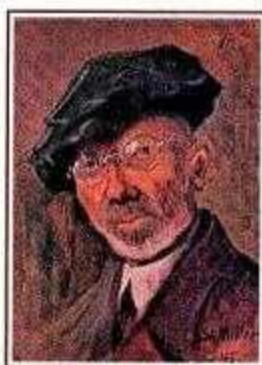
Publikacja, cała w kolorze, charakteryzuje się doskonałą szatą graficzną.

Na załączonych ilustracjach przedstawiam kilka kart z tej publikacji.

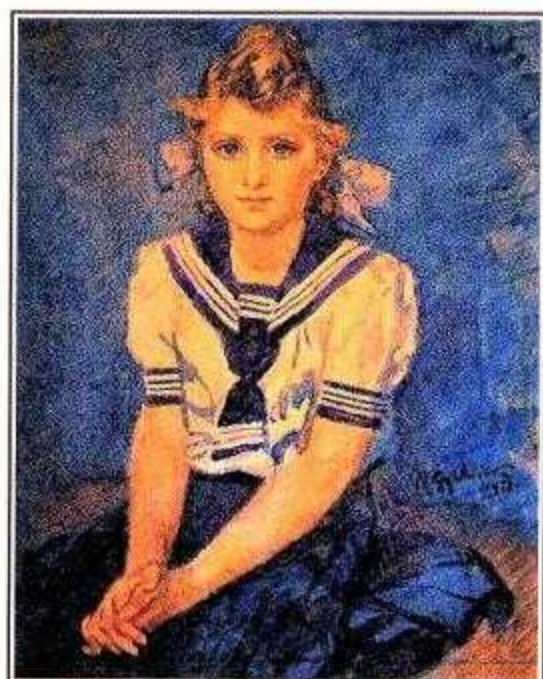
Ludwik K. Malendowicz

^{*}Michalak, B., Michalak, S.: Pasja kolekcjonowania. Wydawca: Klub „Święty Gabriel”, druk: Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „Denis” w Poznaniu, s. 68, ISBN 978-83-915121-6-9 (2022)

Mieszkający w Toruniu bracia Brunon i Feliks Gęstwicki należeli do Konfraterni Artystów założonej 16 grudnia 1920 roku przez Juliana Fałata. Znani są z namalowania w latach 1933-1934 wielkoformatowego „Powitania wojsk polskich w dniu 18 I 1920 w Toruniu”. Feliks Gęstwicki zmarł przed wybuchem II wojny światowej, dlatego Ligia znalazła go tylko z opowiadań dziadka. Natomiast Brunon Gęstwicki należący do kręgu znajomych Józefa Dakowskiego pozostał żywy we wspomnieniach Ligii, zwłaszcza w związku z jej wizytą w pracowni Mistrza, którego pełne powagi i skupienia oblicze oraz biały fartuch malarski budziły strach u małej dziewczynki. Poza tym konieczność długotrwałego pozowania w bezruchu były nie lada wyzwaniem dla pełnej energii dziesięcioletniej Ligii. Wspomnieniom tym, bardzo żywym w ciągu dojrzałego życia Ligii, towarzyszył podziw dla twórczości Gęstwickiego. Jego obrazy otaczały ją od czasów dzieciństwa w domu Józefa aż po czasy, w których zdobiły ściany jej mieszkania.

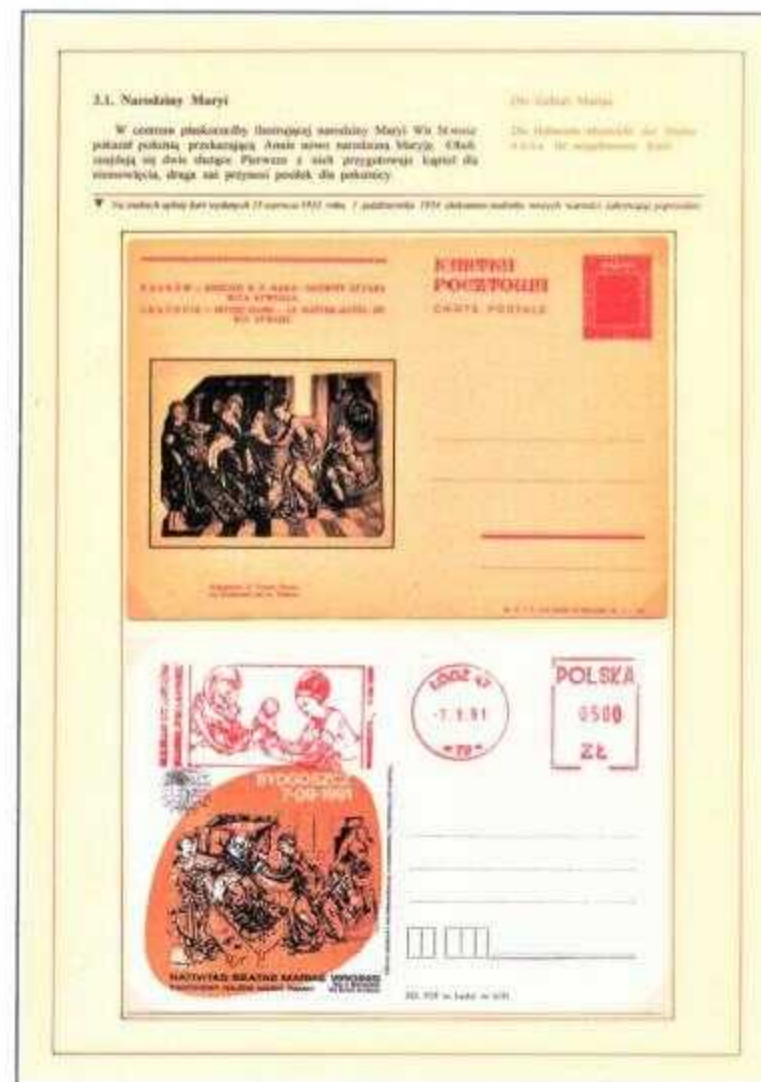

Stan Miller (1880-1955)
Portret Brunona
Gęstwickiego, 1945

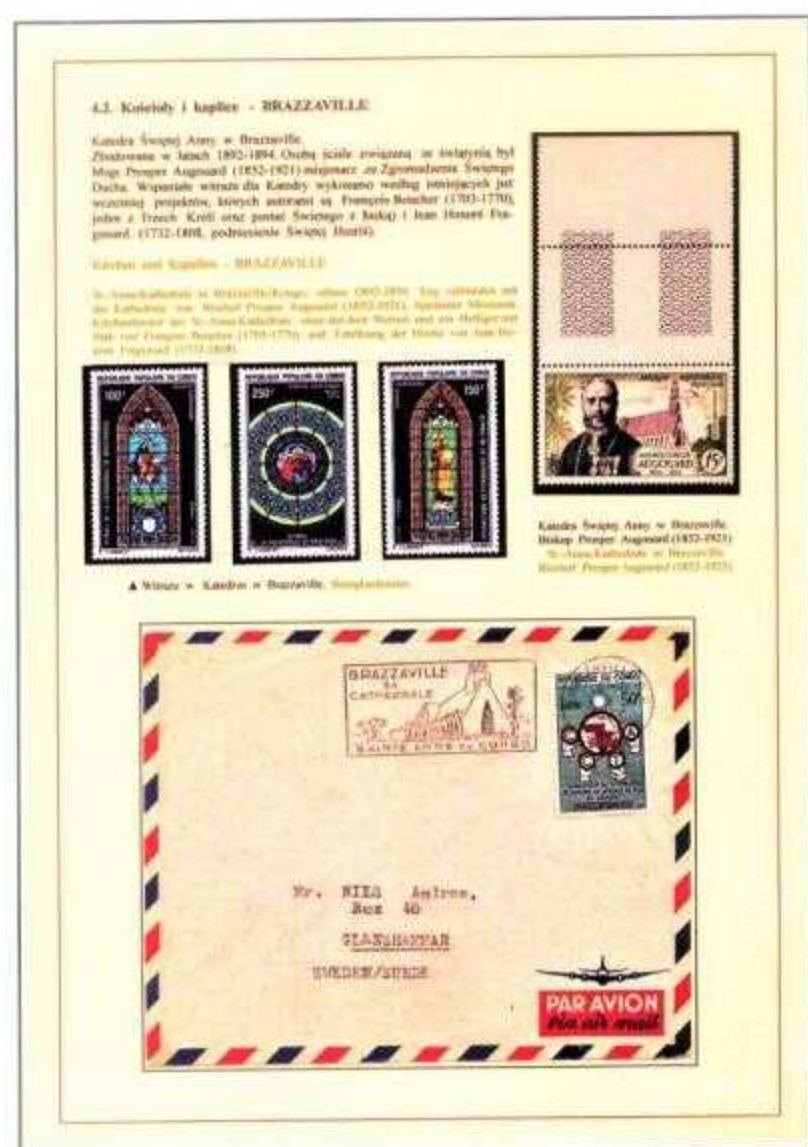
Brunon Gęstwicki (1882-1969),
Portret Ligii, 1950.

13

Jedna z kart filatelistycznego eksponatu
„Święta Anna - Matka Maryi”

39

Jedna z kart filatelistycznego eksponatu
„Święta Anna - Matka Maryi”

44

16 października 1993 r. Otwarcie Krajowej Wystawy Filatelistycznej
„XV lat Pontyfikatu Papieża Jana Pawła II” w Warszawie.
Od lewej: Ks. Profesor Waldemar Chrostowski, Ligia, Bogdan Michalak.

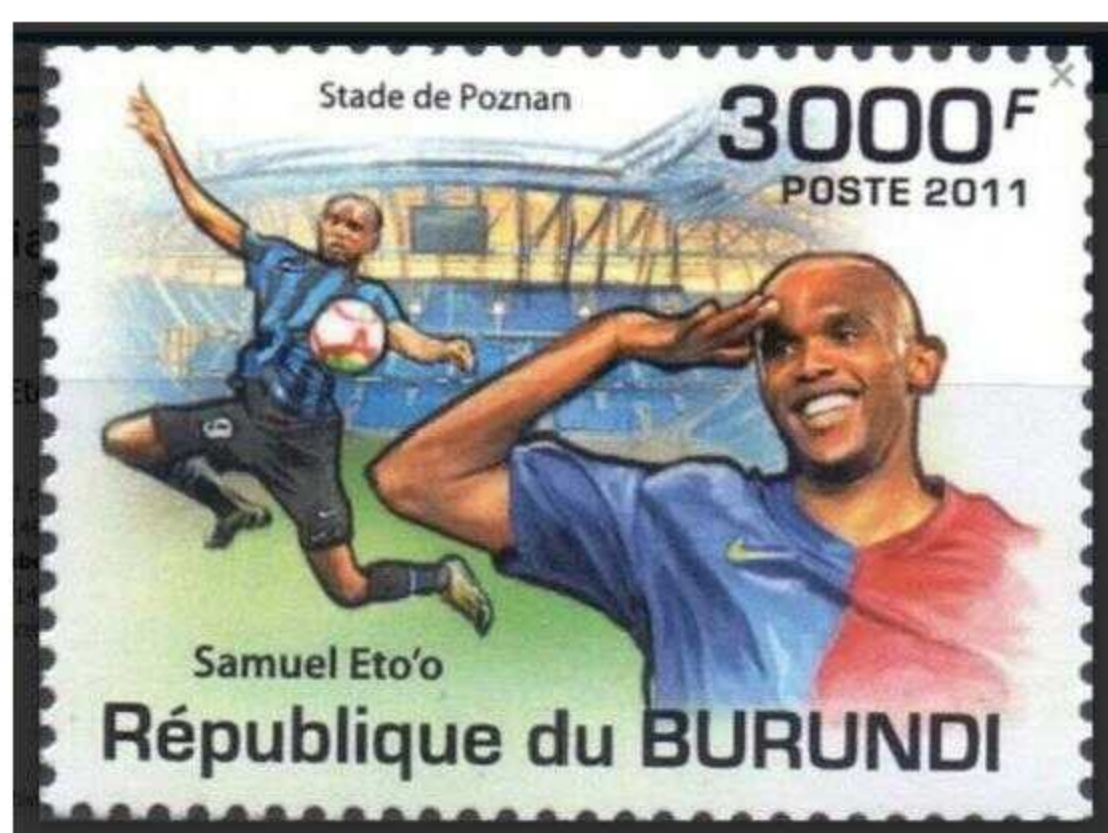
1 czerwca 1997 r. Krajowa Wystawa Filatelistyczna
z okazji 46. Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego we Wrocławiu.
Od prawej: Ks. Arcybiskup Zenon Grocholewski,
Professor Ludwik Malendowicz, Wojciech Jankowski, Ligia.

Foto: Bogdan Michalak

50

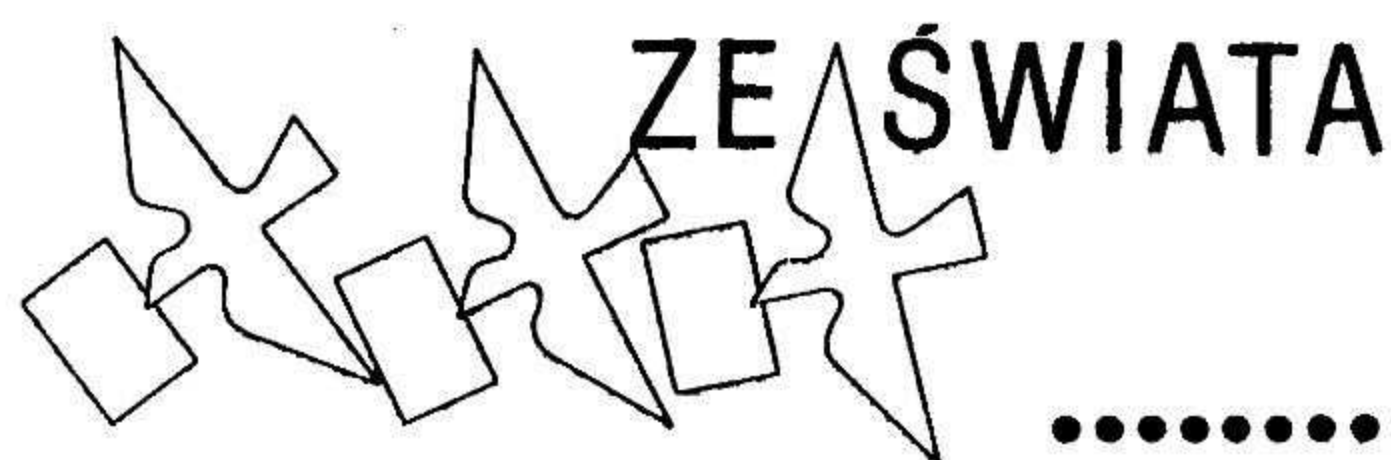
Stadion Miejski w Poznaniu na znaczkach Republiki Burundi z roku 2011

Obchody 100-lecia KKS Lech Poznań wzbudziły powszechne zainteresowanie poznaniaków. Także Poczta Polska S.A. 19 marca 2022 r. wydała piękny znaczek z tej okazji, a ukazał się on w arkusiku 5-znaczkowym wraz z przywieszką. W tym aspekcie należy przypomnieć mało znany fakt, iż 30 grudnia 2011 r. Republika Burundi wydała znaczek z widokiem Stadionu Miejskiego w Poznaniu, powszechnie zwanego „Stadionem Lecha” (Mi:BI 2140, Sn:BI 983, Bel:BI 1432)r . Cztery znaczki poświęcono czołowym futbolistom świata, którymi są: Samuel Eto’o, Karim Benzema, Bastian Schweigeneger oraz Wayne Rooney. Na znaczku z Samuelem Eto’o, którego przedstawiono w koszulkach FC Barcelona oraz FC Juventus, pokazano również zarys Stadionu Miejskiego w Poznaniu („Stade de Poznan”). O znaczku tym pisał portal Onet (<https://sport.onet.pl>) 19 października 2017 r. W informacji przypomniano, iż Eto’o grał w Poznaniu w 2001 r. Znaczki wydano jako nieperforowane oraz perforowane, także w blokach 4-znaczkowych.

Jako filateliści z dużą rezerwą odnosimy się do tego typu spekulacyjnych wydań, ale dla fanów „Kolejorza” znaczki te mogą być niedrogą, ale cenną pamiątką.

Ludwik K. Malendowicz

Crown Agents - Agenci Koronni, ich wszechobecny ślad w filatelistyce Wspólnoty Brytyjskiej

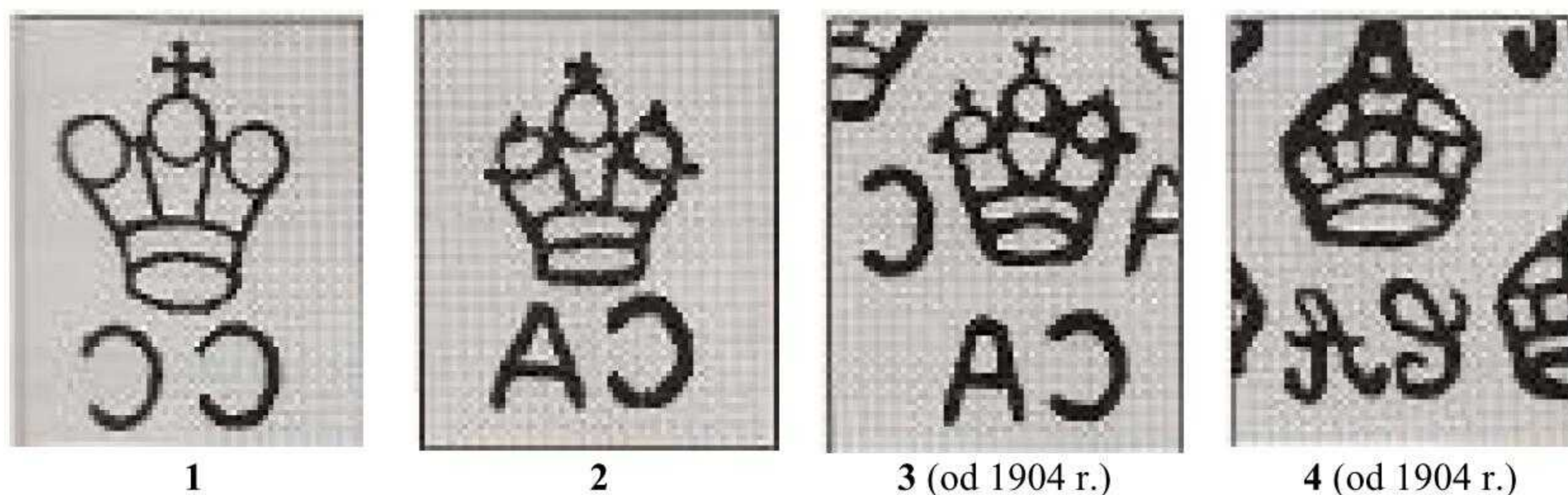
W filatelistyce bardzo często spotykamy się z pojęciem „Crown Agency”. Jednakże, częstokroć pojęcie to jest źle rozumiane, zazwyczaj łączone jest ono z koroną, jako atrybutem władzy królewskiej.

Czym była/czym jest obecnie „Crown Agency”? Moim zdaniem najlepszym tłumaczeniem tego pojęcia jest „Agencja Koronna”.

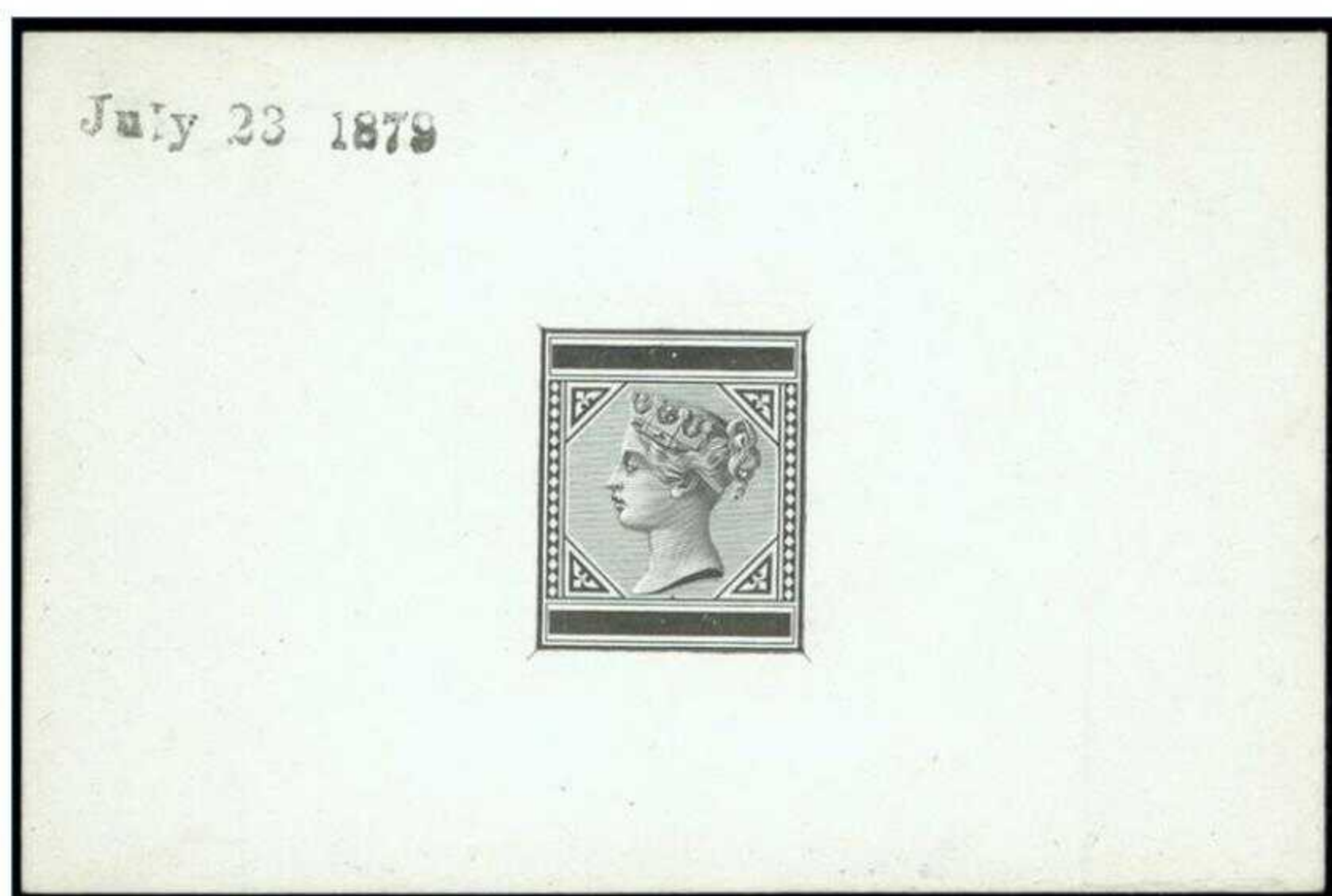
Agencja Koronna była organem administracyjnym Imperium Brytyjskiego, a jej korzenie sięgają roku 1749. Wtedy brytyjskie Ministerstwo Skarbu po raz pierwszy powołało agentów, rolą których było przekazywanie i rozliczanie dotacji udzielanych kolonom. Agenci Koronni odpowiadali przed rządami kolonialnymi, chociaż wybrani byli z rekomendacji rządu brytyjskiego. Działalność agentów związana była także z organizacją, m. in. różnorodnych przedsiębiorstw, czy też inwestycji. W roku 1833 działalność tych agentów skonsolidowano, powołując Biuro Agentów Koronnych w Londynie. Biuro to działało do roku 1974, w międzyczasie zmieniając nazwę na „Agenci Koronni dla Rządów i Administracji Zamorskich” (Crown Agents for Overseas Governments and Administrations). W 1996 r. Agencja ta stała się prywatną spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, świadczącą różnorodne usługi i - jak można stwierdzić w internecie - w dalszym ciągu zaangażowana była w wydawanie znaków pocztowych (głównie dla byłych kolonii brytyjskich).

Biuro Kolonialne, jako jednostka (ministerstwo) rządów brytyjskich, wprowadziło politykę wyłącznego korzystania z Agencji Koronnych przy wszystkich zakupach towarów, tworząc monopol na rządową dostawę wszelakich dóbr dla kolonii Imperium Brytyjskiego. Agencje Koronne stały się również instytucjami finansowymi, w tym bankowymi, dostarczającymi kapitał dla wszystkich robót publicznych, przekazywało pensje dla pracowników, a także emerytury. Agencje te były zaangażowane m. in. w budowy różnorodnych portów morskich oraz dróg kolejowych.

Z działalności Agencji Koronnej są bardzo zadowoleni filateliści. Otóż w Agencji tej istniał Departament Znaczków odpowiedzialny za druk znaczków dla kolonii. W ramach tych obowiązków, pierwsze zamówienia składano w drukarni Perkins Bacon. Jednakże, z uwagi na niezadawalającą jakość jej produktów, zmieniono drukarnię na bardzo cenioną De La Rue & Co. Była to dobrze znana drukarnia, szczególnie w zakresie różnorodnych papierów wartościowych, znaczków fiskalnych a także banknotów. W ramach umowy, w przypadku drukowania znaków pocztowych na terenie kolonii, drukarnia dostarczała papier ze znakami wodnymi Agencji Koronnej, maszyny drukarskie oraz gotowe płyty drukarskie (il. 1, 2). Ważnym jest również podkreślenie, iż od roku 1906 Agencja Koronna zaczęła sprzedawać znaki pocztowe indywidualnym kolekcjonerom oraz kupcom filatelistycznym [1].

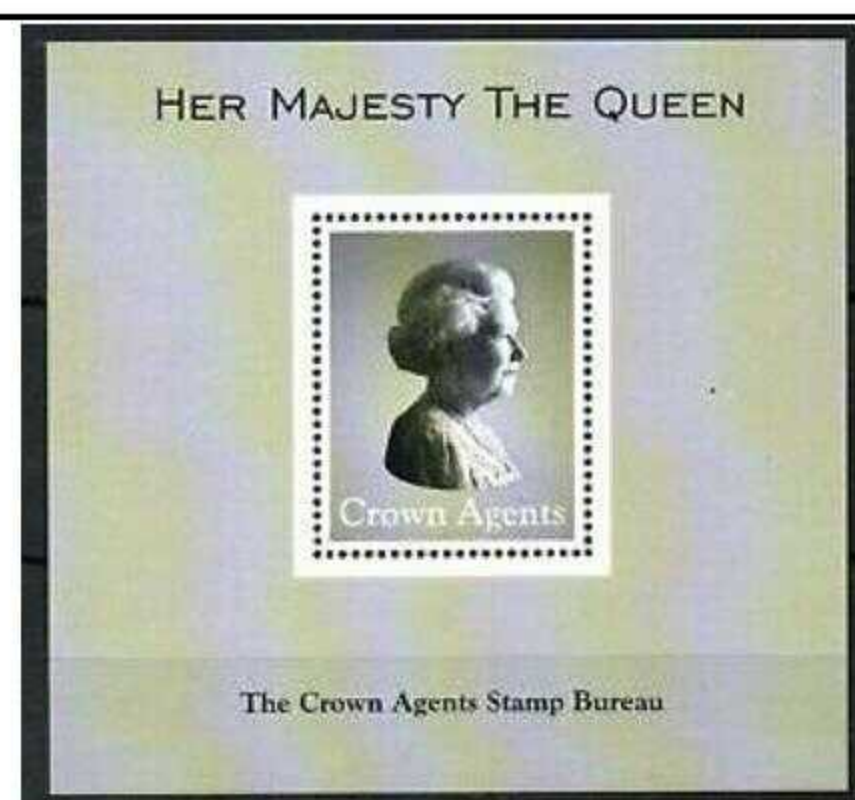

II. 1. Przykłady znaków wodnych znaczków Wspólnoty Brytyjskiej drukowanych przez De La Rue & Co. 1) korona i litery CC. 2) korona i litery CA, 3) wielokrotna korona i litery CA, 4) wielokrotna korona i litery CA pisane skryptem, Litery **CC** (**C**rown **C**olonies - Kolonie Koronne), litery **CA** (**C**rown **A**gency - Agencja Koronna). Symboliczna korona królewska była specyficzna dla króla/królowej Imperium Brytyjskiego

II. 2. Kluczowa, później tzw. jednolita płytka drukarska dla kolonii brytyjskich, pochodząca z archiwum De La Rue & Co. (zaczepnięto z www.stampboards.com (dostęp 2022.04.15))

Od roku 1900 archiwum filatelistyczne i papierów wartościowych Agencji Koronnej deponowane było w Muzeum Brytyjskim, przemianowanym w późniejszych latach na Bibliotekę Brytyjską. Archiwum to zawiera m. in. wstępne szkice, projekty, próby druku i barw znaczków pocztowych i fiskalnych, całostek pocztowych oraz zarządzenia związane z wprowadzaniem ich do obiegu, zawiera również bardzo szerokie materiały związane z drukiem banknotów dla całej Wspólnoty Brytyjskiej. Jest ono dostępne dla filatelistów.

II. 3. Przykład „pseudowaloru”, a raczej nalepki wydanej przez Biuro Znaczków Agentów Koronnych)

księżna Diana itp.) (il. 3). Na szczęście 1 października 2007 r. Biuro Znaczków Agentów Koronnych przestało istnieć, ale na nieszczęście, połączyło się z firmą kupca filatelistycznego Harry Allena, tworząc Casco Philatelic Services Ltd., które jest aktualnie potęgą w wydawaniu znaczków (pseudoznaczków) wielu krajów.

Ludwik K. Malendowicz

Źródła

- [1]. Sunderland, D.: Managing the British Empire: The Crown Agents, 1833-1914. Boydell Press (2013) ISBN: 1843838419, 9781843838418
- [2]. <https://en-academic.com/dic.nsf/enwiki/3081737> (dostęp 2022.01.05)
- [3]. www.crownagents.co.uk (dostęp 2022.01.05)
- [4]. <http://www.philatelicdatabase.com/collections/philatelic-research-at-the-british-library/> (dostęp 2022.01.05)
- [5]. https://en.wikipedia.org/wiki/Crown_Agents_Philatelic_and_Security_Printing_Archive (dostęp 2022.01.05)

WYDAWCA WIELKOPOLSKICH WIADOMOŚCI FILATELISTYCZNYCH:

POLSKI ZWIĄZEK FILATELISTÓW, ZARZĄD OKRĘGU WIELKOPOLSKIEGO

**ul. Dmowskiego 37, 60-222 Poznań
Telefon 504.690.590**

Godziny otwarcia: czwartek 14.00 – 16.00

**Redaguje Zespół:
(powołany 2019.01.31)**

Bogumił Ciesielski (z-ca red. nacz.), e-mail: bogumil.ciesielski@gmail.com

Kazimierz Krawiarz, e-mail: k.krawiarz@wp.pl

Ludwik K. Malendowicz (redaktor naczelny), e-mail: lkm@amp.edu.pl

Bogdan Michalak (z-ca red. nacz.), e-mail: bogdanfil@wp.pl

Mieczysław Rożek, e-mail: m.rozek@infoart.net.pl,

Jacek Wierzbicki, e-mail: jacwierz@amu.edu.pl

Projekt okładki: Andrzej Jeziorkowski.

Projekt elementów graficznych: Jan Olejniczak.

„Fundusz prasowy WWF”

**Zarząd Okręgu Wielkopolskiego PZF,
PKO BP I O/Poznań, 17 1020 4027 0000 1102 0031 3676
z adnotacją: „Fundusz prasowy WWF”.**

Przedruk materiałów zamieszczonych w kwartalniku będzie mile widziany pod warunkiem podania źródła oraz po skutecznym uzyskaniu zgody autora lub jego spadkobierców na wykorzystanie utworu, zgodnie z art. 8 pkt. 1 Ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. 1994 nr 24 poz. 83, z późn. zm.)

Materiały do druku akceptujemy tylko w wersji elektronicznej.
Artykuły publikowane są przez Redakcję w przekonaniu, iż wszystkie prawa autorskie są przestrzegane przez autorów.

**Druk: PAW DRUK Sp. z o.o., ul. Obornicka 49a, 52-002 Suchy Las,
tel. 618433810; www.pawdruk.pl**

Czasopismo dostępne w internecie: <http://www.pzfpoznan.pl/>

